

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi vuoden 2026 tuloveroasteikosta ja tuloverolain muuttamisesta sekä eräiksi muiksi verolaeiksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki vuoden 2026 tuloveroasteikosta sekä muutettavaksi tuloverolakia, verotusmenettelystä annettua lakia, varainsiirtoverolakia, ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annettua lakia, elinkeinotulon verottamisesta annettua lakia ja maatilatalouden tuloverolakia.

Ehdotettu laki vuoden 2026 tuloveroasteikosta sisältää valtionverotuksessa sovellettavan progressiivisen ansiotulon tuloveroasteikon. Asteikkoa uudistettaisiin osana kokonaisuutta, jossa työn verotusta kevennettäisiin ja ansiotuloverotuksen korkeimmat marginaaliveroasteet alennettaisiin noin 52 prosenttiin. Samalla ansiotuloverotuksen indeksitarkistus jätettäisiin tekemättä niillä tulotasoilla, joille ylimpien marginaaliverojen alentaminen kohdistuisi. Muilla tulotasoilla indeksitarkistus tehtäisiin noin 3,6 prosentin mukaisena. Asteikkoon tehtävien muutosten eläketulon verotusta kiristävää vaikutusta pienennettäisiin lieventämällä eläketulon lisävero.

Tuloverolakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että työtulovähennyksen enimmäismäärää ja vähennyksen ensimmäistä poistumaa muutettaisiin ja vähennyksen toisesta poistumasta luovutettaisiin. Lisäksi perusvähennyksen enimmäismäärää korotettaisiin ja työtulovähennyksen lapsikorotusta kasvatettaisiin 105 euroon lasta kohden.

Tuloverolakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksut sekä sellaisten muiden järjestöjen jäsenmaksut, joilla sääntöjensä mukaan voisi olla työmarkkinatoimintaan liittyviä tavoitteita, eivät olisi vähennyskelpoisia menoja. Elinkeinotulon verottamisesta annettua lakia ja maatilatalouden tuloverolakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että yhdistyksille tai muille oikeushenkilöille, joilla voi niiden sääntöjen tai yhtiöjärjestyksen mukaan olla työmarkkinatoimintaa koskevia tavoitteita, maksetut jäsenmaksut olisivat verotuksessa vähennyskeltottomia.

Työsuhdepolkupyörien verovapaus poistettaisiin. Muutos koskisi vuodesta 2026 alkaen polkupyöraetuja, joiden käyttöönottoon työnantaja ja työntekijä olisivat sitoutuneet 24.4.2025 tai sen jälkeen. Ennen tätä sovittuihin polkupyöraetuihin sovellettaisiin nykyisiä säännöksiä sopimuskauden loppuun saakka kuitenkin enintään siihen asti, kun viisi vuotta on kulunut edun käyttöönotosta.

Tuloverolakia muutettaisiin siten, että omassa tai perheen käytössä olevan asunnon tai vapaa-ajan asunnon kustannukset eivät olisi palkkatulon hankkimisesta tai säilyttämisestä johtuvia vähennyskelpoisia menoja. Muiden tuloverolain mukaan verotettavien tulojen kuin palkkatulojen hankkimisesta johtuvina menoina voisi edellä mainittujen asuntojen osalta vähentää Verohallinnon määräämän työhuonevähennyksen määrän.

Luovutusvoittoverotusta ja varainsiirtoverotusta muutettaisiin ehdollisen lisäkauppahinnan osalta. Luovutusvoitto verotettaisiin kaupantekovuoden jälkeen vahvistuvan lisäkauppahinnan osalta sen verovuoden verotuksessa, jona ehdollisen lisäkauppahinnan peruste ja määrä vahvistuvat. Jos lisävastike vahvistuisi varainsiirtoveron suorittamiselle säädetyin määräajan

jälkeen olisi lisävastikkeesta suoritettava vero poikkeuksellisesti vasta kahden kuukauden kuluessa siitä, kun lisävastikkeen peruste ja määrä vahvistuvat.

Ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annetussa laissa tarkoitettu palkkatulon lähdevero alennettaisiin 32 prosentista 25 prosenttiin. Mikäli palkkatulosta olisi suoritettava kunnallisveroa Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvalla kunnalla, palkkatulon lähdeveron suuruus alennettaisiin 14,5 prosentista 7,3 prosenttiin. Lisäksi lain soveltamisalaa laajennettaisiin Suomeen palaaviin Suomen kansalaisiin. Lakia sovellettaisiin Suomen kansalaisiin enintään 24 kuukauden ajan työskentelyn alkamisesta.

Tuloverolakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi pykälä, joka koskisi työnantajan maksamia työntekijän oikeudellisen neuvonnan kustannuksia. Pykälä soveltuisi rikosasioiden lisäksi myös riita-asioihin ja hallinnollisten seuraamusten määräämiseen. Ehdotettava pykälä mahdollistaisi siinä säädettyjen edellytysten täytyessä, että työnantaja voisi kustantaa oikeudellista neuvontaa työntekijälleen verovapaasti.

Esitys liittyy valtion vuoden 2026 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2026 alusta.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
PERUSTELUT	5
1 Asian tausta ja valmistelu	5
1.1 Tausta	5
1.2 Valmistelu	5
2 Nykytila ja sen arviointi	6
2.1 Ansiotulojen veroperusteet	6
2.1.1 Ansiotulojen veroasteikko	6
2.1.2 Perusvähennys	6
2.1.3 Työtulovähennys	7
2.1.4 Eläketulon lisävero	7
2.2 Työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen vähentäminen verotuksessa	7
2.3 Työhuonevähennys	9
2.4 Työsuhdepolkupyörien verovapaa etu	11
2.5 Ehdollinen lisäkauppahinta	12
2.5.1 Tuloverotus	13
2.5.2 Varainsiirtoverotus	15
2.6 Ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverotus	16
2.6.1 Lainsäädäntö	16
2.6.2 Euroopan unionin lainsäädäntö	17
2.7 Työnantajan maksamat oikeudellisen neuvonnan kustannukset	17
3 Tavoitteet	18
4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset	19
4.1 Keskeiset ehdotukset	19
4.1.1 Ansiotulojen verotus	19
4.1.2 Työtulovähennyksen lapsikorotus	20
4.1.3 Eläketulon lisävero	20
4.1.4 Työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen vähentäminen verotuksessa	20
4.1.5 Työhuonevähennys	21
4.1.6 Työsuhdepolkupyörien verovapaa etu	22
4.1.7 Ehdollinen lisäkauppahinta	22
4.1.7.1 Tuloverotus	22
4.1.7.2 Varainsiirtoverotus	24
4.1.8 Ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverotus	24
4.1.9 Työnantajan maksamat oikeudellisen neuvonnan kustannukset	25
4.2 Pääasialliset vaikutukset	26
4.2.1 Taloudelliset vaikutukset	26
4.2.1.1 Vaikutukset julkiseen talouteen ja verovelvollisille	26
4.2.2 Ehdollinen lisäkauppahinta	50
4.2.2.1 Vaikutukset veronsaajille	50
4.2.2.2 Vaikutukset verovelvollisille	51
4.2.2.3 Vaikutukset viranomaisten toimintaan	52
4.2.3 Laki ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta	52
4.2.4 Työnantajan maksamat oikeudellisen neuvonnan kustannukset	53

4.3 Verotuottomuutosten kompensatio kunnille	54
4.3.1 Tulonjakovaikutukset	54
4.3.2 Työllisyysvaikutukset	55
4.3.3 Sukupuolivaikutukset	55
5 Muut toteuttamisvaihtoehdot	56
5.1 Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset	56
5.2 Ulkomaiden lainsäädäntö ja muut ulkomailla käytetyt keinot	56
5.2.1 Työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen vähentäminen verotuksessa	56
5.2.2 Laki ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta	57
5.2.2.1 Lainsäädäntö Pohjoismaissa	57
6 Lausuntopalaute	58
7 Säännöskohtaiset perustelut	64
7.1 Laki vuoden 2026 tuloveroasteikosta	64
7.2 Tuloverolaki	64
7.3 Verotusmenettelylaki	76
7.4 Varainsiirtoverolaki	76
7.5 Laki ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta	79
7.6 Laki elinkeinotulon verottamisesta	79
7.7 Maatilatalouden tuloverolaki	80
8 Voimaantulo	81
9 Suhde muihin esityksiin	82
9.1 Suhde talousarvioesitykseen	82
10 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys	82
10.1 Laki ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta	82
10.1.1 Yleistä yhdenvertaisuudesta	82
10.1.2 Ehdotettu muutos ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverotuksen saattamista koskemaan Suomen kansalaisia	82
LAKIEHDOTUKSET	86
1. Laki vuoden 2026 tuloveroasteikosta	86
2. Laki tuloverolain muuttamisesta	87
3. Laki verotusmenettelystä annetun lain 16 §:n muuttamisesta	90
4. Laki varainsiirtoverolain muuttamisesta	91
5. Laki ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annetun lain muuttamisesta	93
6. Laki elinkeinotulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta	94
7. Laki maatilatalouden tuloverolain 6 ja 7 §:n muuttamisesta	95
LIITE	97
RINNAKKAISTEKSTIT	97
2. Laki tuloverolain muuttamisesta	97
3. Laki verotusmenettelystä annetun lain 16 §:n muuttamisesta	103
4. Laki varainsiirtoverolain muuttamisesta	104
5. Laki ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annetun lain muuttamisesta	106
6. Laki elinkeinotulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta	108
7. Laki maatilatalouden tuloverolain 6 ja 7 §:n muuttamisesta	110

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

1.1 Tausta

Tuloverolain (1535/1992) 124 §:n 5 momentin mukaan kultakin vuodelta toimitettavassa ansiotulon verotuksessa sovellettavasta veroasteikosta säädetään erikseen.

Tuloverolakiin ehdotetut muutokset perustuvat pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelmaan sekä kevään kehysriihessä ja syksyn budjettiriihessä tehtyihin päätöksiin. Hallitus tavoittelee veropolitiikallaan kotitalouksien ostovoiman kohentumista, työnteon kannustimien parantumista ja talouskasvun edellytysten vahvistumista. Hallitusohjelman mukaan kotitalouksien ostovoimaa vahvistetaan keventämällä työn ja liikkumisen verotusta.

Hallitusohjelman veropolitiikkaa koskevan liitteen c mukaan hallitus keventää työn verotusta yhteensä 405 miljoonalla eurolla hallituskauden aikana. Työn vastaanottamisen kannustimien parantamiseksi ansiotuloveron kevennystä painotetaan pieni- ja keskitulolaisiin korottamalla työtulovähennystä.

Hallitus päätti kevään kehysriihessä useista toimista, joilla vahvistetaan Suomen talouskasvun edellytyksiä. Hallitus muun muassa päätti parantaa työnteon kannustimia ja vahvistaa suomalaisten ostovoimaa keventämällä ansiotuloverotusta noin 1,1 miljardilla eurolla. Lisäksi työtulovähennyksen lapsikorotusta kasvatetaan ja eläketulon lisäveroa lievennetään. Hallitus päätti myös alentaa ansiotuloverotuksen korkeimmat marginaaliveroasteet 52 prosenttiin. Samalla ansiotuloverotuksen indeksitarkistus jätetään tekemättä niillä tulotasoilla, joille korkeimpien marginaaliverojen alentaminen kohdistuu.

Kasvutoimien rahoittamiseksi päätettiin myös verotusta kiristävistä toimista. Muun muassa työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen verovähennysoikeus ja työsuuhdepolkupyörien verovapaa osuus päätettiin poistaa. Lisäksi päätettiin poistaa kaavamainen työhuonevähennys.

Esityksessä ehdotetut ulkomaisten avainhenkilöiden lähdeverotuksen lähdeveroprosentin alentaminen sekä soveltamisalan laajentaminen koskemaan Suomen kansalaisia perustuvat puoliväliriihen kirjauksiin.

Hallitus päätti kevään 2025 kehysriihessä muutoksista lisäkauppahinnan verotukseen. Kehysriihen linjauksen mukaan lisäkauppahinnan tuloverotus ja varainsiirtoverotus lykätään siihen verovuoteen, jona saatavan peruste vahvistuu.

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen budjettiriihen 3.9.2024 pöytäkirjamerkinnän mukaan käynnistetään viipymättä lainvalmistelu tuloverolain (1535/1992) muuttamiseksi siten, että työnantajan työntekijän puolesta rikosasiassa suorittamista neuvonta- ja oikeudenkäyntikuluista ei muodostu työntekijälle veronalaista etuutta, jos työntekijän teko tai laiminlyönti on tapahtunut osana työtehtävien suorittamista. Kirjauksen taustalla on korkeimman hallinto-oikeuden ennakkopäätös KHO 2023:116, jossa työnantajan maksamat rikosasian neuvonta- ja oikeudenkäyntikulut katsottiin työntekijän veronalaiseksi ansiotuloksi, vaikka teko oli tapahtunut osana työtehtävien suorittamista.

1.2 Valmistelu

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä.

Ehdollisen lisäkauppahinnan tuloverotusta ja lisävastikkeen varainsiirtoverotusta koskevat ehdotukset on valmisteltu valtiovarainministeriössä yhteistyössä Verohallinnon kanssa.

Työnantajan maksamien oikeudenkäyntikulujen verotuskohtelua koskevista ehdotuksista järjestettiin erillinen lausuntokierros 15.5.–26.6.2025. Muilta osin esitysluonnoksesta järjestettiin lausuntokierros 25.6.–19.8.2025. Lausuntoa pyydettiin ehdotusten kannalta keskeisiltä ministeriöiltä, viranomaisilta, elinkeinoelämältä ja muilta sidosryhmiltä.

Hallituksen esityksen valmisteluasiakirjat mukaan lukien lausuntopyynnöt ja saadut lausunnot ovat nähtävillä julkisessa palvelussa osoitteessa [https://vm.fi/hankkeet tunnuksella VM064:00/2024](https://vm.fi/hankkeet_tunnuksella_VM064:00/2024).

Esitys on käsitelty kuntatalouden ja -hallinnon neuvottelukunnassa.

2 Nykytila ja sen arviointi

2.1 Ansiotulojen veroperusteet

2.1.1 Ansiotulojen veroasteikko

Tuloverolain 124 §:n 5 momentin mukaan kultakin vuodelta toimitettavassa ansiotulon verotuksessa sovellettavasta veroasteikosta säädetään erikseen. Eriytetyssä tuloverojärjestelmässä progressiivinen tuloveroasteikko koskee luonnollisten henkilöiden ja kuolinpesien saamaa ansiotuloa. Veronalaista ansiotuloa on muun ohessa työsuhteen perusteella saatu palkka ja siihen rinnastuva tulo, eläke sekä tällaisen tulon sijaan saatu etuus tai korvaus.

Vuoden 2025 tuloveroasteikkoon tehtiin 3,4 prosentin indeksitarkistus ansiotuloindeksin muutoksen perusteella muissa tuloluokissa kuin kahdessa ylimmässä tuloluokassa. Kahden ylimmän tuloluokan osalta tulorajat vastaavat vuoden 2024 asteikkoa. Lisäksi asteikon kahden ylimmän tuloluokan marginaaliveroprosentteja muutettiin osana kokonaisuutta, jossa ansiotulovähennys poistettiin ja se korvattiin työtulovähennyksellä. Asteikon toiseksi ylimmän tuloluokan marginaaliveroprosenttia alennettiin 0,25 prosenttiyksiköllä, ja ylimmän tuloluokan marginaaliveroprosenttia korotettiin 0,25 prosenttiyksiköllä.

2.1.2 Perusvähennys

Tuloverolain 106 §:ssä säädetään perusvähennyksestä. Säännöksen mukaan verovelvollisen luonnollisen henkilön tulosta vähennetään 4 115 euroa, jos hänen puhdas ansiotulonsa ei muiden vähennysten tekemisen jälkeen ole mainittua määrää suurempi. Jos puhtaan ansiotulon määrä muiden vähennysten jälkeen ylittää täyden perusvähennyksen määrän, vähennystä pienennetään 18 prosentilla yli menevän tulon määrästä.

Koska perusvähennys myönnetään muiden tulosta tehtävien vähennysten tekemisen jälkeen, vähennys kohdistuu päivärahatulon-, palkkatulon- ja eläketulonsaajalla eri tulotasoille mainituista tuloista tehtävien erilaisten vähennysten vuoksi. Perusvähennys tulee täysimääräisenä myönnettäväksi päivärahatuloa saavalla 4 115 euron vuosituloilla, palkkatuloa saavalla noin 5 400 euron ja eläketuloa saavalla noin 13 800 euron vuosituloilla. Perusvähennyksen vaikutus ulottuu päivärahatulonsaajalla noin 26 900 euron vuosituloille, palkkatulonsaajalla noin 30 300 euron ja eläketulonsaajalla noin 30 500 euron vuosituloille.

Perusvähennys myönnetään samoin perustein ja samansuuruisena valtionverotuksessa ja kunnallisverotuksessa.

2.1.3 Työtulovähennys

Työtulovähennyksestä säädetään tuloverolain 125 §:ssä. Työtulovähennys tehdään ensisijaisesti ansiotulosta valtiolle suoritettavasta tuloverosta. Siltä osin kuin ansiotulosta valtiolle suoritettava tulovero ei riitä vähennyksen tekemiseen vähennys tehdään kunnallisverosta, sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksusta ja kirkollisverosta näiden verojen suhteessa. Vähennys lasketaan verovelvollisen veronalaisten palkkatulojen, muusta toiselle suoritetusta työstä, tehtävästä tai palveluksesta saatujen ansiotulojen, ansiotulona pidettävien käyttökorvausten, ansiotulona verotettavan osingon, jaettavan yritystulon ansiotulo-osuuden sekä yhtymän osakkaan elinkeinotoiminnan tai maatalouden ansiotulo-osuuden perusteella. Vähennys tehdään ennen muita tuloverosta tehtäviä vähennyksiä. Työtulovähennyksen tarkoituksena on keventää työn verotusta ja näin edistää työllisyyttä ja työn tarjontaa.

Vuoden 2025 verotuksessa työtulovähennys on 18 prosenttia vähennykseen oikeuttavien tulojen määrästä. Vähennyksen enimmäismäärä on kuitenkin 3 225 euroa. Verovelvollisen puhtaan ansiotulon ylittäessä 24 250 euroa vähennyksen määrä pienenee 2,22 prosentilla puhtaan ansiotulon 24 250 euroa ylittävältä osalta. Siltä osin kuin verovelvollisen puhdas ansiotulo ylittää 42 550 euroa, vähennyksen määrä kuitenkin pienenee 3,44 prosentilla ylittävältä osalta. Kun puhdas ansiotulo ylittää noin 125 300 euroa, työtulovähennystä ei enää myönnetä.

Tuloverolain 125 §:n 3 momentin mukaan työtulovähennyksen enimmäismäärää korotetaan 1 200 eurolla, jos verovelvollinen on täyttänyt 65 vuotta ennen verovuoden alkua. Enimmäismäärän korotuksen tavoitteena on edistää ikääntyneiden työllisyyttä. Tarkoituksena on yhtäältä kannustaa ikääntyneitä työntekijöitä pysymään työelämässä pidempään ja toisaalta kannustaa työskentelemiseen eläkkeellä ollessa.

Lisäksi työtulovähennyksen enimmäismäärää korotetaan 50 eurolla jokaisesta alaikäisestä lapsesta, jonka huoltaja verovelvollinen on verovuoden päättyessä. Yksinhuoltajille korotus myönnetään kaksinkertaisena. Työtulovähennyksen lapsikorotuksesta säädetään tuloverolain 125 §:n 4 momentissa, joka lisättiin lakiin vuoden 2024 alusta. Lapsikorotuksen tavoitteena on parantaa alaikäisten lasten huoltajien työnteon kannustimia.

2.1.4 Eläketulon lisävero

Tuloverolain 124 §:n 1 momentin mukaan luonnollisen henkilön ja kuolinpesän on suoritettava valtiolle tuloveroa verotettavasta ansiotulostaan progressiivisen tuloveroasteikon perusteella. Luonnollisen henkilön on eläketulostaan suoritettava valtiolle lisäksi eläketulon lisäveroa siten kuin 4 momentissa säädetään. Pykälän 4 momentin mukaan luonnollisen henkilön on suoritettava eläketulon lisäveroa 5,85 prosenttia siltä osin kuin eläketulo vähennettynä eläketulovähennyksen määrällä ylittää 47 000 euroa. Eläketulon lisävero on valtiolle suoritettava tulovero ja siihen sovelletaan, mitä ansiotulosta valtiolle suoritettavasta tuloverosta säädetään.

2.2 Työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen vähentäminen verotuksessa

Tuloverolain 31 §:n 1 momentin 6 kohdassa säädetään, että työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksut ja työttömyyskassamaksut ovat verotuksessa vähennyskelpoisia tulonhankkimisesta johtuneita menoja. Tuloverolain 95 §:n mukaan nämä maksut saadaan vähentää täysimääräisinä eli palkkatulosta automaattisesti viran puolesta myönnettävä 750 euron tulonhankkimisvähennys ei rajoita näiden maksujen vähennysoikeutta.

Oikeuskäytännössä on katsottu, että ammattiyhdistyksen jäsenmaksut ja työttömyyskassan jäsenmaksut voi vähentää myös ansioon suhteutetusta päivärahasta, peruspäivärahasta sekä sairauspäivärahasta (KHO 25.3.1996 taltio 855).

Työmarkkinajärjestöä ei ole tarkemmin määritelty lainsäädännössä. Vakiintuneen käsityksen ja verotuskäytännön mukaan työmarkkinajärjestöjä ovat etujärjestöt, joiden päätehtävänä on keskinäisillä neuvotteluilla sopia molempia osapuolia sitovasti työsopimuksissa tai työsuhteissa muuten noudatettavista ehdoista. Tällaisia palkansaajien etujärjestöjä ovat esimerkiksi Suomen ammattiliittojen keskusjärjestö SAK ry, STTK ry ja Akava ry sekä niiden suorat jäsenyhdistykset. Muita palkansaajien järjestöjä, esimerkiksi edellä mainittujen järjestöjen yhteistyöjärjestöjä tai tietyn ammattikunnan omia yhdistyksiä, ei pidetä työmarkkinajärjestöinä tai niiden suorina jäsenyhdistyksinä.

Verotuskäytännössä työmarkkinajärjestön jäsenmaksuna pidetään työmarkkinajärjestölle perittävää jäsenmaksua. Myös kyseisen järjestön sääntöjen mukaisessa järjestyksessä määrätty ylimääräiset jäsenmaksut ovat vähennyskelpoisia. Lisäksi työmarkkinajärjestölle maksetut työttömyyskassamaksut ovat verotuksessa vähennyskelpoisia. Sitä vastoin muut maksut, kuten liittymismaksut, vapaaehtoisten tapaturmavakuutusten maksut, maksut erillisiin rahastoihin tai vapaaehtoiset lakkoavustukset taikka maksun viivästymisen johdosta suoritettavat sakkokorot eivät ole jäsenmaksuina vähennyskelpoisia.

Verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995), jäljempänä verotusmenettelylaki, 16 §:n 1 momentin mukaan työmarkkinajärjestön ja työttömyyskassan on toimitettava Verohallinnolle verotusta varten tarpeelliset tiedot verotuksessa vähennyskelpoisista jäsenmaksuista ja työttömyyskassamaksuista. Tiedot vähennyskelpoisista työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksuista tulevat siten järjestöjen antamien vuosi-ilmoitusten kautta Verohallinnolle ja luonnollisten henkilöiden esitetyille veroilmoitukselle. Jokaisella on lisäksi velvollisuus tarkistaa esitetyt veroilmoitukset.

Muiden kuin edellä mainittujen työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksut eivät ole tuloverolain 31 §:ssä tarkoitettuja työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksuja. Esimerkiksi erilaisten työmarkkinajärjestön yhteistyöjärjestöjen tai tietyn ammattikunnan oman yhdistyksen jäsenmaksut eivät ole työmarkkinajärjestön jäsenmaksuna vähennyskelpoisia.

Tällaisen muun yhteistyöjärjestön tai yhdistyksen jäsenmaksu voi kuitenkin olla palkansaajan verotuksessa vähennyskelpoinen tuloverolain 29 §:ssä tarkoitettuna palkkatulon hankkimisesta tai säilyttämisestä johtuneena menona. Maksu on vähennyskelpoinen, jos se on ammatin tai liiketoiminnan harjoittamisen edellytyksenä tai sitä voidaan muuten pitää tulon hankkimisesta johtuneena kustannuksena.

Tuloverolain mukaisen tulonhankkimismenon vähennyskelpoisuuden edellytyksenä on, että menon suorittamisen tarkoituksena on tulon hankkiminen tai säilyttäminen, ja että meno on johtunut tulon hankkimisesta tai säilyttämisestä. Myös ne menot ovat vähennyskelpoisia, joiden tarkoituksena on ollut tulojen hankkiminen, vaikka ne eivät ole tuloa kerryttäneetkään. Työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksut on erikseen säädetty vähennyskelpoiksi menoiksi vuodesta 1969 alkaen. Tätä ennen jäsenmaksujen ei katsottu olevan tulon hankkimisesta tai säilyttämisestä johtuvia vähennyskelpoisia menoja. Työmarkkinajärjestöjen toiminta kattaa hyvin monenlaisia toimintoja ja esimerkiksi oikeuskirjallisuudessa jäsenmaksujen luonteesta

esitetään erilaisia näkemyksiä.¹ Valtion taloudellisen tutkimuskeskus VATT:n valmisteluraportissa Verotuet Suomessa 2009 on katsottu, että lainsäädännössä luonnollisina vähennyksinä pidettyjen työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen vähentäminen ei kuulu normiin, vaan siihen on katsottu sisältyvän tukemistarkoitus. Näin ollen verotukitarkastelussa tuloverolaissa tarkoitettujen jäsenmaksujen vähennyskelpoisuutta on pidetty verotukena.

Elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968) 7 §:n mukaan vähennyskelpoisia ovat elinkeinotoiminnassa tulon hankkimisesta tai säilyttämisestä johtuneet menot ja menetykset. Saman lain 8 §:n 1 momentin 9 kohdan mukaan edellä 7 §:ssä tarkoitettuja vähennyskelpoisia menoja ovat muun ohessa työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksut.

Vastaavasti maatilatalouden tuloverolain (543/1967) 4 §:n mukaan maatalouden verovuoden puhdas tulo on maataloudesta rahana tai rahanarvoisena etuutena verovuonna saatujen tulojen ja tulon hankkimisesta tai säilyttämisestä johtuneiden menojen erotus. Saman lain 6 §:n 1 momentin 11 kohdan mukaan edellä 4 §:ssä tarkoitettuja tulon hankkimisesta tai säilyttämisestä johtuneita vähennyskelpoisia menoja ovat muun ohessa työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksut.

Niin elinkeino- kuin maatalousverotuksessakin tulot ovat laajasti veronalaisia ja vastaavasti menot laajasti vähennyskelpoisia. Elinkeinopolitiikkaa edistäviin järjestöihin tai muihin tahoihin kuuluminen voi edistää yrityksen toimintaa monin eri tavoin, kuten esimerkiksi järjestöjen tarjoaman koulutuksen, neuvonnan ja edunvalvonnan kautta, ja erikseen ostettuna nämä palvelut olisivat yritykselle vähennyskelpoisia tulonhankkimismenoja.

2.3 Työhuonevähennys

Työhuonevähennyksestä ei ole erikseen säädetty tuloverolaissa. Verotuskäytännössä on katsottu, että jos verovelvollinen käyttää asuntoaan tai asunnosta erillistä työtilaa tulon hankkimiseen, hän voi vaatia vähennettäväksi siitä aiheutuneet menot tulon hankkimisesta aiheutuneena menona. Työhuonevähennyksen voi vaatia joko kaavamaisena tai todellisten menojen mukaan laskettuna, ei molempina.

Oman asunnon osalta työhuonevähennys myönnetään lähtökohtaisesti kaavamaisena vähennyksenä, koska tulon hankkimiseen kohdistuvaa osuutta todellisista oman asunnon menoista on yleensä hyvin vaikea selvittää. Kaavamainen työhuonevähennys kattaa sekä työhuoneesta että kalusteista syntyneet todelliset menot. Kaavamaisen työhuonevähennyksen vaatiminen ei edellytä, että kotona olisi muusta asunnosta erillinen työhuone tai työtila varattuna työskentelyä varten. Kaavamaisen työhuonevähennyksen suuruuteen vaikuttaa kotona tehtävän työn määrä. Työhuonevähennys sisältyy palkkatulojen perusteella automaattisesti myönnettävään kaavamaiseen tulonhankkimisvähennykseen, joten sen määrä vaikuttaa palkansaajan verotukseen vasta, kun työhuonevähennyksen määrä yhdessä muiden palkkatulojen tulonhankkimismenojen kanssa ylittää tulonhankkimisvähennyksen määrän (750 euroa).

¹ Asiaa käsitelty esimerkiksi teoksissa *Edward Andersson – Esko Linnakangas – Joachim Frände, Tuloverotus* (2016), s. 388–389, *Esko Linnakangas, On-Off vai Fifty-Fifty verotuksessa?* Teoksessa *Minne menet vero-oikeus?* Juhlajulkaisu Raimo Immoselle (2013), s. 81–83, *Pekka Nykänen – Martti Nieminen, Tuloverolain kommentaari* 31 §:n 1 momentin 6 kohta, *Alma Insights* päivittyvä verkkojulkaisu, ja *Heikki Niskakangas ja Reijo Knuutinen, Henkilöverotus*, *Alma Insights* päivittyvä verkkojulkaisu.

Kaavamaisen työhuonevähennyksen nykyinen laskenta perustuu Verohallinnon luontoisetupäätöksessä VH/6565/00.01.00/2024 määrättyyn asuntoedun arvoon sekä kalusteiden ja muiden vastaavien asuntoedun arvoon sisällyttämättömien kustannusten osuudesta sekä arvioidusta työikäyksen osuudesta. Arvioperusteena on luontoisetupäätöksessä tarkoitettun alueen Jyväskylä, Kuopio, Lahti, Oulu, Tampere, Turku, kehyskunnat, asunnon neliöhinta. Työhuoneen neliömäärää koskevana arviona on käytetty 10 neliötä.

Verohallinnon yhtenäistämisohjeen VH/7233/00.01.00/2024 mukaan kaavamaisena työhuonevähennyksenä myönnetään verovuonna 2024 seuraavat määrät:

- 960 euroa, jos verovelvollinen käyttää asuntoaan jatkuvasti ja kokopäiväisesti tulojen hankkimiseen tai tekee etätöitä kokopäiväisesti yli 50 prosenttia kalenterivuoden työpäivien kokonaismäärästä.
- 480 euroa, jos verovelvollinen käyttää asuntoaan jatkuvasti, mutta vain osapäiväisesti tulojen hankkimiseen tai tekee säännöllisesti etätöitä, mutta etätöypäiviä on enintään 50 prosenttia kalenterivuoden työpäivien kokonaismäärästä.
- 240 euroa, jos verovelvollinen käyttää työhuonetta satunnaisten tulojen hankkimiseen tai tekee etätöitä vain satunnaisesti.

Verotuskäytännössä on katsottu, että mikäli verovelvollisen työhön liittyy huomattavasti kotona tehtävää työtä, verovelvollinen voi vaatia vähennettäväksi kaavamaisen työhuonevähennyksen sijaan työhuoneesta työskentelystä aiheutuneet todelliset menot. Vähennyskelpoisia todellisia menoja voivat olla työhuoneesta aiheutuneet vuokra- ja lämmitysmenot sekä rakennuksen hankintamenon poiston osuus, joka kohdistuu työhuoneeseen. Myös työhuoneesta työskentelyä varten hankittujen ja siinä tarvittavien kalusteiden, kuten työpöydän ja työtuolin, todelliset hankintamenot voivat olla vähennyskelpoisia menoja.

Vähennyksen saaminen edellyttää, että menoja on tosiasiaassa syntynyt ja verovelvollinen pystyy esittämään niistä pyydetessä luotettavan selvityksen. Lisäksi edellytetään, että verovelvollinen ei ole vähentänyt menoja muussa yhteydessä.

Todellisina menoina ei voi kuitenkaan vähentää omia ja perheen elantomenoja. Työhuonevähennyksenä vähennyskeltottomia elantomenoja ovat muun muassa asuntolainan lyhennykset sekä korko- ja muut lainamenot. Vähennyskeltottomia elantomenoja ovat myös asumisesta ja elämisestä aiheutuneet menot, kuten jätehuolto- ja kiinteistönhoitokulut sekä nuohous-, vakuutus-, vesi- ja hulevesimaksut. Myös asunnossa olevan työhuoneen remontointimenot ovat lähtökohtaisesti vähennyskeltottomia.

Jos aviopuolisot käyttävät samaa asuntoa tulojensa hankkimiseen, kumpikin aviopuoliso voi vaatia yllä esitetyn mukaisen kaavamaisen työhuonevähennyksen. Jos aviopuolisot vaativat vähennystä todellisten menojen mukaan, vähennettävä määrä jaetaan puolisoille esitetyn selvityksen perusteella.

Jos verovelvollinen työskentelee luontoisetuasuunnossa, hänellä on oikeus ainoastaan kaavamaiseen työhuonevähennykseen, jos yhtenäistämisohjeen mukaiset muut edellytykset vähennyksen myöntämiselle täyttyvät.

Verovelvollinen voi vaatia työhuonevähennyksen vähennettäväksi kaikkien niiden tulolähteiden tulosta, joiden tulonhankintaan asuntoa tai työhuonetta on käytetty. Esimerkiksi kun verovelvollinen käyttää työhuonetta maatalouden ja metsätalouden tulojen hankinnassa,

hän voi vaatia vähennettäväksi työhuonevähennyksen sekä maatalouden että henkilökohtaisen toiminnan tulolähteessä. Henkilökohtaisen toiminnan tulolähteessä verovelvollinen voi vaatia vähennettäväksi työhuonevähennyksen sekä ansio- että pääomatulosta, jos työhuonetta on käytetty kummankin tulolajin tulonhankintaan.

Kaikissa tulolähteissä ja tulolajeissa myönnettävien kaavamaisien työhuonevähennysten yhteismäärä voi kuitenkin olla enintään kaavamaisen vähennyksen enimmäismäärä eli 960 euroa vuonna 2024, jos verovelvollinen ei esitä selvitystä tätä suuremmista todellisista kustannuksista.

Jos verovelvollinen tekee vähennyksen todellisten menojen perusteella, menot jaetaan eri tulojen kesken sen mukaan, mikä osuus työhuonevähennyksestä kohdistuu kullekin tulolle.

Liikkeen- ja ammatinharjoittajat eivät voi maksaa itselleen vuokraa oman kodin yhteydessä olevasta työtilasta. He voivat kuitenkin vähentää verotuksessa elinkeinotoiminnan kuluina joko työtilan todelliset kulut tai kaavamaisen työhuonevähennyksen. Todellisten kulujen vähentäminen edellyttää, että kuluista voidaan esittää tositteellinen selvitys. Todellisina menoina ei voi kuitenkaan vähentää omia ja perheen elantomenoja.

Työhuonevähennyksen käyttö on viime vuosina lisääntynyt etenkin etätöiden lisääntymisen myötä. Ennen koronapandemiaa vuonna 2019 työhuonevähennystä myönnettiin yhteensä noin 99 600 verovelvolliselle ja vähennyksen yhteismäärä oli noin 73 miljoonaa euroa. Vuonna 2023 työhuonevähennystä myönnettiin yhteensä jo noin 391 300 verovelvolliselle ja vähennyksen yhteismäärä oli noin 343 miljoonaa euroa. Vähennys kohdistuu valtaosin palkansaajille, jotka tekevät kotona työnantajan kanssa tehtyyn sopimukseen perustuvaa etätöitä.

2.4 Työsuhdepolkupyörän verovapaa etu

Työntekijälle syntyy polkupyöräetu, kun työnantaja antaa omistamansa tai leasingsopimuksella hankkimansa polkupyörän työntekijän henkilökohtaiseen käyttöön tai muulla vastaavalla tavalla järjestää työntekijälle polkupyörän käyttöoikeuden vapaa-ajalla. Vuoden 2021 alusta tuloverolain 64 §:ään lisättiin uusi säännös, jonka mukaan työnantajan työntekijälleen antama enintään 1 200 euron arvoinen polkupyöräetu on verovapaata tuloa. Verovapauden tavoitteena on ollut edistää pyöräilyn osuutta liikkumisessa.

Etu arvostetaan käypään arvoon tuloverolain 64 §:n mukaisesti ja käypään arvoon arvostettu etu on työntekijälle verovapaata tuloa 1 200 euroon saakka. Verohallinnon luontoiseturapäätöksen 27 §:n mukaan työnantajan omistamasta polkupyörästä muodostuvan edun raha-arvo kuukaudessa on 1/12 polkupyörän vuotuisten pääomakustannusten eli hankintahinnan osan ja pääoman koron sekä huolto-, korjaus- ja muiden käyttökustannusten euromäärästä. Hankintahinnan osan euromäärä lasketaan siten, että hankintahinta jaetaan viidellä käyttövuodella.

Työnantajan leasingsopimuksella hankkimasta tai muulla vastaavalla tavalla järjestämästä polkupyörästä muodostuvan edun raha-arvo kuukaudessa on leasing- tai muun maksun sekä työnantajan erikseen maksamien käyttökustannusten euromäärä kuukaudessa vähennettynä leasingyhtiölle tai muulle taholle maksettujen toimisto- ja käsittelykulujen euromäärällä.

Käyttökustannuksiin laskettavien työnantajan maksamien huolto- ja korjauskustannusten raha-arvo on 30 euroa kuukaudessa sähköavusteisen polkupyörän osalta ja 20 euroa kuukaudessa muun 1 momentissa määritellyn polkupyörän osalta.

Jos polkupyöräetu on osa liikkumispalvelupakettia, edun raha-arvo kuukaudessa on euromäärä, jonka vastaava etu maksaisi erikseen tarjottuna.

Polkupyörään kiinteästi kuuluvat, erikseen hankitut lisävarusteet kuten ajovalot, lukitus ja nastarenkaat sekä pyöräilykypärä otetaan huomioon polkupyöräedun arvoa laskettaessa lisäämällä lisävarusteiden arvo hankintahintaan.

Polkupyöräetu voidaan antaa eri tavoin eikä edun järjestämistavalla ole vaikutusta polkupyöräedun verovapauteen. Työnantaja voi ensinnäkin antaa työntekijälle polkupyöräedun palkanlisänä. Tällöin ainoastaan polkupyöräedun verovapaan tulon ylittävä määrä lisätään bruttopalkkaan veronalaisena luontoisetuna.

Työnantaja voi tarjota polkupyöräedun myös siten, että työntekijän kanssa sovitaan polkupyöräedun sisältyvän hänen palkkaansa. Työnantaja ja työntekijä voivat lisäksi sopia, että työntekijä saa polkupyöräedun rahapalkan korotuksen sijaan. Tällöin polkupyöräedun verovapaan tulon määrällä on vaikutusta työntekijän veronalaiseen palkkaan.

Edellä mainitulla tavalla osana palkkaa annettu polkupyöräetu alentaa työntekijän veronalaista bruttopalkkaa, josta pidätetään ennakonpidätys ja maksetaan sairausvakuutusmaksut. Työeläke- ja työttömyysvakuutusmaksut sekä työtapaturma- ja ammattitautivakuutusmaksu tulee kuitenkin edelleen laskea palkasta, josta ei ole vähennetty luontoisedun arvoa.

Työnantajat ilmoittavat polkupyöräedun tulorekisteriin kuukausittain palkkatietoilmoituksella. Polkupyöräetu on aina ilmoitettava tulorekisteriin, vaikka työntekijälle ei muodostuisi verotettavaa etua.

Työsuhdepolkupyörien käyttö on lisääntynyt selvästi veroedun käyttöönoton jälkeen, ja tällä hetkellä työsuhdepyöriä on yli 100 000 kappaletta. Alkuvuoden 2025 kuukausikohtaisten tietojen perusteella kasvu vaikuttaisi kuitenkin tasaantuneen. Työsuhdepyörien verovapauden kautta yhteiskunnan tukea on ohjautunut pääasiassa tavallista kalliimpien pyörien hankintaan. Esimerkiksi Pyöräliiton vuonna 2023 tekemän kyselytutkimuksen mukaan polkupyöräedulla hankitaan huomattavasti kalliimpia pyöriä kuin muuten. Tutkimuksen mukaan lähes kaksi kolmasosaa oli käyttänyt polkupyöräetua sähköpyörän hankintaan. Edulla hankitun pyörän keskihinta (sekä sähköpyörät että tavalliset) oli 3 407 euroa. Sähköpyörien hinnan keskiarvo oli 3 867 euroa ja tavallisten pyörien 2 652 euroa. Kaikkien tuettujen pyörien mediaanihinta oli 3 500 euroa.

2.5 Ehdollinen lisäkauppahinta

Kaupan ehdot, kuten kauppahinta, määritellään tavallisesti osapuolten kesken laadittavassa kauppakirjassa. Kauppahinta voi koostua kiinteästä osasta sekä myöhemmin määräytyvästä lisäosasta, niin sanotusta ehdollisesta lisäkauppahinnasta. Ehdollinen lisäkauppahinta sidotaan tyypillisesti ostettavan yrityksen taloudelliseen menestykseen tai muun kaupan kohteen tuottamaan tuloon kaupanteon jälkeisenä ajanjaksona. Lisäkauppahinta on yleisesti käytetty kauppahintamekanismi erityisesti yrityskaupoissa, joissa sillä pyritään sovittamaan yhteen ostajan ja myyjän toisistaan poikkeavat näkemykset kohteen arvosta.

Kauppahinnan määrä ja sen suorittamisvelvollisuus voivat perustua joko kiinteään sopimukseen tai määräytyä kokonaan tai osittain tulevien tapahtumien perusteella. Yrityskaupassa voidaan esimerkiksi sopia, että ehdollista lisäkauppahintaa maksetaan myöhempien suoritusten tai tavoitteiden täyttyessä, kuten yrityksen tulevien tilikausien tuloksen perusteella. Ehdollisen lisäkauppahinnan määräytyminen voidaan myös sitoa omaisuuden arvonnousuun, esimerkiksi

kiinteistön tai liiketoiminnan arvon kasvuun tietyn ajanjakson aikana. Lisäksi kauppakirjassa voi olla muita ehtoja, joiden täyttyminen on edellytyksenä lisäkauppahinnan suorittamiselle. Jos kauppahinnan suorittamisvelvollisuus syntyy vasta tiettyjen jälkikäteisten olosuhteiden toteutuessa, on kyse ehdollisesta lisäkauppahinnasta. Ehdollisesta lisäkauppahinnasta ei sen sijaan ole kyse sellaisissa kauppahinnan rahoitusjärjestelyissä, kuten osamaksukaupassa, joissa luovutussopimuksella sovittu kauppahinta erääntyy maksettavaksi myöhemmin. Myöskään kauppahinnan niin sanottu escrow-talletusta ei katsota ehdolliseksi luovutushinnaksi, vaan kaupantekovuoden luovutushintana pidetään koko sovittua kauppahintaa.

Kiinteistöjen, erityisesti maatilojen, luovutuksiin liittyy usein toistuvaisluonteisia suoritusvelvoitteita, kuten syytinkijärjestelyjä, joissa luovutuksensaaja sitoutuu suorittamaan luovuttajalle toistuvia suorituksia määräajan tai tämän eliniän ajan. Toistuvaisluonteisissa suoritusvelvoitteissa, kuten syytinkijärjestelyissä, suorittamisvelvollisuus syntyy jo luovutussopimuksella, ellei velvollisuuden syntymiselle ole asetettu nimenomaisia erityisiä ehtoja. Tavanomaisissa toistuvaisluonteisissa suorituksissa ei siten ole kyse ehdollisesta lisäkauppahinnasta.

Ehdollista lisäkauppahintaa koskevat määräykset ovat tyypillisiä yrityskaupan ehtoja. Ehdollisten lisäkauppahintojen käyttöä ei kuitenkaan rajoitu vain yrityskauppoihin, vaan niitä voidaan käyttää myös muun omaisuuden luovutuksissa.

2.5.1 Tuloverotus

Tuloverolain 32 §:n 1 momentin mukaan omaisuuden luovutuksesta saatu voitto on veronalaista pääomatulona. Tuloverolaissa ei ole nimenomaisia säännöksiä ehdollisesta lisäkauppahinnasta.

Tuloverolain 46 §:n 1 momentin mukaan luovutusvoiton määrä lasketaan vähentämällä luovutushinnasta omaisuuden hankintamenon poistamatta olevan osan ja voiton hankkimisesta olleiden menojen yhteismäärä. Muun verovelvollisen kuin yhteisön tai avoimen yhtiön taikka kommandiittiyhtiön saamasta luovutushinnasta vähennettävä määrä on kuitenkin aina vähintään 20 prosenttia ja, jos luovutettu omaisuus on ollut luovuttajalla vähintään 10 vuoden ajan, vähintään 40 prosenttia luovutushinnasta (hankintameno-olettama). Luovutuksesta muodostuu luovutusvoittoa, jos luovutetun omaisuuden myyntihinta ylittää sen hankintamenon ja voiton hankkimisesta aiheutuneet menot. Luovutustappiota puolestaan muodostuu silloin, kun luovutetun omaisuuden hankintamenon ja voiton hankkimisesta aiheutuneiden menojen yhteismäärä on luovutushintaa suurempi.

Tuloverolain 110 §:n 1 momentin mukaan tulo katsotaan sen verovuoden tuloksi, jona se on nostettu, merkitty verovelvollisen tilille tai muutoin saatu vallintaan. Säännöksen 2 momentin mukaan luovutusvoitto katsotaan kuitenkin sen verovuoden tuloksi, jona kauppa tai vaihto on tehty tai muu luovutus on tapahtunut. Vastaavasti myös mahdollisen luovutustappion katsotaan muodostuvan sinä verovuonna, jona sitova kauppa tai muu luovutus on tapahtunut.

Korkein hallinto-oikeus on käsitellyt ehdollisen lisäkauppahinnan verotusajankohtaa ennakkopäätöksissä KHO 1992 B 523, KHO 1994 B 533, KHO 1994 B 534 ja KHO 1995 B 524. Ehdollinen lisäkauppahinta on katsottu korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisukäytännössä kaupantekovuoden tuloksi siltä osin kuin sen määrä on ollut tiedossa ennen kaupantekovuodelta toimitettavan verotuksen päättymistä. Jos lisäkauppahinnan suorittamisvelvollisuus ja määrä ovat vahvistuneet vasta kaupantekovuoden verotuksen päättymisen jälkeen, on korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisukäytännössä lisäkauppahinta kuitenkin verotettu vasta sen verovuoden tulona, jonka aikana sen suorittamisvelvollisuus ja määrä ovat vahvistuneet.

Jos ehdollinen lisäkauppahinta vahvistuu vasta kaupantekovuoden verotuksen päättymisen jälkeen, lasketaan lisäkauppahinnan vahvistumisvuoden verotuksessa luovutusvoitto uudelleen ottamalla luovutushintana huomioon myös lisäkauppahinta. Se osa luovutusvoitosta, jota ei ole aiemmin verotettu, katsotaan lisäkauppahinnan maksuvuoden tuloksi. Luovutusvoiton laskemiseen sovelletaan myös uudelleen laskettaessa niitä säännöksiä, jotka olivat voimassa kaupantekovuonna. Hankintameno-olettaman perusteena oleva omistusaika määräytyy kaupantekohetken, eikä lisäkauppahinnan saamishetken mukaan. Lisäkauppahinnan perusteella muodostuvaan luovutusvoittoon sovelletaan sen vuoden pääomatuloverokantaa, jonka verotuksessa lisäkauppahinta otetaan huomioon.

Lisäkauppahinnan lisäksi kauppahintaa voidaan sopia myös palautettavaksi myöhemmin täyttyvän ehdon perusteella. Tällaisessa tilanteessa kaupantekovuoden verotus toimitetaan kaupakirjassa sovitun myyntihinnan perusteella. Jos kauppahinta palautusehdon täyttyessä myöhemmin alenee, verovelvollinen voi hakea verotukseen muutosta tekemällä oikaisuvaatimuksen.

Lisäkauppahinnan verottamisesta tappiollisessa kaupassa ei ole oikeuskäytäntöä. Asiaan liittyvää verotuskäytäntöä on kuvattu Verohallinnon ohjeessa Omaisuuden luovutusvoitot ja tappiot luonnollisen henkilön tuloverotuksessa (VH/5188/00.01.00/2022). Jos alkuperäinen luovutus on ollut tappiollinen, lisäkauppahinnan seurauksena pienenevä tappio poistetaan luovutusvuoden verotuksesta määräaikaisten sallimissa rajoissa verotuksen oikaisulla siltä osin kuin tappiota ei ole käytetty ennen lisäkauppahinnan verottamisvuotta. Jos tappio on jo aiempien verovuosien verotuksessa käytetty, käytetyn tappion määrä lisätään lisäkauppahinnan verottamisvuonna luovutusvoittoon.

Suomessa yleisesti verovelvolliset ovat tuloverolain mukaan velvollisia suorittamaan Suomeen veroa maailmanlaajuisesti myös omaisuuden luovutusvoitoista. Rajoitetusti verovelvolliset ovat Suomessa verovelvollisia vain Suomesta saatusta tulosta. Tuloverolain 10 §:n mukaan esimerkiksi Suomessa olevan kiinteistön ja rakennuksen, rakennelman tai muun laitoksen sekä niihin tai maahan kohdistuvan hallinto-oikeuden, käyttö- tai tuotto-oikeuden luovutuksesta saatu voitto on Suomesta saatua tuloa. Sen sijaan esimerkiksi irtaimen omaisuuden, kuten osakkeiden, luovutuksesta saatu voitto ei pääsääntöisesti ole Suomesta saatua tuloa. Verosopimukset voivat kuitenkin rajat ylittävissä tilanteissa rajoittaa Suomen sisäisen lainsäädännön mukaista verotusoikeutta, jos myös lähdevaltiolla on verosopimuksen mukaan verotusoikeus luovutusvoittoon.

Luovutusvoiton veronalaisuutta Suomessa on arvioitu luovutussopimuksen tekohetkellä. Jos myyjä on luovutussopimuksen tekohetkellä Suomessa yleisesti verovelvollinen, on myös myöhempinä vuosina verotettava ehdollinen lisäkauppahinta katsottu yleisesti verovelvollisena saaduksi tuloksi riippumatta siitä, onko myyjä ollut yleisesti verovelvollinen ehdollisen kauppahinnan suorittamisvelvollisuuden ja määrän vahvistuessa. Vastaavasti jos myyjä on luovutussopimuksen tekohetkellä ollut rajoitetusti verovelvollinen, on myös myöhempinä vuosina vahvistuva ehdollinen lisäkauppahinta katsottu rajoitetusti verovelvollisena saaduksi tuloksi, vaikka myyjä olisi yleisesti verovelvollinen ehdollisen kauppahinnan suorittamisvelvollisuuden ja määrän vahvistuessa.

Lisäkauppahinnan selviäminen kaupantekovuoden jälkeen ennen verotuksen päättymistä vaikeuttaa nykyisessä oikeustilassa verovelvollisen mahdollisuuksia ennakoida, minä verovuonna lisäkauppahinnasta tulisi maksaa veroa ja minkä verovuoden verotukseen lisäkauppahinta tulisi ilmoittaa. Yksilöllisen tuloverotuksen päättymisajankohdan vuoksi luovutusvuotta seuraavana vuonna vahvistuva lisäkauppahinta voi tulla samassa

luovutustapahtumassa luovuttajina olevilla luonnollisilla henkilöillä verotettavaksi eri verovuosien verotuksessa.

Nykyinen käytäntö lisäkauppahinnan tuloverotuksessa voi olla ongelmallinen tilanteissa, joissa lisäkauppahinta verotetaan kaupantekovuotta myöhemmän verovuoden verotuksessa ja luovutusvuoden verotuksessa luovutuksesta on muodostunut tappio. Nykykäytännön mukaan jo käytetty tappio oikaistaan lisäämällä käytettyä tappiota vastaava määrä lisäkauppahinnan verotusvuoden luovutusvoittoon. Tämä menettely on hallinnollisesti yksinkertainen ja pääsääntöisesti verovelvolliselle edullinen. Ongelmatilanteita voi kuitenkin muodostua, jos tappion käyttövuoden verotus muuttuu siten, että käytetyn tappion määrä pienenee. Menettely voi olla verovelvolliselle epäedullinen myös silloin, kun lisäkauppahinnan verotusvuonna pääomatulojen verotus on ankarampaa kuin tappion käyttövuonna. Lisäksi on tulkinnanvaraista, voidaanko luovutustappion käytön muutoksen perusteella muuttaa seurannaismuutoksena lisäkauppahinnan verovuoden verotusta pienentämällä luovutusvoittoon lisätyn käytetyn tappion määrää.

Nykyinen käytäntö kaupantekovuoden jälkeen mutta ennen kaupantekovuoden verotuksen päättymistä vahvistuvan ehdollisen lisäkauppahinnan verottamisesta kaupantekovuoden tulona on verovelvollisen kannalta ongelmallinen myös huojennetun viivästyskoron kannalta. Jotta verovelvollinen voisi välttyä lisäkauppahinnasta johtuvalta huojennetulta viivästyskorolta, on hänen haettava lisäkauppahinnan perusteella ennakveroa erääntyväksi viimeistään kaupantekovuotta seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä, vaikka lisäkauppahinnan suorittamisvelvollisuus ja määrä eivät olisi vielä tuolloin selvillä.

2.5.2 Varainsiirtoverotus

Varainsiirtoverolain (931/1996) 7 §:n mukaan varainsiirtovero on suoritettava kiinteistön luovutuksen osalta viimeistään lainhuutoa tai kirjaamista haettaessa tai jos lainhuutoa tai kirjaamista ei ole säädettyssä ajassa haettu tai sitä ei ole haettava, kuuden kuukauden kuluessa luovutussopimuksen tekemisestä. Varainsiirtoverolain 29 §:n 1 momentin mukaan lainhuutoa ja kirjaamista haettaessa hakijan on esitettävä selvitys veron suorittamisesta ja muu tarpeellinen selvitys veron määrään vaikuttavista seikoista. Veron suorittamisesta ei tarvitse esittää selvitystä, jos kirjaamisviranomainen on saanut sitä koskevan tiedon Verohallinnolta.

Varainsiirtoverolain 21 §:n mukaan varainsiirtovero on suoritettava arvopaperin luovutuksen osalta pääsääntöisesti kahden kuukauden kuluessa luovutussopimuksen tekemisestä. Varainsiirtoverolain 24 §:n 1 momentin mukaan, kun muun kuin arvo-osuusjärjestelmään liitetyn osakkeen tai osuustodistuksen siirtyminen ilmoitetaan merkittäväksi yhteisön osake- tai osuustodistusluetteloon, on ilmoittajan samalla esitettävä selvitys siitä, että luovutuksesta on suoritettu tai peritty säädetty vero.

Varainsiirtoverolaissa ei ole säädetty poikkeavaa määräaikaa ehdolliseen lisävastikkeeseen perustuvan veron suorittamiselle tai ilmoittamiselle. Vakiintuneen verotuskäytännön mukaan ehdollisen lisävastikkeen perusteella suoritettava vero on arvioitava ja maksettava varainsiirtoverolaissa säädettyssä luovutussopimuksen tekemiseen perustuvassa määräajassa, vaikka lopullinen lisävastikkeen määrä ei olisi vielä tiedossa. Luovutuksensaajan on annettava varainsiirtoveroilmoituksella arvio lopullisesta vastikkeesta sekä selvitys sen määräytymisen perusteista.

Jos myöhemmin ilmenee, että lopullinen kokonaisvastike ylittää aiemman arvion, lisävastikkeen vahvistuttua on annettava korvaava varainsiirtoveroilmoitus ja maksettava lisääntynyt vero kahden kuukauden kuluessa siitä, kun lisäkauppahinnan lopullinen määrä on

selvinnyt. Jos lopullinen vastike jää arvioitua pienemmäksi, liikaa suoritettu varainsiirtovero palautetaan varainsiirtoverolain 40 §:ssä säädettyssä hakemusmenettelyssä.

Nykyinen ehdollisen lisäkauppahinnan verotuskäytäntö varainsiirtoverotuksessa on sekä verovelvollisten että Verohallinnon kannalta haastava ja työläs. Ehdollisen lisäkauppahinnan määrän arviointi on sekä verovelvollisille että Verohallinnolle vaikeaa. Lisävastiketta koskevat kauppahintaehdot ovat usein monimutkaisia ja niiden tulkinta vie paljon aikaa. Lisäksi lisävastikkeen johdosta veroa on ilmoitettava pääsääntöisesti kahteen kertaan, ensin arvion perusteella ja myöhemmin vahvistuneen lisäkauppahinnan perusteella.

2.6 Ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverotus

2.6.1 Lainsäädäntö

Vuoden 1996 alusta voimassa olleen ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annetun lain (1551/1995)), jäljempänä avainhenkilölaki, mukaan ulkomailta tulevat henkilöt, joilla on erityisasiantuntemusta taikka jotka toimivat opettajina suomalaisessa ylemmässä oppilaitoksessa, esimerkiksi yliopistossa, tai harjoittavat tieteellistä tutkimusta yleiseksi eduksi, voivat Suomesta saadun palkkatulonsa verotuksessa tietyin edellytyksin valita tavallisen tuloverotuksen asemesta palkkatulon lähdeverotuksen enintään 84 kuukauden ajaksi. Ennen vuotta 2024 palkkatulon lähdeverotuksen piiriin oli mahdollista päästä enintään 48 kuukauden ajaksi. Lähdeveron piiriin tulevat avainhenkilöt maksavat lähdeveroa kunnallisveron, valtion ansiotuloveron sekä vakuutetun sairausvakuutusmaksun sijasta.

Lain voimassaolo tarkoitettiin alun perin määräaikaiseksi. Siten lakia sovellettiin alkuperäisessä muodossaan vain kahden vuoden ajan eli vuosina 1996 ja 1997 alkaneeseen työskentelyyn. Lain tarkoitus eli pyrkimys edistää sellaisten henkilöiden Suomeen tuloa, joilla on erityisasiantuntemusta, ei kuitenkaan toteutunut toivotussa laajuudessa. Lakia sovellettiin sen ensimmäisenä soveltamisvuonna 1996 noin 40 henkilöön. Elinkeinoelämän edustajien mielestä syynä oli lain lyhyt soveltamisaika, minkä vuoksi lain soveltamista jatkettiin.

Avainhenkilölaki säädettiin lailla 1558/2019 pysyväksi. Määräaikaisen lain soveltamisen jatkamista oli aikaisemmin perusteltu sillä, että on tärkeää kannustaa henkilöitä, joilla on erityistietoa ja -taitoa, tulemaan Suomeen. Tilanteen ei katsottu muuttuneen, vaan erityistä asiantuntemusta omaavien avainhenkilöiden Suomeen tulon edistäminen oli edelleen tärkeää. Samassa yhteydessä avainhenkilöiden palkkatulosta perittävä lähdevero alennettiin 35 prosentista 32 prosenttiin, koska myös ansiotulojen verotuksessa oli tapahtunut kevenemistä. Lakimuutokset tulivat voimaan vuoden 2020 alussa.

Avainhenkilölaissa on määritelty erillinen lähdeveroprosentti niille palkansaajille, joiden on suoritettava kunnallisveroa Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvalla kunnalla. Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvalla kunnalla kunnallisveroa suorittaneen palkansaajan lähdevero alennettiin 17,5 prosentista 14,5 prosenttiin lailla 1133/2021. Lakimuutos tuli voimaan vuoden 2022 alussa. Lakimuutosta voitiin kuitenkin soveltaa verovelvollisen hakemuksista vuosina 2020 ja 2021 maksettuihin palkkatuloihin laissa säädettyistä määräajoista huolimatta.

Vuonna 2025 keskimääräinen kunnallisveroprosentti Ahvenanmaan maakunnassa oli 17,7 prosenttia. Lain tarkoittaman avainhenkilön veroprosentiksi vuonna 2025 muodostuu siten keskimääräisen kunnallisveroprosentin sekä Ahvenanmaan maakunnalle kunnallisverovelvollisen avainhenkilön palkkatulosta pidätettävän lähdeveron yhteismäärä 32,2 prosenttia.

Avainhenkilön lähdeveroprosentti ei nykyisellään ole kaikilla avainhenkilölain edellytykset täyttävillä tulotasoilla progressiivista verotusta edullisempi, mikä luo haasteita verotuksen ymmärrettävyyden sekä johdonmukaisuuden näkökulmasta. Nykyinen lähdeveroprosentti ei myöskään ole kansainvälisesti tarkasteltuna kaikilta osin kilpailukykyinen.

Jotta henkilöä voidaan pitää laissa tarkoitettuna ulkomailta tulevana palkansaajana, on edellytyksenä muun muassa se, että kyseessä ei ole Suomen kansalainen eikä hän ole ollut Suomessa yleisesti verovelvollinen tässä laissa tarkoitetun työskentelyn alkamisvuotta edeltäneiden viiden kalenterivuoden aikana. Suomen kansalaisten rajaaminen edun ulkopuolelle on nähty haasteelliseksi, sillä kahta lain muut edellytykset täyttävää erityisasiantuntijaa kohdellaan verotuksellisesti eri tavalla ainoastaan kansalaisuuden perusteella.

2.6.2 Euroopan unionin lainsäädäntö

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä *EUT-sopimus*, 45 artiklassa ja Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen, jäljempänä *ETA-sopimus*, 28 artiklassa turvataan työvoiman vapaa liikkuvuus.

Missään EU-valtiossa ei saa kohdella toisista jäsenvaltioista olevia työntekijöitä työsuhteen ehdoissa kyseisen valtion omia kansalaisia huonommin. Muista EU-valtioista olevilla työntekijöillä pitää esimerkiksi olla oikeus yhtä edulliseen verotukseen. EU-tuomioistuin on tuomioissaan katsonut, että EUT-sopimuksen vastaista syrjintää on, kun samanlaisia tilanteita kohdellaan eri tavalla tai erilaisia tilanteita kohdellaan samalla tavalla. Syrjivää verotusta ei sallita, jos syrjintää ei voida perustella oikeuttamisperusteella.

Joulukuussa 1999 Suomi teki Euroopan yhteisöjen komissiolle ilmoituksen, jossa pyydettiin komission kannanottoa siitä, onko ulkomailta tulevaan palkansaajaan sovellettava lähdeverojärjestelmä yhteensopiva yhteisön lainsäädännön kanssa. Suomessa järjestelmää ei pidetty valtion tukena. Ilmoituksen olivat Suomea ennen tehneet vastaavista järjestelmistään myös Tanska ja Ruotsi. Komission ratkaisua odotettaessa lain soveltaminen oli keskeytyneenä vuonna 2000 alkaneen työskentelyn osalta. Kesäkuussa 2000 Suomelle antamassaan kannanotossa komissio totesi, että ulkomailta tulevaan palkansaajaan sovellettava lähdeverojärjestelmä on niin sanottu yleinen toimenpide, joka ei ole yhteisön lainsäädännön vastainen.

2.7 Työnantajan maksamat oikeudellisen neuvonnan kustannukset

Tuloverolaissa tai enakkoperintälaissa (1118/1996) ei ole nimenomaisia säännöksiä työnantajan maksamista työntekijän neuvonta- ja oikeudenkäyntikuluista. Säännösten puuttuessa sovellettaviksi tulevat tulon veronalaisuutta koskevat yleiset säännökset. Tuloverolain 29 §:n yleissäännöksen mukaan veronalaista tuloa ovat verovelvollisen rahana tai rahanarvoisena etuutena saamat tulot, jos niitä ei ole erikseen säädetty verovapaiksi. Tuloverolain 61 §:ssä säädetään erikseen, että veronalaista ansiotuloa on muun ohessa työsuhteen perusteella saatu palkka. Enakkoperintälain 13 §:n mukaan palkalla tarkoitetaan kaiken laatuista palkkaa, palkkiota, etuutta ja korvausta, joka saadaan työ- tai virkasuhteessa. Koska palkkaa ja tulon veronalaisuutta koskevat säännökset ja periaatteet ovat luonteeltaan yleisiä, oikeuskäytännöllä on työnantajan kustantamien neuvonta- ja oikeudenkäyntikulujen veronalaisuutta arvioitaessa keskeinen merkitys.

Verohallinnon asiaa koskeva ohje Työnantajan työntekijän puolesta maksamien sakkojen ja oikeudenkäyntikulujen verotus (23.6.2021, dnro VH/6971/00.01.00/2020) on laadittu ennen korkeimman hallinto-oikeuden enakkopäätöstä KHO 2023:116. Ohjeen mukaan

oikeudenkäynnistä aiheutuneiden kulujen käsittelyä verotuksessa tulee tarkastella kussakin tapauksessa asian yksilöllisten seikkojen pohjalta. Työntekijän maksamat oikeudenkäyntikulut ovat kuitenkin ohjeen mukaan lähtökohtaisesti hänen henkilökohtaisia elantomenojaan. Kun työnantaja maksaa tällaisen työntekijän elantomenon, suoritus on ohjeen mukaan työntekijän veronalaista palkkatuloa tuloverolain 61 §:n ja enakkoperintälain 13 §:n mukaisesti. Verohallinnon ohjeessa on todettu poikkeuksena edellä mainittuun lähtökohtaan, että työnantaja voi poikkeuksellisesti maksaa työntekijän oikeudenkäyntikulut ilman, että suoritusta pidetään työntekijän palkkana, jos työntekijä joutuu työ- tai virkatehtäviensä johdosta rikosilmoituksen kohteeksi tai vastaamaan rikossyytteeseen. Ohjeen mukaan edellytyksenä kuitenkin on, että oikeudenkäynnin tulee kiinteästi liittyä työntekijän työ- tai virkatehtävien hoitoon sekä se, että työntekijää ei tuomita kyseisestä asiasta rangaistukseen.

Korkeimman hallinto-oikeuden enakkopäätöksen KHO 2023:116 johdosta rikosasiassa syytettynä olevan työntekijän neuvonta- ja oikeudenkäyntikulut, jotka työnantaja suorittaa, ovat aina tuloverolain mukaista veronalaista ansiotuloa ja enakkoperintälain mukaista palkkaa. Tältä osin edellä mainittu Verohallinnon ohje ei enää vastaa oikeustilaa. Korkeimman hallinto-oikeuden enakkopäätös koskee kuitenkin vain tilannetta, jossa työntekijä on rikosasiassa syytettynä. Kiinteästi työntekijän työ- tai virkatehtäviin liittyviä neuvonta- ja oikeudenkäyntikuluja voi kuitenkin syntyä myös esimerkiksi tilanteissa, joissa työntekijä on syytetyn sijaan asianomistajana tai asiassa on rikosasian sijaan kysymys riita-asiasta tai hallinnollisen seuraamuksen määräämisestä.

Nykytilassa on tulkinnanvaraista, voisiko työnantaja jossain korkeimman hallinto-oikeuden enakkopäätöksestä poikkeavassa tilanteessa korvata neuvonta- ja oikeudenkäyntikuluja ilman, että siitä syntyy työntekijälle veronalaista ansiotuloa ja palkkaa. Tulkinnanvaraista on myös se, miten ansiotuloksi katsottava tulo käytännössä verotetaan, jos sen veronalaisuus selviää Verohallinnon ohjeen mukaisesti vasta, kun oikeudenkäynnin lopputulema on tiedossa. Oikeudenkäynnin lopputuleman ratkaiseminen lainvoimaisesti voi kestää useita vuosia, mutta työnantajan maksamat ansiotuloksi ja palkaksi katsottavat kustannukset tulisi verottaa niiden maksuvuonna. Siten verovapauden sitominen oikeudenkäynnin lopputulemaan on käytännössä ongelmallista, eikä Verohallinnon ohjeistuksestakaan ilmene, miten käytännössä tulisi toimia. Selvää nykytilassa on kuitenkin se, että korkeimman hallinto-oikeuden enakkopäätöstä vastaavassa tilanteessa työnantajan maksamat kustannukset ovat aina työntekijän ansiotuloa ja palkkaa, eikä oikeudenkäynnin lopputulemalla ole merkitystä.

3 Tavoitteet

Hallituksen veropolitiikan tavoitteena on kotitalouksien ostovoiman kohentuminen, työnteon kannustimien parantuminen ja talouskasvun edellytysten vahvistuminen. Verotuksen pitää kannustaa yrittäjyyteen ja tukea kotimaista omistajuutta.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi vuoden 2026 ansiotuloveroperusteet. Ansiotuloverotuksen keventämisen tavoitteena on vahvistaa talouskasvun edellytyksiä parantamalla työnteon kannustimia sekä kotitalouksien ostovoimaa. Työtulovähennyksen lapsikorotuksen tavoitteena on lisäksi parantaa alaikäisten lasten huoltajien työnteon kannustimia.

Työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen verovähennysoikeuden, työsuhdepolkupyörien verovapaan osuuden ja työhuonevähennyksen poistamisen tavoitteena on tiivistää veropohjaa ja näin kasvattaa verotuloja. Lisäksi toimenpiteiden tavoitteena on yksinkertaistaa verojärjestelmää.

Ehdollista lisäkauppahintaa koskevien muutosten keskeisenä tavoitteena on sujuvoittaa verotusprosesseja, keventää verovelvollisten hallinnollista taakkaa sekä vähentää viranomaisten työmäärää. Lisäksi tavoitteena on parantaa verotuksen ennakoitavuutta siten, että verovelvollisen ei jatkossa tarvitsisi arvioida ehdollisen lisäkauppahinnan määrää puutteellisten tietojen perusteella. Ehdotetut muutokset tukevat pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman tavoitteita, joiden mukaan veronkantoa on sujuvoitettava, verotuksen ennakoitavuutta parannettava sekä sääntelyä purettava ja hallinnollista taakkaa kevennettävä.

Avainhenkilölain muutosten tavoitteena on edistää ulkomailla asuvien erityisasiantuntemusta omaavien henkilöiden tuleamista Suomeen.

Työnantajan maksamia oikeudenkäyntikuluja koskevan ehdotuksen tavoitteena on budjettiriihen kirjauksen mukaisesti säätää, että työnantajan työntekijän puolesta rikosasiassa suorittamista neuvonta- ja oikeudenkäyntikuluista ei muodostu työntekijälle veronalaista etuutta, jos työntekijän teko tai laiminlyönti on tapahtunut osana työtehtävien suorittamista. Koska nykytilassa on tulkinnanvaraista, voisiko työnantaja jossain korkeimman hallinto-oikeuden ennakkopäätöksestä KHO 2023:116 poikkeavassa tilanteessa korvata työntekijän neuvonta- ja oikeudenkäyntikuluja verovapaasti, esityksen tavoitteena on selkeyttää verotuskohtelua myös sellaisissa tilanteissa, joissa työntekijä on syytetyn sijaan asianomistajana tai asiassa on rikosasian sijaan kysymys riita-asiasta tai hallinnollisen seuraamuksen määräämisestä. Esityksen tavoitteena on lisäksi säätää mahdollisimman selkeät edellytykset verovapaudelle, koska ei ole perusteltua, että työnantaja voisi täysin rajoituksetta korvata verovapaasti työntekijän neuvonta- ja oikeudenkäyntikuluja, vaikka teko tai laiminlyönti olisi tapahtunut osana työtehtäviä.

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

4.1 Keskeiset ehdotukset

4.1.1 Ansiotulojen verotus

Hallitusohjelman mukaan työn vastaanottamisen kannustimien parantamiseksi ansiotuloverotusta kevennetään painottaen kevennystä pieni- ja keskituloisiin korottamalla työtulovähennystä. Kevennyksen suuruus koko hallituskaudella on 405 miljoonaa euroa, josta vuoden 2026 verotuksessa tehtävän kevennyksen osuus on noin 100 miljoonaa euroa. Hallitusohjelman mukainen työn verotuksen kevennys ehdotetaan toteutettavaksi korottamalla työtulovähennystä.

Työnteon kannustimien parantamiseksi ja ostovoiman vahvistamiseksi hallitus päätti kevään kehysriihessä keventää pieni- ja keskituloisten työn verotusta vuodelle 2026. Kevennys ehdotetaan toteutettavaksi muuttamalla työtulovähennystä. Lisäksi ansiotuloverotuksen korkeimmat marginaaliveroasteet alennettaisiin noin 52 prosenttiin. Korkeimpien marginaaliveroasteiden alentamisen yhteydessä hallitusohjelmassa kaikille tulotasolle tehtäväksi sovittu ansiotuloverotuksen indeksitarkistus jätettäisiin tekemättä niillä tulotasolla, joille ylempien marginaaliverojen alentaminen kohdistuu. Ylimpien marginaaliverojen alentaminen ehdotetaan toteutettavaksi poistamalla työtulovähennyksen toinen poistuma sekä muuttamalla valtion tuloveroasteikon tulorajoja ja marginaaliveroprosentteja. Muutoksen yhteydessä tuloveroasteikosta poistuu väliaikainen ylin porras, joka on vuonna 2025 ollut 150 000 euron kohdalla.

4.1.2 Työtulovähennyksen lapsikorotus

Hallitus päätti kevään kehysriihessä kasvattaa työtulovähennyksen lapsikorotusta noin 100 miljoonalla eurolla vuodesta 2026 alkaen alaikäisten lasten huoltajien työnteon kannustimien parantamiseksi. Tähän perustuen työtulovähennyksen lapsikorotusta ehdotetaan korotettavaksi nykyisestä 50 eurosta 105 euroon lasta kohden. Korotuksen myöntämiseen ei ehdoteta muutoksia, joten se myönnettäisiin jatkossakin samoin perustein kuin nykyisin, mutta korotuksen määrä olisi suurempi.

4.1.3 Eläketulon lisävero

Hallitus päätti kevään kehysriihessä alentaa korkeimmat marginaaliveroasteet noin 52 prosenttiin. Tämän muutoksen yhteydessä tehdään valtion tuloveroasteikkoon muutoksia, jotka kiristävät eläketulon verotusta tulovälillä noin 41 000–126 000. Tuloveroasteikkoon tehtävien muutosten eläketulon verotusta kiristävää vaikutusta päätettiin kevään kehysriihessä pienentää lieventämällä eläketulon lisäveroa noin 84 miljoonalla eurolla vuodesta 2026 alkaen. Syksyn 2025 budjettiriihessä hallitus päätti kuitenkin osana lisäsopeutustoimia keventää eläketulon lisäveroa 20 miljoonaa euroa aikaisemmin päätettyä vähemmän. Muutoksessa huomioidaan myös se, että suurten eläketulojen verotus ei kevenisi enempää kuin vastaavan palkkatulon verotus. Tähän perustuen tulorajaa, jonka ylittävästä tulon osasta eläketulon lisäveroa on suoritettava, ehdotetaan korotettavaksi nykyisestä 47 000 eurosta 60 000 euroon. Eläketulon lisäveron veroprosentti säilyisi nykyisessä 5,85 prosentissa.

4.1.4 Työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen vähentäminen verotuksessa

Hallitus päätti kevään kehysriihessä useista toimista, joilla vahvistetaan Suomen talouskasvun edellytyksiä. Näiden kasvutoimien rahoittamiseksi päätettiin myös monista verotusta kiristävistä toiminnaista. Yhtenä toimenpiteenä hallitus päätti tiivistää veropohjaa poistamalla työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen verovähennysoikeuden vuodesta 2026 alkaen. Tähän perustuen tuloverolakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksut eivät olisi enää vähennyskelpoisia menoja vuodesta 2026 alkaen.

Koska varsinaisten työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen verovähennysoikeudesta ehdotetaan luovuttavan, on perusteltua tarkastella myös muiden vastaavan tyyppistä toimintaa harjoittavien järjestöjen jäsenmaksujen verotuksellista kohtelua. Verotuksellisen kohtelun yhdenmukaisuuden johdosta ehdotetaan, että jäsenmaksujen vähennyskeltottomuus koskisi varsinaisten työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen lisäksi myös sellaisten järjestöjen jäsenmaksuja, joilla voisi olla sääntöjensä mukaan työmarkkinatoimintaan liittyviä tavoitteita. Tämä olisi linjassa myös työnantajajärjestöjen jäsenmaksujen vähennyskelpoisuutta koskevien ehdotusten kanssa.

Hallituksen linjauksen mukaan jäsenmaksujen vähennyskelpoisuuden poistaminen toteutetaan symmetrisesti sekä työnantaja- että työntekijäjärjestöjen jäsenmaksuihin. Yrityksen yritystoiminnan edistämiseen tähtäävälle järjestölle maksamat jäsenmaksut ehdotetaan säädettäväksi vähennyskeltottomiksi, jos järjestöllä on mahdollista sen omien sääntöjen mukaan olla työmarkkinatoimintaa koskevia tavoitteita. Jäsenmaksut olisivat kokonaan vähennyskeltottomia, vaikka järjestö tarjoaisi jäsenilleen jäsenmaksua vastaan muitakin palveluita kuin työmarkkinatoimintaan liittyvää edunvalvontaa, koska jäsenmaksuista ei käytännössä ole mitenkään mahdollista eritellä eri palveluille kohdistuvia osuuksia. Tämä vastaisi myös työntekijöiden työmarkkinajärjestöille maksamien jäsenmaksujen ehdotettua verokohtelua.

Ehdotettu sääntely ei vaikuttaisi yritysten järjestöiltä hankkimien koulutus-, neuvonta- tai muiden vastaavien palvelumaksujen vähennyskelpoisuuteen, jos kysymys olisi yksilöidyistä palveluista. Vastaavia yksilöityjä palveluita yritykset voisivat hankkia muualtakin, jolloin niistä maksetut palvelumaksut olisivat vähennyskelpoisia. Sen sijaan järjestöjen kaikilta jäseniltään veloittamat yksilöimättömät palvelumaksut rinnastettaisiin vähennyskelpoisuuden osalta jäsenmaksuihin, koska tällaisilla yksilöimättömillä palvelumaksuilla voitaisiin muutoin pyrkiä korvaamaan vähennyskelvottomia jäsenmaksuja.

Lisäksi työnantajajärjestöjen osalta vähennyskelvottomiksi ehdotetaan säädettäväksi jäsenmaksut järjestöissä, jotka ovat jäseninä toisissa järjestöissä, joilla voi olla työmarkkinatoimintaan liittyviä tavoitteita. Vähennyskelvottomia olisivat myös jäsenmaksut järjestöissä, joilla on läheinen suhde toiseen toimijaan, jolla voi olla työmarkkinatoimintaan liittyviä tavoitteita.

Joissakin tilanteissa yksittäisen jäsenmaksua maksavan yrityksen voisi olla haastavaa selvittää, onko sen maksama jäsenmaksu vähennyskelpoinen vai ei. Käytännössä ongelmaa helpottaisi olennaisesti, jos järjestöt itse ilmoittaisivat jäsenilleen, ovatko jäsenmaksut ehdotetun sääntelyn nojalla vähennyskelpoisia.

4.1.5 Työhuonevähennys

Osana kasvutoimien rahoitusta hallitus päätti poistaa kaavamaisen työhuonevähennyksen. Tässä yhteydessä kaavamaisella työhuonevähennyksellä tarkoitetaan palkansaaajille työnantajan kanssa sovitun etätöön perusteella myönnettävää työhuonevähennystä. Työsuhteessa työtä tehdään työnantajan johdon ja valvonnan alaisena, ja kotona työskentely perustuu aina työntekijän ja työnantajan väliseen sopimukseen. Etätöystä myös harvemmin muodostuu sellaisia lisääntyneitä kustannuksia, joiden perusteella olisi perusteltua myöntää vähennystä verovelvollisen oman kodin kustannuksista. Oman kodin kustannukset ovat elantomenoja, jotka eivät ole verotuksessa vähennyskelpoisia menoja.

Tuloverolakiin ehdotetaan lisättäväksi säännökset verovelvollisen omassa tai perheen käytössä olevan asunnon tai vapaa-ajan asunnon kustannusten vähennyskelpoisuudesta tulon hankkimisesta tai säilyttämisestä johtuvina menoina. Ehdotuksen mukaan kyseisen asunnon kustannukset eivät olisi palkkatulon hankkimisesta tai säilyttämisestä johtuvia menoja. Jos verovelvollinen käyttäisi edellä mainittua asuntoa muiden tuloverolain mukaan verotettavien tulojen kuin palkkatulojen hankintaan, vähennykseksi hyväksyttäisiin Verohallinnon määräämän kaavamaisen työhuonevähennyksen määrä. Verohallinto vahvistaisi kaavamaisen työhuonevähennyksen määrän lakiin lisättävän valtuussäännöksen nojalla.

Oman kodin tai vapaa-ajan asunnon perusteella ei siten voisi enää jatkossa saada vähennystä todellisten kustannusten perusteella tuloverolain mukaan verotettavien tulojen hankkimisesta johtuvana menona, vaan vähennysoikeuden perusteiden täyttyessä myönnettäisiin kaavamainen vähennys. Tämä olisi perusteltua, koska tulon hankkimiseen kohdistuvaa osuutta todellisista oman asunnon menoista on yleensä erittäin vaikeaa selvittää. Myös nykytilassa vähennys myönnetään pääsääntöisesti kaavamaisena vähennyksenä. Kaavamainen vähennys myös keventäisi vähennykseen liittyvää hallinnollista taakkaa. Ehdotettu säännös koskisi vain säännöksessä mainittujen asuntojen kustannuksia. Esimerkiksi kodin ulkopuolelta hankitun työtilan kustannuksia arvioitaisiin tulon hankkimista ja säilyttämistä koskevien menojen vähennyskelpoisuutta koskevien yleisten säännösten mukaan.

Ehdotettu muutos koskisi säännöksessä mainitun asunnon käyttämistä tuloverolain mukaan verotettavien tulojen hankintaan. Muutoksella ei olisi vaikutusta elinkeinotoiminnan tai

maatilatalouden menoiksi katsottavien kulujen vähennyskelpoisuuteen. Näiden osalta kulujen vähennyskelpoisuutta arvioitaisiin jatkossakin kyseisten lakien tulonhankkimista ja säilyttämistä koskevien yleisten säännösten mukaisesti.

4.1.6 Työsuhdepolkupyörien verovapaa etu

Osana kasvutoimien rahoitusta hallitus päätti poistaa työsuhdepolkupyörien verovapaan edun. Tähän perustuen tuloverolaista ehdotetaan kumottavaksi työsuhdepyörien verovapautta koskevat säännökset. Työnantajat ja työntekijät ovat kuitenkin sitoutuneet polkupyöraetuun useamman vuoden ajaksi työsuhdepyörän hankintahetkellä. Tämän vuoksi katsotaan kohtuulliseksi, että muutos koskisi vain niitä polkupyöraetuja, joihin työntekijä ja työnantaja olisivat sitoutuneet kehysriihessä tehdyn päätöksen julkaisemisen jälkeen. Muutos koskisi siten polkupyöraetuja, joiden käyttöönottoon työnantaja ja työntekijä olisivat sitoutuneet 24.4.2025 tai sen jälkeen. Tätä ennen sovittujen polkupyöraetujen osalta ehdotetaan säädettäväksi siirtymäsäännös, jonka mukaan nykyistä verovapautta sovellettaisiin näihin polkupyöraetuihin sopimuskauden loppuun saakka, kuitenkin enintään viisi vuotta edun käyttöönotosta.

Työsuhdepolkupyöra olisi siten veronalainen etu koko käyvästä arvostaan vuodesta 2026 alkaen, jos työnantaja ja työntekijä olisivat sitoutuneet polkupyöraedun käyttöönottoon 24.4.2025 tai sen jälkeen. Tätä ennen sovittuihin polkupyöraetuihin sovellettaisiin siirtymäaika. Siirtymäajan jälkeen polkupyöraetu olisi kaikissa tilanteissa veronalainen etu käyvästä arvostaan.

4.1.7 Ehdollinen lisäkauppahinta

4.1.7.1 Tuloverotus

Tuloverolakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että luovutusvoitto verotettaisiin luovutussopimuksessa sovitun ehdollisen lisäkauppahinnan osalta sen verovuoden tulona, jona lisäkauppahinnan suorittamisvelvollisuus ja määrä ovat vahvistuneet.

Muutoksen myötä verovelvollisen olisi nykyistä helpompi arvioida sitä, minkä verovuoden tulona ehdollinen lisäkauppahinta verotetaan. Luovutussopimuksen tekemistä seuraavana vuonna vahvistunut ehdollinen lisäkauppahinta otettaisiin aina huomioon vasta lisäkauppahinnan vahvistumisvuoden verotuksessa. Luovutusvoittoa ei ehdollisen lisäkauppahinnan osalta verotettaisi kaupantekovuoden tulona silloinkaan, kun lisäkauppahinnan suorittamisvelvollisuus ja määrä vahvistuvat vasta kaupantekovuoden päättymisen jälkeen, mutta ennen kaupantekovuoden verotuksen päättymistä.

Tuloverolaissa ehdotetaan säädettäväksi lisäksi ehdolliseen lisäkauppahintaan kohdistuvan luovutusvoiton osan määrittämisestä lisäkauppahinnan vahvistumisvuoden verotuksessa. Ehdolliseen lisäkauppahintaan kohdistuva osa määritettäisiin laskemalla luovutusvoitto kokonaan uudelleen käyttämällä luovutushintana lisäkauppahinnan vahvistumisvuoteen mennessä vahvistuneiden luovutushinnan osien yhteismäärää. Ehdollisen lisäkauppahinnan vahvistumisvuonna verotettaisiin uudelleen lasketusta luovutusvoitosta osuus, joka ylittäisi aiempina verovuosina samasta luovutusvoitosta verotetun luovutusvoiton määrän. Jos luovutussopimuksessa olisi sovittu useista eri vuosina vahvistuvista lisäkauppahinnan osista, määritettäisiin kunkin ehdollisen lisäkauppahinnan vahvistumisvuoden verotuksessa kyseiseen vuoteen kohdistuva osuus edellä mainitulla tavalla.

Ehdollisen lisäkauppahinnan suorittamisvelvollisuuden ja määrän katsottaisiin vahvistuvan sinä ajankohtana, jolloin ehdon täytyminen ja suoritettavan lisäkauppahinnan määrä ovat

todettavissa. Jos lisäkauppahinnan olisi sovittu määräytyvän esimerkiksi kaupantekovuoden jälkeen laadittavan tilinpäätöksen perusteella, ehdollisen lisäkauppahinnan ei voitaisi katsoa vahvistuvan vielä tilinpäätöspäivänä, vaan vasta silloin, kun tilinpäätös vahvistetaan. Jos luovutussopimuksessa olisi sovittu suoritettavan lisäkauppahinnan määrän vahvistamisesta tietyssä päivänä, voitaisiin ehdollisen lisäkauppahinnan katsoa vahvistuvan lähtökohtaisesti tänä ajankohtana. Jos kuitenkin olisi ilmeistä, että lisäkauppahinta olisi voitu todeta sovittua ajankohtaa aiemmin ja ehdollisen lisäkauppahinnan vahvistamista on viivästetty seuraavalle verovuodelle, katsottaisiin ehdollisen lisäkauppahinnan kuitenkin vahvistuneen ajankohtana, jona sen suorittamisvelvollisuus ja määrä olisi voitu todeta.

Tuloverolakiin ehdotetaan lisättäväksi myös säännös vahvistetun luovutustappion oikaisemisesta vastaamaan ehdollisen lisäkauppahinnan vahvistumisen vuoksi uudelleen lasketun luovutusvoiton tai luovutustappion määrää. Jos luovutuksesta muodostuisi uudelleen laskettaessa edelleen luovutustappiota, pienennettäisiin luovutusvuoden verotuksessa vahvistettua tappiota vastaamaan uudelleen lasketun luovutustappion määrää. Jos luovutus muuttuisi uudelleen laskettaessa tappiollisesta voitolliseksi, oikaistaisiin vahvistettu luovutustappio vastaamaan uudelleen lasketun luovutusvoiton määrää poistamalla vahvistettu luovutustappio luovutusvuoden verotuksesta kokonaan. Luovutuksesta muodostuva luovutusvoitto verotettaisiin sen verovuoden tulona, jona ehdollisen lisäkauppahinnan suorittamisvelvollisuus ja määrä ovat vahvistuneet.

Luovutussopimuksessa sovittu ehdollinen lisäkauppahinta voisi vahvistua ja luovutusvoitto tulla lasketuksi sen seurauksena uudelleen useita vuosia luovutussopimuksen tekemisen jälkeen. Lisäkauppahinta voisi vahvistua vasta kaupantekovuoden verotuksen oikaisun määräajan täyttymisen jälkeen. Jotta verotus voitaisiin myös tällaisissa tilanteissa toimittaa oikein, luovutuksesta vahvistettu tappio säädettäisiin oikaistavaksi verotuksen oikaisun määräaikaisten estämättä.

Jos luovutuksesta vahvistetaan kaupantekovuoden verotuksessa luovutustappio, voi tappio tulla vähennetyksi kaupantekovuotta seuraavien vuosien verotuksessa ennen ehdollisen lisäkauppahinnan vahvistumista. Kun vahvistettua tappiota oikaistaisiin ehdollisen lisäkauppahinnan vahvistumisen johdosta, voisi tappion määrä muuttua myöhempinä vuosina vähennettyä määrää pienemmäksi. Tällaisessa tilanteessa Verohallinto muuttaisi seurannaismuutoksin tappioiden vähentämismuutosten verotusta siltä osin kuin luovutustappiosta käytetty määrä ylittäisi oikaistun luovutustappion määrän.

Ehdotetut muutokset koskisivat luovutusvoiton jaksottamista eri verovuosina verotettavaksi. Luovutusvoitto katsottaisiin kuitenkin omaisuuden luovutuksesta saaduksi tuloksi, ja sen katsottaisiin realisoituvan sinä verovuonna, jona kauppa tai vaihto olisi tehty tai muu luovutus olisi tapahtunut. Tämän vuoksi esimerkiksi hankintameno-olettamaa sovellettaessa myyjän omistajan katsottaisiin nykyiseen tapaan päättyvän luovutussopimuksen tekemiseen.

Jos myyjä olisi kaupantekohetkellä yleisesti verovelvollinen, katsottaisiin luovutusvoitto edelleen saaduksi yleisesti verovelvollisena myös siltä osin kuin ehdollinen lisäkauppahinta vahvistuisi sellaisena vuonna, jolloin myyjä on ollut rajoitetusti verovelvollinen. Vastaavasti jos myyjä olisi kaupantekohetkellä rajoitetusti verovelvollinen, katsottaisiin luovutusvoitto nykyiseen tapaan rajoitetusti verovelvollisena saaduksi myös siltä osin kuin ehdollinen lisäkauppahinta vahvistuisi sellaisena vuonna, jolloin myyjä olisi yleisesti verovelvollinen. Luovutusvoiton katsottaisiin nykyiseen tapaan olevan kaupantekovuoden tuloa myös määritettäessä Suomen verosopimukseen perustuvaa oikeutta verottaa luovutusvoittoa.

Luovutus sopimuksessa voidaan sopia myös ehdollisesta kauppahinnan palauttamisesta sopimuksessa määritettyjen edellytysten täytyessä. Ehdotetut muutokset eivät koske ehdollista kauppahinnan palauttamista. Jos kauppahinnan palauttamista koskeva ehto ei olisi täytynyt ennen kaupantekovuoden verotuksen päättymistä, luovutusvoitto laskettaisiin edelleen kaupantekovuoden verotuksessa ensi vaiheessa luovutus sopimuksessa sovitun kauppahinnan perusteella huomioimatta palauttamista koskevaa ehtoa. Jos luovutushintaa tulisi luovutus sopimuksen ehdon perusteella myöhemmänä vuonna palautettavaksi, verovelvollinen voisi vaatia muutosta kaupantekovuoden verotukseen oikaisuvaatimuksella, kuten nykyisin.

4.1.7.2 Varainsiirtoverotus

Varainsiirtoverolakiin ehdotetaan lisättäväksi säännökset kiinteistön tai arvopaperin luovutus sopimuksessa sovitun ehdollisen lisävastikkeen perusteella suoritettavan veron määräajasta. Jos ehdollisen lisävastikkeen suorittamisvelvollisuus ja määrä vahvistuisivat vasta veron suorittamiselle säädetyn määräajan jälkeen, olisi lisävastikkeen osalta vero suoritettava kahden kuukauden kuluessa siitä, kun sen suorittamisvelvollisuus ja määrä ovat vahvistuneet. Ehdollisesta lisävastikkeesta suoritettava vero olisi myös ilmoitettava samassa määräajassa, jossa vero tulee suorittaa.

Ehdotettujen muutosten jälkeen kiinteistön luovutus sopimuksessa sovitun ehdollisen lisävastikkeen perusteella voisi veroa tulla suoritettavaksi vasta sen jälkeen, kun ostajan tulisi luovutuksen johdosta hakea lainhuutoa tai omistuksen kirjaamista. Vastaavasti arvopaperin luovutuksessa sovitua ehdollista lisävastiketta voisi tulla suoritettavaksi vasta pitkän ajan kuluttua luovutuksesta. Jotta ehdollisen lisäkauppahinnan jaksottaminen ei viivästyttäisi lainhuudon myöntämistä, omistuksen kirjaamista tai osakseluetteloon merkitsemistä kohtuuttomasti, varainsiirtoverolakiin ehdotetaan lisättäväksi säännökset siitä, että riittävänä selvityksenä veron suorittamisesta lainhuutoa tai kirjaamista haettaessa tai osakseluetteloon merkitäessä pidettäisiin selvitystä siitä, että vero on suoritettu muusta kuin veron suorittamiselle säädetyn määräajan jälkeen vahvistuvasta lisäkauppahinnasta.

Jos ehdollisen lisävastikkeen perusteella suoritettaisiin veroa myöhemmin kuin kahden kuukauden kuluessa lisävastikkeen vahvistumisesta, laskettaisiin myöhässä suoritetulle verolle viivästyskorkoa lisävastikkeesta suoritettavan veron suorittamisen määräpäivää seuraavasta päivästä suorittamispäivään. Jos lisävastiketta ei ilmoitettaisi lisävastikkeesta suoritettavan veron suorittamista koskevassa määräajassa, tulisi laiminlyönnistä määrättäväksi myöhästymismaksu tai veronkorotus.

Luovutus sopimuksessa voidaan sopia myös ehdollisesta vastikkeen palauttamisesta sopimuksessa määritettyjen edellytysten täytyessä. Ehdotetut muutokset eivät koske ehdollista vastikkeen palauttamista. Jos vastiketta tulisi tällaisen ehdon täyttymisen seurauksena palautettavaksi ja veroa on suoritettu luovutus sopimuksessa sovitun vastikkeen perusteella liikaa, voi verovelvollinen hakea palautetusta vastikkeesta suoritettua veroa palautettavaksi varainsiirtoverolain 40 §:ssä säädettyssä menettelyssä.

4.1.8 Ulkomailta tulevan palkansaaajan lähdeverotus

Avainhenkilölain mukaista yleistä avainhenkilönlähdeveroa ehdotetaan alennettavaksi 25 prosenttiin. Ahvenanmaan maakuntaan kunnallisveroa maksavan ulkomailta tulevan palkansaaajan osalta lähdeveroa ehdotetaan alennettavaksi 7,3 prosenttiin. Vuonna 2025 keskimääräinen kunnallisveroprosentti Ahvenanmaan maakunnassa oli 17,7 prosenttia. Tällöin lähdeveron ja Ahvenanmaan keskimääräisen kunnallisveron yhteismäärä olisi 25 prosenttia. Lisäksi lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että muiden edellytysten täytyessä, myös Suomen

kansalaisten on mahdollista päästä avainhenkilölähdeveron piiriin enintään 24 kuukauden ajaksi. Muutosehdotukset perustuvat puoliväliriihen kirjauksiin työnteon kannustimien parantamisesta.

Lähdeveroprosentin alentaminen lisää avainhenkilöverotuksen kannustavuutta selvästi, kun ulkomaisten erityisasiantuntijoiden Suomeen tuloa pyritään edistämään. Alhaisempi lähdeverokanta on myös kansainvälisessä tarkastelussa kilpailukykyisempi. Lain 3 §:ssä säädettyä palkkatulosta perittävän lähdeveron määrän alentamista 32 prosentista 25 prosenttiin sekä lain 7 §:ssä säädetyn Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvalla kunnalla kunnallisveroa maksavan palkansaajan lähdeveron alentamista 14,5 prosentista 7,3 prosenttiin voitaisiin näin ollen pitää perusteltuna. Lisäksi alempi lähdeverokanta tekee lähdeverotuksesta jatkossa kannattavaa kaikilla avainhenkilölain edellytykset täyttävillä tulotasoilla, mikä parantaa verotuksen ymmärrettävyyttä ja johdonmukaisuutta.

Avainhenkilölain laajentaminen takaisin muuttaviin Suomen kansalaisiin tekisi paluun nykyistä houkuttelevammaksi erityisesti työikäisille. Soveltamisajan rajaaminen enintään 24 kuukauteen voisi kuitenkin olla perusteltua, jotta ulkomailla asuneet Suomen kansalaiset eivät pääsisi Suomessa pysyvästi asuneita olennaisesti edullisempaan asemaan, sillä Suomen kansalaisuuden voidaan jo itsessään katsoa luovan siteitä Suomeen. Lisäksi edun lyhyempi soveltamisaika on perusteltua myös siitä syystä, että välttyttäisiin tilanteilta, joissa veroedun saamiseksi ryhdyttäisiin keinotekoisiiin muutto- ja asumisjärjestelyihin.

4.1.9 Työnantajan maksamat oikeudellisen neuvonnan kustannukset

Esityksessä ehdotetaan, että tuloverolakiin lisättäisiin uusi pykälä, joka koskisi työnantajan maksamia työntekijän oikeudellisen neuvonnan kustannuksia. Pykälä soveltuisi rikosasioiden lisäksi myös riita-asioihin ja hallinnollisten seuraamusten määräämiseen.

Ehdotettava pykälä mahdollistaisi siinä säädettyjen edellytysten täytyessä, että työnantaja voisi kustantaa oikeudellista neuvontaa työntekijälleen verovapaasti. Oikeudellisen neuvonnan kustannuksilla tarkoitettaisiin asian selvittämisestä, esitutkinnasta, syyteharkinnasta, sovintoneuvottelusta ja oikeudenkäynnistä työntekijälle aiheutuvia kustannuksia. Keskeisinä edellytyksinä oikeudellisen neuvonnan kustannusten verovapaudelle säädetäisiin, että

- 1) työnantajalla on intressi maksaa oikeudellisen neuvonnan kustannukset;
- 2) asia on aiheutunut osana työtehtävien suorittamista;
- 3) ei ole ilmeistä, että työntekijän olisi tullut mieltää toimintansa lainvastaiseksi jo tekohetkellä; ja
- 4) työntekijä ei ole saanut korvausta samoista kustannuksista muualta ja työntekijä sitoutuu suorittamaan mahdollisesti myöhemmin muualta saamansa korvauksen työnantajalle.

Säännös muuttaisi korkeimman hallinto-oikeuden ennakkopäätöksellä KHO 2023:116 linjattua verokohtelua ja selkeyttäisi työnantajan maksaman oikeudellisen neuvonnan kustannusten verokohtelua myös laajemmin. Ehdotettava säännös laajentaisi kustannusten verovapautta myös verrattuna päätöstä edeltäneeseen verotuskäytäntöön, jossa verovapaus oli kytketty oikeudenkäynnin lopputulokseen. Säännöksellä ei kuitenkaan olisi merkitystä sen arvioimisessa, voisiko työntekijä mahdollisesti jossain tilanteessa vähentää kustannukset omassa verotuksessaan, jos työnantaja ei maksaisi kustannuksia.

4.2 Pääasialliset vaikutukset

4.2.1 Taloudelliset vaikutukset

4.2.1.1 Vaikutukset julkiseen talouteen ja verovelvollisille

Yleistä

Esityksessä ehdotettujen muutosten vaikutuksia on pääosin arvioitu Verohallinnon ylläpitämällä HVS-mikrosimulointimallilla. Vaikutusten arvioinnissa on lisäksi hyödynnetty Tilastokeskuksen ylläpitämää SISU-mikrosimulointimallia.

Esityksessä ehdotettujen muutosten arvioidaan vähentävän verotuloja staattisesti arvioituna vuonna 2026 yhteensä noin 1 795 miljoonalla eurolla. Valtion verotulojen arvioidaan vähentyvän noin 1 792 miljoonalla eurolla. Kuntien verotulojen arvioidaan vähentyvän noin 3 miljoonalla eurolla. Seurakuntien verotulojen arvioidaan vähentyvän noin 0,5 miljoonalla ja sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksun tuoton arvioidaan kasvavan noin 0,5 miljoonalla eurolla.

Valtion tuloveroasteikkoon ehdotettujen muutosten arvioidaan vähentävän verotuloja yhteensä 16 miljoonaa euroa. Valtion verotulot vähenisivät 13 miljoonaa euroa ja kuntien verotulot 3 miljoonaa euroa.

Työtulovähennykseen ehdotettujen muutosten arvioidaan vähentävän verotuloja yhteensä 1 894 miljoonaa euroa, josta valtion osuus on 1 859 miljoonaa euroa, kuntien osuus 29 miljoonaa euroa, seurakuntien osuus 3 miljoonaa euroa ja Kansaneläkelaitoksen osuus 3 miljoonaa euroa.

Työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen vähennyskelpoisuuden poistamisen arvioidaan kasvattavan yhteisöveron tuottoa yhteensä 20 miljoonalla eurolla. Työsuhdepolkupyörien verovapauden poistamisen arvioidaan kasvattavan yhteisöveron tuottoa vuodesta 2028 alkaen yhteensä 2 miljoonalla eurolla. Erillisessä esityksessä ehdotettavat yhteisöveron jako-osuuksien muutokset toteutetaan niin, että mainittujen yhteisöveroperusteiden vaikutukset ovat kunnille neutraalit.

Ehdotus ehdollisen lisävastikkeen perusteella suoritettavan veron määräajasta arvioidaan vähentävän varainsiirtoveron tuottoa noin 4 miljoonalla eurolla.

Esityksessä ehdotettujen muutosten arvioidaan vaikuttavan kotitalouksien ja yhteisöjen taloudelliseen toimintaan, joten muutoksiin liittyy myös epäsuoria vaikutuksia. Ansiotuloverotuksen keventäminen kasvattaa kotitalouksien käytettävissä olevia tuloja ja voi lisätä kulutuskysyntää, ja työn verotuksen keventämisellä arvioidaan olevan positiivisia vaikutuksia työllisyyteen. Lisääntyneen taloudellisen toiminnan voidaan arvioida kasvattavan vero- ja maksutuottoja, kuten arvonnäisäveroa, tuloveroa ja sosiaalivakuutusmaksuja. Lisäksi sen voidaan arvioida pienentävän julkisia menoja, kuten työttömyyskorvauksia ja muita työllisyyteen liittyviä menoja. Epäsuorat vaikutukset ovat kuitenkin vaikeasti arvioitavissa, eikä niitä ole voitu kattavasti sisällyttää tässä esityksessä esitettyihin taloudellisiin vaikutuksiin.

Ansiotuloveroperusteiden indeksitarkistus

Hallituksen kehysriihessä tehdyn päätöksen mukaisesti ansiotuloveroperusteisiin ehdotetaan tehtäväksi täysimääräinen 3,6 prosentin ansiotasoindeksiin mukainen indeksitarkistus, pois

lukien tuloveroasteikon kolme ylintä tuloluokkaa. Valtiovarainministeriön syksyn 2025 ennusteen mukainen arvio kuluttajahintaindeksin muutoksesta vuonna 2026 on 1,4 prosenttia ja ansiotasoindeksin muutoksesta 3,6 prosenttia. Indeksitarkistus ehdotetaan toteutettavaksi korottamalla progressiivisen tuloveroasteikon tuloarajoja, lukuun ottamatta kolmea ylintä tuloarajaa, sekä muuttamalla perusvähennyksen enimmäismäärää ja työtulovähennyksen enimmäismäärää sekä kertymä- ja poistumaprosentteja siten, että indeksitarkistus ei koskisi niitä tulotasoja, joille ylempien marginaaliverojen alentaminen kohdistuisi. Ansiotuloveroperusteiden indeksitarkistuksen arvioidaan vähentävän ansiotuloarajoja noin 680 miljoonalla eurolla.

Valtion progressiiviseen tuloveroasteikkoon indeksitarkistuksen johdosta ehdotettavien muutosten arvioidaan vähentävän verotuloja vuositasolla yhteensä noin 406 miljoonalla eurolla, josta valtion osuus on 403 miljoonaa euroa ja kuntien osuus 3 miljoonaa euroa. Muutoksen vaikutus seurakuntien ja Kansaneläkelaitoksen verotuloihin arvioidaan vähäiseksi.

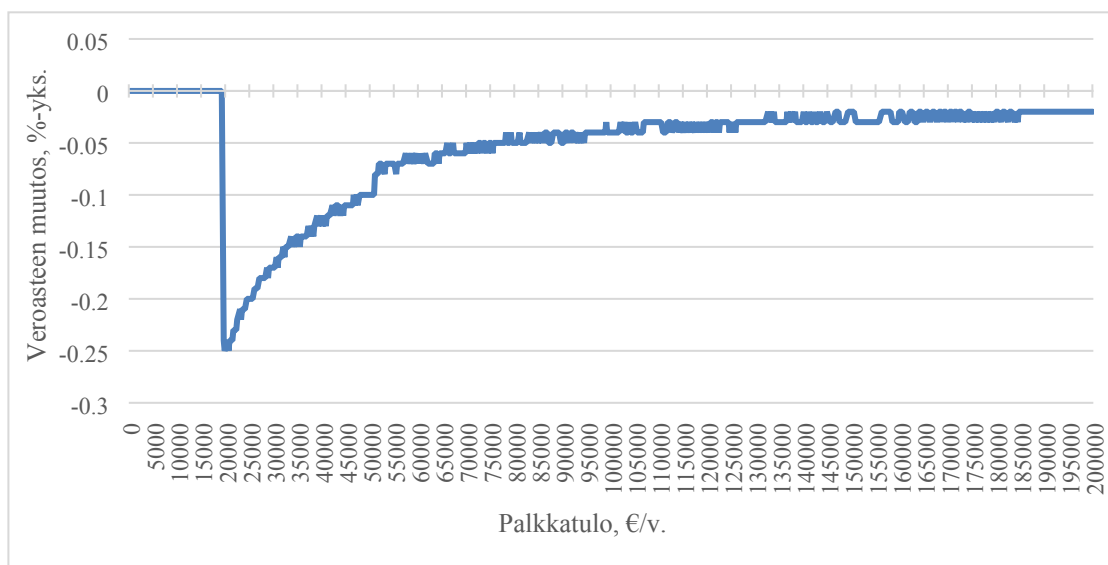
Indeksitarkistukseen liittyvän työtulovähennyksen korotuksen arvioidaan vähentävän verotuloja noin 216 miljoonalla eurolla, josta valtion osuus on 203 miljoonaa euroa, kuntien osuus 11 miljoonaa euroa, seurakuntien osuus 1 miljoonaa euroa ja Kansaneläkelaitoksen osuus 1 miljoonaa euroa. Perusvähennyksen korotuksen arvioidaan vähentävän verotuloja noin 58 miljoonalla eurolla, josta valtion osuus on 28 miljoonaa euroa, kuntien osuus 23 miljoonaa euroa, seurakuntien osuus 3 miljoonaa euroa ja Kansaneläkelaitoksen osuus 4 miljoonaa euroa.

Indeksitarkistuksen tekemättä jättäminen kolmen ylimmän tuloluokan osalta kasvattaa verotuloja yhteensä noin 185 miljoonalla eurolla suhteessa siihen, että indeksitarkistus tehtäisiin täysimääräisenä kaikkiin tuloluokkiin.

Hallitusohjelman mukainen työtulovähennyksen korottaminen pieni- ja keskituloisille

Hallitusohjelman mukaisen pieni- ja keskituloisiin painottuvan työn verotuksen keventämisen työtulovähennystä korottamalla arvioidaan vähentävän verotuloja noin 100 miljoonalla eurolla, josta valtion osuus on 94 miljoonaa euroa, kuntien osuus 5 miljoonaa euroa, seurakuntien osuus 0,5 miljoonaa euroa ja Kansaneläkelaitoksen osuus 0,5 miljoonaa euroa.

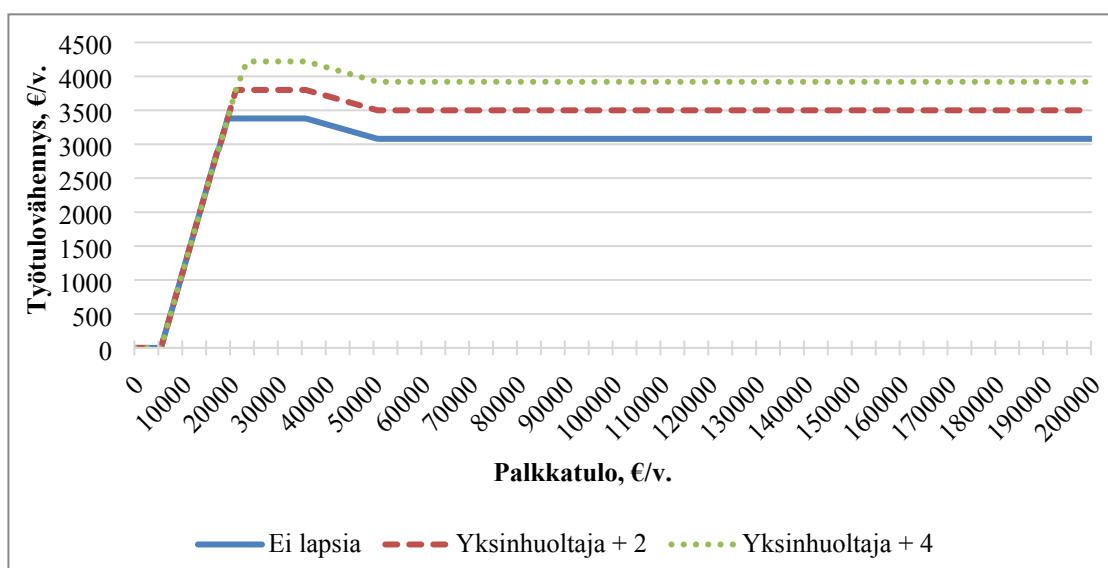
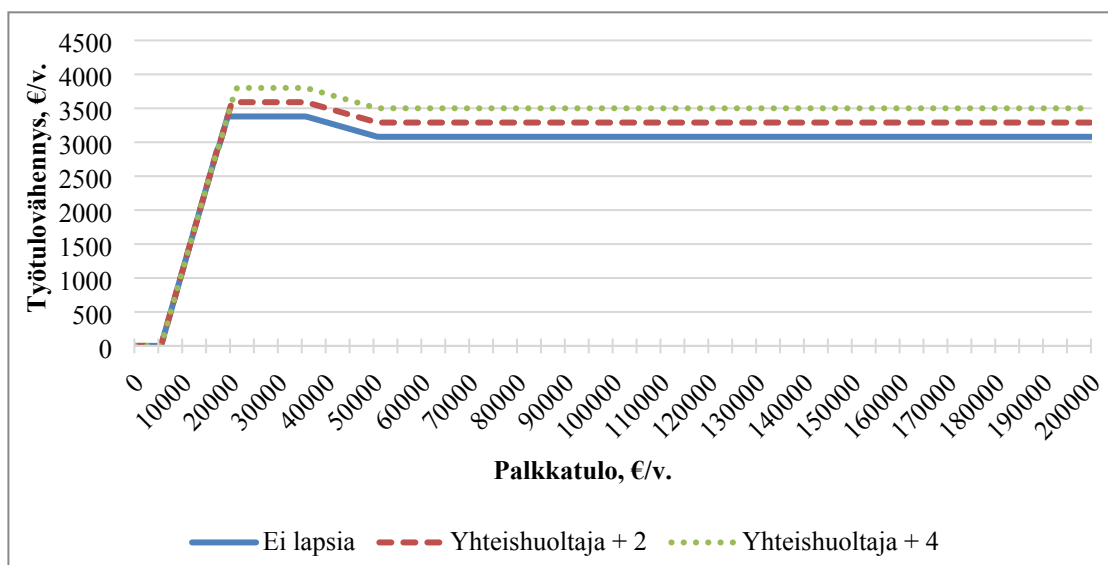
Kuviossa alla esitetään ehdotetun muutoksen vaikutus palkansaajan veroasteeseen eri tulotasoilla. Kuvioista käy ilmi, että veroaste alenisi kaikilla tulotasoilla, mutta vaikutus olisi suurin pieni- ja keskituloisilla – erityisesti noin 20 000–50 000 euron vuositulojen välillä. Veroasteen lasku pienenesi tulojen kasvaessa, ja korkeilla tulotasoilla muutos olisi enää vähäinen, vajaa -0,05 prosenttiyksikköä.

Työtulovähennyksen korottaminen alaikäisen lapsen perusteella

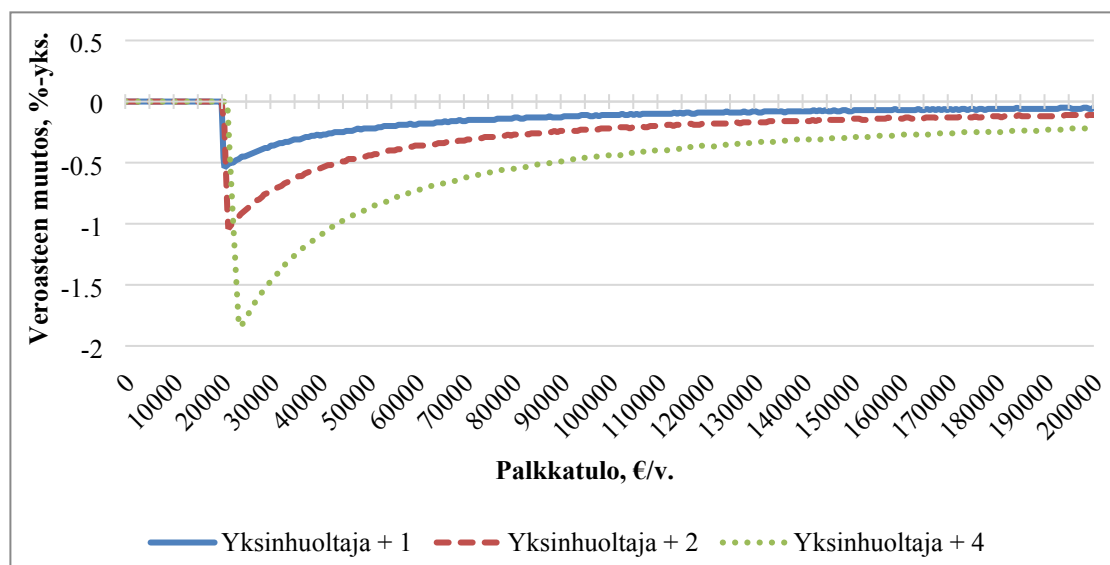
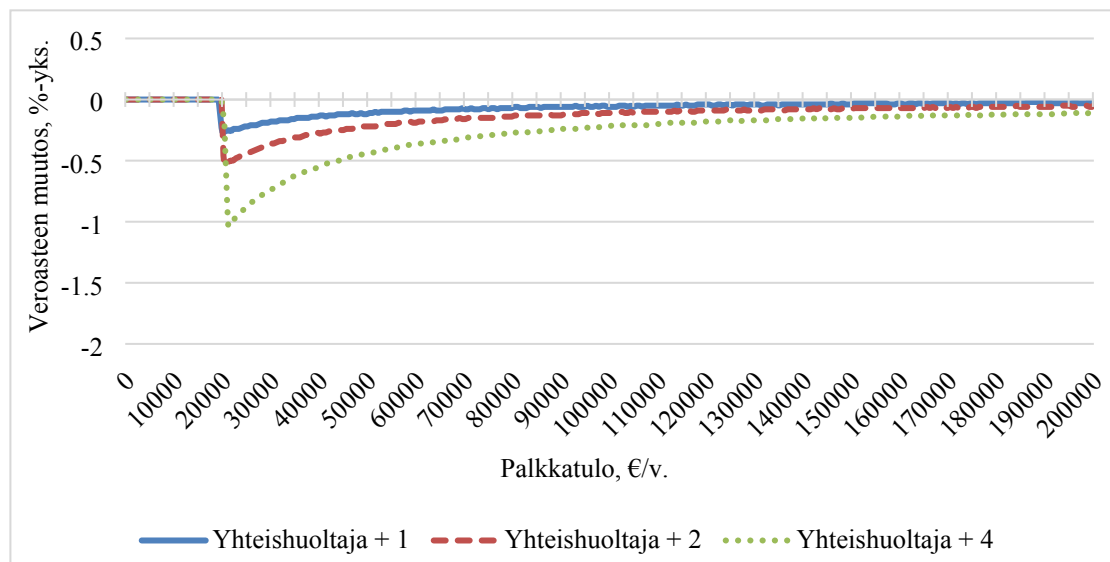
Hallituksen puoliväliriihen linjauksen mukaisesti lapsiperheiden työnteon kannustimia parannetaan ja ostovoimaa vahvistetaan kasvattamalla työtulovähennyksen lapsikohtaista korotusta. Vuonna 2025 voimaan tullutta työtulovähennyksen 50 euron suuruista lapsikohtaista korotusta kasvatettaisiin edelleen 55 eurolla, jolloin lapsikohtainen työtulovähennyksen korotus nousisi yhteensä 105 euroon yhteishuoltolasta kohden ja 210 euroon yksinhuoltolasta kohden. Tämän 55 euron lisäkorotuksen arvioidaan vähentävän verotuloja noin 100 miljoonalla eurolla, josta valtion osuus on 95 miljoonaa euroa, kuntien osuus 4 miljoonaa euroa, seurakuntien osuus 0,5 miljoonaa euroa ja Kansaneläkelaitoksen osuus 0,5 miljoonaa euroa.

Alla olevista kuvioista käy ilmi ehdotuksen vaikutus työtulovähennyksen määrään eri tulotasoilla eri lapsimäärillä sekä yhteishuoltajalla että yksinhuoltajalla.

Kuvioista alla käy ilmi ehdotuksen vaikutus palkkatulon veroasteeseen eri tulotasolla eri lapsimäärillä sekä yhteishuoltajalla että yksinhuoltajalla. Esimerkiksi korotuksen piirissä olevalla kahden lapsen yhteishuoltajalla verotus kevenisi enimmillään noin 0,6 prosenttiyksikköä tulotasolla noin 20 500 euroa vuodessa. Suhteellinen veronkevennys pienenesi tulojen kasvaessa ja tulovälillä 25 000–50 000 euroa vuodessa veroasteen muutos olisi keskimäärin noin 0,3 prosenttiyksikköä. Esimerkiksi kahden lapsen yhteishuoltajalla verosta tehtävä työtulovähennys olisi vähennyksen enimmäismäärän kohdalla sekä poistuma-alueella 210 euroa korkeampi kuin henkilön, jolla ei ole huollettavanaan alaikäistä lasta. Vastaavasti kahden lapsen yksinhuoltajalla verotus kevenisi enimmillään noin 1,05 prosenttiyksikköä

tulotasolla noin 21 300 euroa vuodessa ja tulovälillä 25 000–50 000 euroa vuodessa keskimäärin noin 0,6 prosenttiyksikköä.

Kehysriihessä 2025 päätetty työn verotuksen keventäminen ja ylimpien marginaaliveroasteiden alentaminen

Hallituksen puoliväliiriihen linjauksen mukaisesti työnteon kannustimia parannetaan ja ostovoimaa vahvistetaan keventämällä pieni- ja keskituloisten työn verotusta. Lisäksi ansiotuloverotuksen korkeimmat marginaaliveroasteet alennetaan noin 52 prosenttiin. Muutos

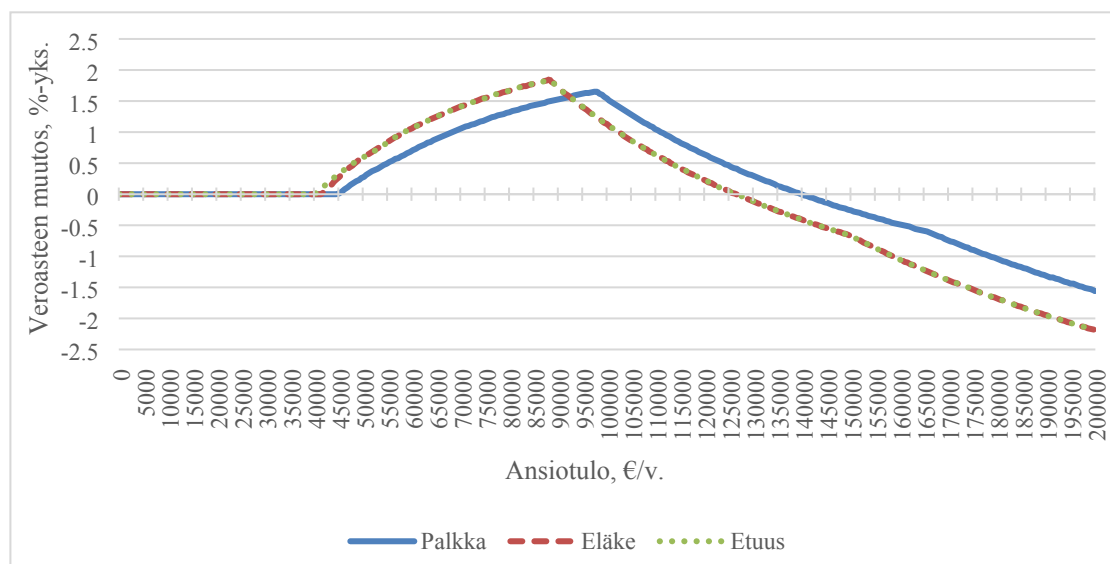
toteutettaisiin muuttamalla työtulovähennyksen parametreja ja poistamalla vähennyksen toinen poistuma, sekä muuttamalla valtion tuloveroasteikon tulo- ja marginaaliveroprosentteja.

Tuloveroasteikkoon ehdotetun muutoksen arvioidaan kasvattavan valtion verotuloja noin 390 miljoonalla eurolla. Muutoksen vaikutus kuntien, seurakuntien ja Kansaneläkelaitoksen verotuloihin olisi vähäinen.

Alla olevassa kuviossa esitetään vuoden 2026 tuloveroasteikko, johon ei ole tehty indeksitarkistusta kolmen ylimmän tuloluokan osalta. Lisäksi kuviossa esitetään uudistettu asteikko, jonka avulla ylimpiä marginaaliveroasteita alennettaisiin noin 52 prosenttiin.

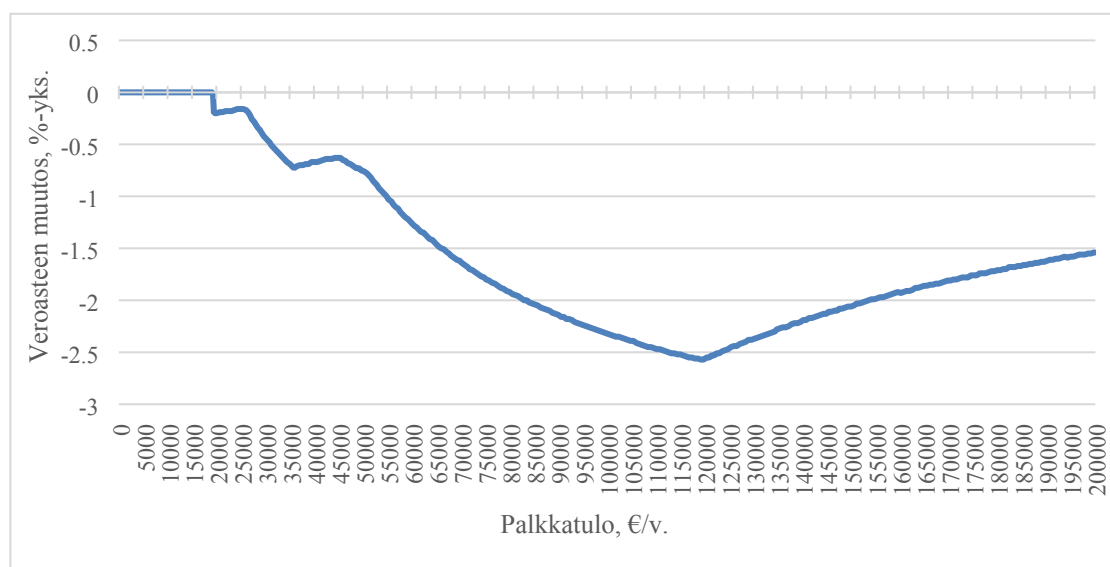
Osittain indeksitarkistettu asteikko 2026			Uudistettu asteikko 2026		
Verotettava ansiotulo, €	Vero alarajan kohdalla, €	Vero alarajan ylittävää tulo-osasta, %	Verotettava ansiotulo, €	Vero alarajan kohdalla, €	Vero alarajan ylittävää tulo-osasta, %
0–22 000	0	12,64	0–22 000	0	12,64
22 000–32 600	2 780,80	19	22 000–32 600	2 780,8	19
32 600–52 100	4 794,80	30,25	32 600–40 100	4 794,8	30,25
52 100–88 200	10 693,55	34	40 100–52 100	7 063,55	33,25
88 200–150 000	22 967,55	41,75	52 100–	11 053,55	37,5
150 000–	48 769,05	44,25			

Alla olevassa kuviossa esitetään valtion tuloveroasteikkoon ehdotetun muutoksen vaikutus eri tulonsaajien veroasteeseen eri tulotasolla. Kuvioista käy ilmi, että muutos kiristäisi ansiotuloverotusta tulovälillä noin 41 000–139 000 euroa vuodessa, kun taas tätä korkeammilla tulotasolla verotus kevenisi.

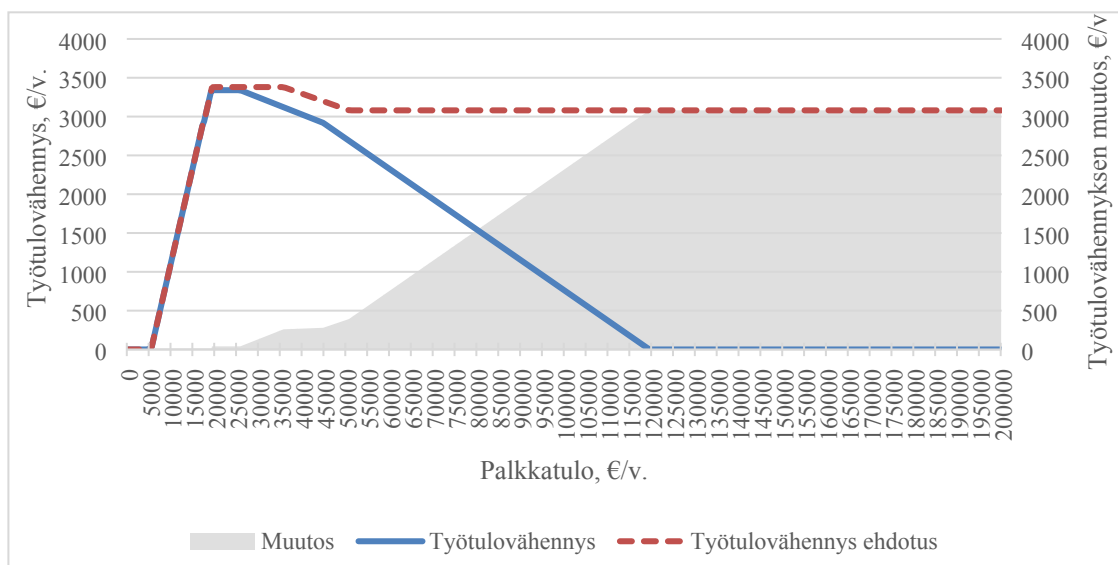

Työtulovähennykseen ehdotettavien muutosten arvioidaan vähentävän verotuloja yhteensä noin 1 478 miljoonalla eurolla, josta valtion osuus on 1 467 miljoonaa euroa, kuntien osuus 9 miljoonaa euroa, seurakuntien osuus 1 miljoona euroa ja Kansaneläkelaitoksen osuus 1 miljoona euroa.

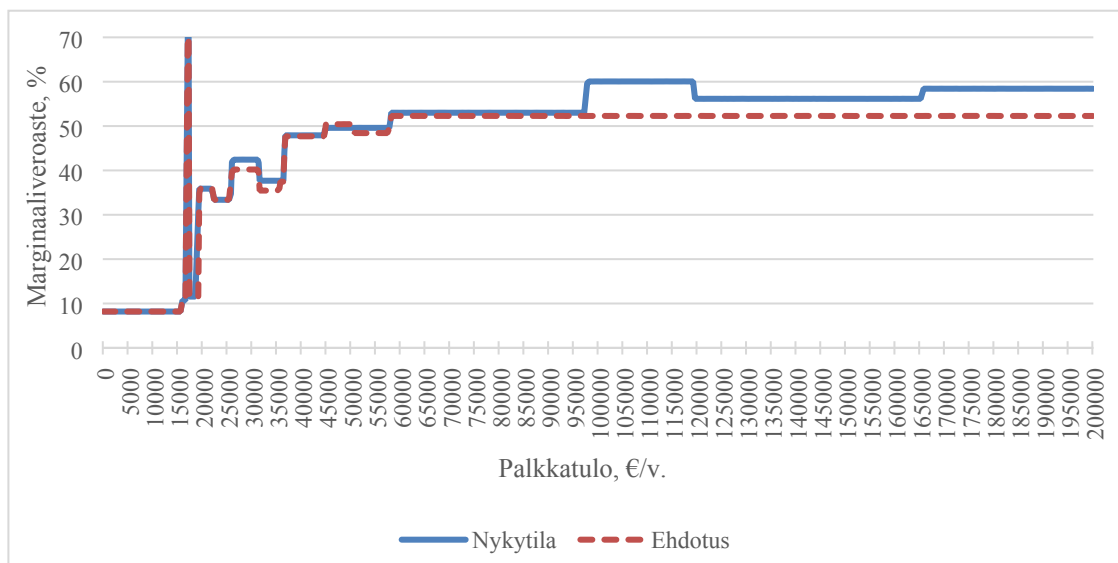
Alla olevassa kuviossa esitetään ehdotetun muutoksen vaikutus palkansaajan veroasteeseen eri tulotasolla. Kuvio osoittaa, että veroaste alenisi vuositulojen ylittäessä noin 19 400 euroa. Suurin kevennys kohdistuisi tulotasolle noin 120 000 euroa vuodessa, jolloin keskimääräinen veroaste alenisi noin 2,6 prosenttiyksikköä.

Alla olevassa kuviossa esitetään ehdotetun muutoksen vaikutus työtulovähennyksen määrään eri tulotasolla. Kuvio osoittaa, että vähennyksen profiili muuttuisi toisen poistuman poistamisen seurauksena siten, että vähennys myönnettäisiin jatkossa samansuuruisena noin 50 550 euron vuosituloista alkaen.

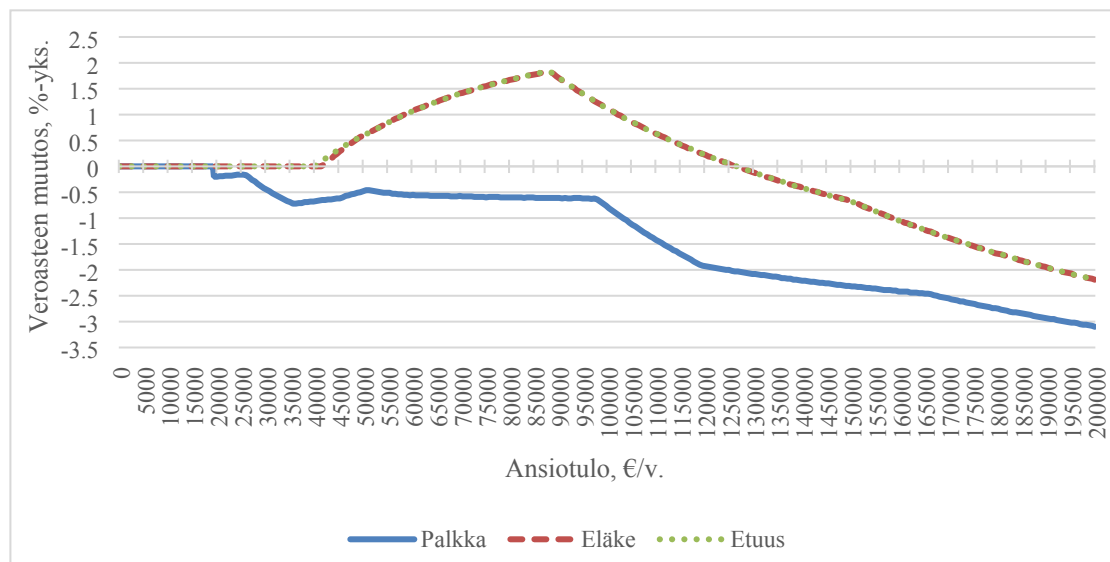

Kun otetaan huomioon sekä tuloveroasteikkoon että työtulovähennykseen ehdotetut muutokset, marginaaliveroasteet rajoittuisivat enimmillään noin 52 prosenttiin. Alla olevassa kuviossa esitetään palkansaajan marginaaliveroaste eri tulotasolla ennen muutosta ja muutoksen jälkeen.

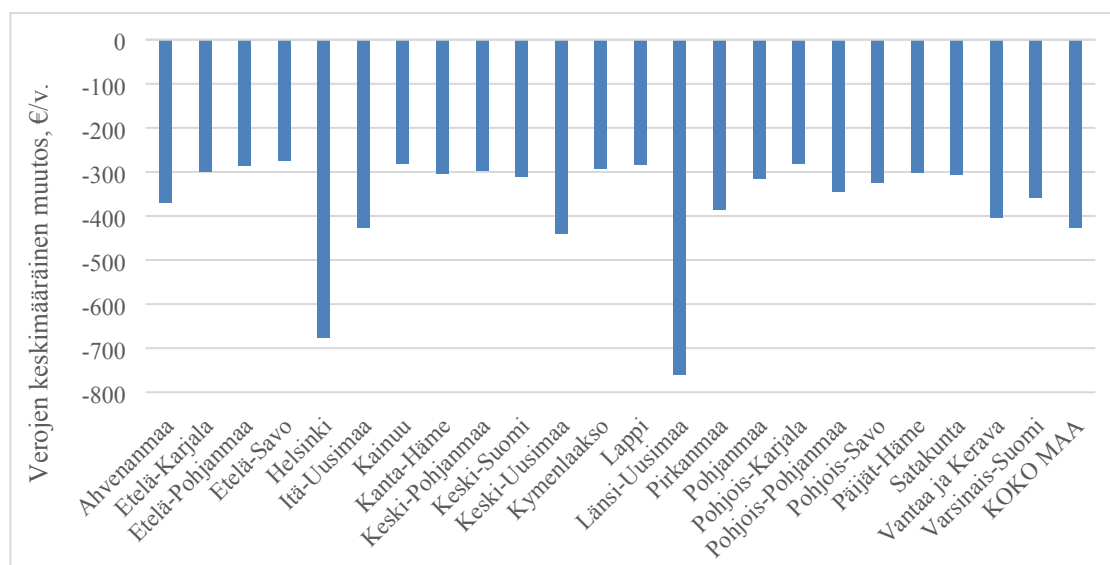

Alla olevassa kuviossa esitetään ehdotettujen muutosten yhteisvaikutus eri tulonsaajilla eri tulotasolla. Muutokset keventäisivät työn verotusta noin 19 400 euron vuosituloista alkaen. Noin 100 000 euron vuosituloista lähtien alkaisi näkyä selkeämmin marginaaliveroprosenttien pienennysten sekä työtulovähennyksen toisen poistuman poistamisen vaikutus. Eläke- ja etuustulojen verotus kiristyisi tulovälillä noin 41 000–126 000 euroa vuodessa, minkä jälkeen

verotus alkaisi jälleen keventyä. Eläkkeensaajien verotuksen kiristymistä ehdotetaan lievennettäväksi keventämällä eläketulon lisäveroa.

Alla olevasta kuviosta käy ilmi verojen keskimääräiset muutokset alueittain. Muutos olisi keskimääräistä suurempi Helsingissä ja Uudellamaalla ja jonkin verran keskimääräistä pienempi Etelä-Pohjanmaan, Etelä-Savon, Kainuun, Kymenlaakson, Lapin ja Pohjois-Karjalan hyvinvointialueilla.

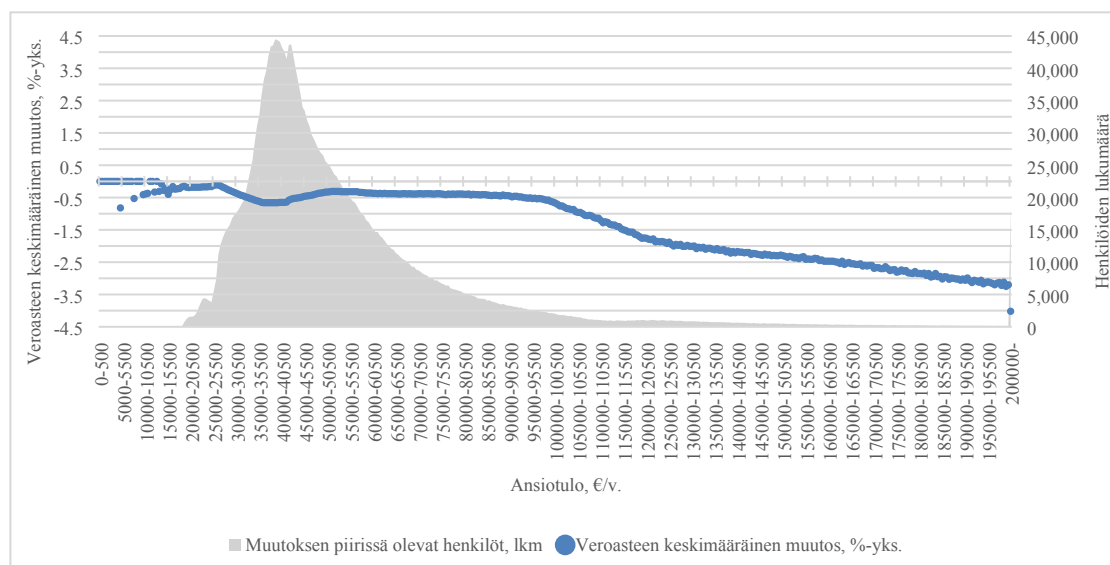

Muutos vaikuttaisi noin 2,5 miljoonan verovelvollisen verotukseen. Vaikutuksesta noin 35,9 prosenttia arvioidaan kohdistuvan naisiin ja 64,1 prosenttia miehiin. Muutoksen piirissä olevien osalta käytettävissä oleva tulo nousisi keskimäärin 324 eurolla naisilla ja 517 eurolla miehillä.

Alla olevasta taulukosta käy ilmi muutoksen verotuottovaikutukset tulodesiileittäin ja tulonsaajaryhmittäin. Tulonsaajaryhmittäin tarkasteltuna muutos kohdistuisi pääasiassa palkansaajiin ja yrittäjiin. Tulodesiileittäin tarkasteltuna noin 63 prosenttia verotuottovaikutuksesta kohdistuisi ylimpään desiiliin.

SOCA Desiili	Palkansaaja	Eläkeläinen	Yrittäjä	Työtön	Muut	YHTEENSÄ
1	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
2	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
3	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
4	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
5	1 %	0 %	0 %	0 %	0 %	1 %
6	5 %	0 %	0 %	0 %	0 %	6 %
7	9 %	0 %	0 %	0 %	0 %	9 %
8	11 %	-1 %	0 %	0 %	0 %	10 %
9	12 %	-2 %	0 %	0 %	0 %	10 %
10	58 %	0 %	3 %	0 %	2 %	63 %
YHTEENSÄ	96 %	-2 %	4 %	0 %	2 %	100 %

Alla olevassa kuviossa esitetään henkilöverotuksen kokonaisaineiston perusteella laskettu arvio ansiotulon veroasteen keskimääräisestä muutoksesta ja muutoksen piirissä olevien henkilöiden lukumäärästä 500 euron tuloluokittain työn verotuksen ja ylimpien marginaaliveroasteiden alentamisen seurauksena, kun työn verotusta ja ylimpiä marginaaliveroasteita alennetaan. Muutoksen johdosta verotus kiristyisi noin 0,16 miljoonalla verovelvollisella ja kevenisi noin 2,4 miljoonalla verovelvollisella. Keskimääräinen kiristys olisi noin 426 euroa vuodessa ja keskimääräinen kevennys noin -485 euroa vuodessa.

Tutkimuskirjallisuuden perusteella ylimpien marginaaliveroprosenttien alentamisen voidaan olettaa rahoittavan itsensä osittain tai jopa kokonaan pitkällä aikavälillä. Vaikutukset todennäköisesti realisoituisivat vasta pidemmällä aikavälillä ja niiden täsmällinen arviointi on vaikeaa.

Ylimpien marginaaliverojen alentaminen parantaa kannustimia työntekoon, yritteliäisyyteen ja henkisen pääoman kasvattamiseen, ja se vaikuttaa työn määrän lisäksi työnteon tehokkuuteen. Muutoksen vaikutuksia käyttäytymiseen voidaan arvioida verotettavan tulon jouston avulla. Verotettavan tulon jousto kuvaa sitä, kuinka monta prosenttia työnteko, jota tyypillisesti mitataan tuloina, muuttuu kun verotuksen jälkeen käteen jäävä tulo muuttuu yhdellä prosentilla. Jousto kuvaa samaan aikaan sekä työhön käytetyn ajan että työn tehokkuuden (osaamisen ja ahkeruuden) muutosta. Tutkimuskirjallisuudessa suurin osa empiirisesti arvioituista joustoestimaateista asettuu nollan ja yhden väliin. Aikaisempien tutkimusten perusteella jouston arvioitiin jäävän 0,16–0,2 tasolle², mutta viimeaikainen tutkimus on pyrkinyt huomioimaan paremmin myös pitkän aikavälin vaikutuksia ja esimerkiksi Kleven et al. (2023)³ arvioivat tanskalaisella aineistolla pitkän aikavälin joustoksi 0,4.

² Jäntti, M., Pirttilä, J., Selin, H., 2015. Estimating labour supply elasticities based on cross-country micro data: A bridge between micro and macro estimates? *Journal of Public Economics* 127, 87–99 (the Nordic Model).

Matikka, T. (2018). Elasticity of Taxable Income: Evidence from Changes in Municipal Income Tax Rates in Finland. *The Scandinavian Journal of Economics*, 120(3), 943–973.

Miao, D., Selin, H., & Söderström, M. (2022). Earnings Responses to Even Higher Taxes. IFAU Working Paper 2022:12.

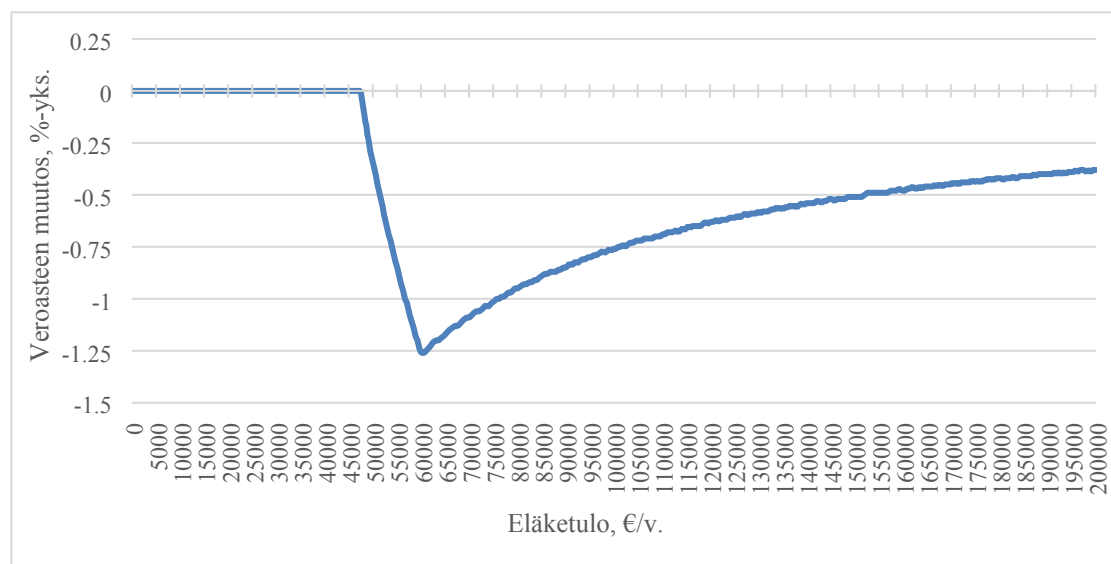
³ Kleven, Henrik and Kreiner, Claus Thustrup and Larsen, Kristian and Sogaard, Jakob Egholt, Micro vs Macro Labor Supply Elasticities: The Role of Dynamic Returns to Effort (August 2023). NBER Working Paper No. w31549.

Ylimpien marginaaliveroasteiden alentamisen itserahoittavuutta voidaan arvioida käyttämällä Kuusi et al. (2025)⁴ esittämää tapaa ja tulonmuunnon parametreja. Jos verotettavan tulon joustoksi oletetaan 0,2, marginaaliveron alentamisen itserahoitusasteeksi saadaan 76 prosenttia. Jouston arvoa 0,2 voidaan kuitenkin pitää hyvin varovaisena ottaen huomioon muun muassa lyhyen aikavälien reagointiin liittyvät rajoitteet. Käyttäen jouston arvoa 0,4 itserahoitusaste nousee selvästi yli 100 prosentin. Itserahoittavuuden suuruuden ja ajoituksen arviointiin liittyy kuitenkin merkittäviä epävarmuuksia.

Eläketulon lisäveron lieventäminen

Ylimpiä marginaaliveroasteita alennettaisiin poistamalla työtulovähennyksen toinen poistuma sekä muuttamalla valtion tuloveroasteikkoa. Asteikkoon tehtävät muutokset kiristäisivät muiden kuin palkka- ja työtulojen verotusta. Muutosten eläketulojen verotusta kiristävä vaikutusta lievennettäisiin alentamalla eläketulon lisäveroa. Eläketulon lisäveron alentamisen arvioidaan vähentävän valtion verotuottoja noin 64 miljoonalla eurolla.

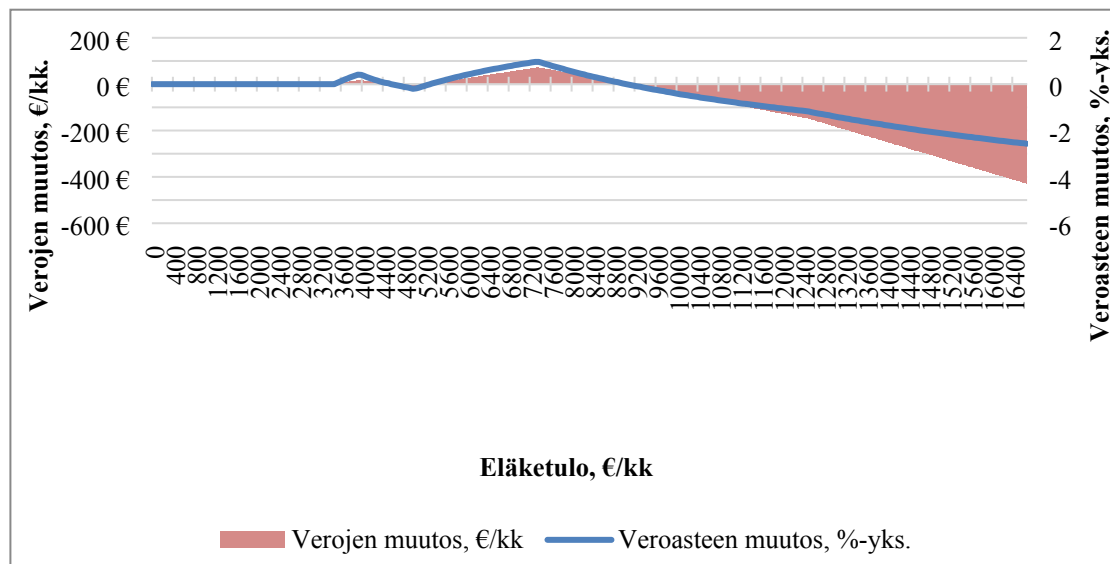
Alla olevassa kuviossa esitetään eläketulon veroasteen muutos prosenttiyksikköinä eri tulotasoilla eläketulon lisäveroon tehtävän muutoksen jälkeen.

Asteikkoon ja eläketulon lisäveroon tehtävien muutosten jälkeen eläketulon verotus kiristyisi tulovälillä noin 42 000–55 000 euroa vuodessa keskimäärin noin 8 euroa kuukaudessa. Tulovälillä 55 000–64 000 euroa vuodessa eläketulon verotus kevenisi keskimäärin noin 5 euroa kuukaudessa. Tulovälillä noin 64 000–108 000 eläketulon verotus kiristyisi keskimäärin noin 36 euroa kuukaudessa ja enimmillään noin 72 euroa kuukaudessa. Eläketulon verotus kevenisi yli noin 108 000 euron vuosituloilla.

⁴ Kuusi, T., Kotamäki, M., Kirkko-Jaakkola, M. (2025). Talous takalukossa – Suomen korkeiden rajaverojen ongelma. Etlä Raportti 158.

Alla olevassa kuviossa esitetään eläketulon veroasteen muutos prosenttiyksikköinä (sininen viiva) sekä eläketulosta maksettavien verojen muutos euroina kuukaudessa (punainen alue) eri tulotasoilla.

Ehdotettujen muutosten yhteisvaikutukset veroasteisiin

Alla oleviin taulukkoihin on koottu tuloveroperusteisiin tässä esityksessä valtion progressiiviseen tuloveroasteikkoon, työtulovähennykseen, perusvähennykseen ja eläketulon lisäveroon tehtyjen muutosehdotusten yhteisvaikutukset eri tulotasoilla olevien alle 53-vuotiaiden palkansaajien, eläketuloa saavien sekä etuustuloa saavien veroasteisiin. Taulukon luvuissa ovat mukana valtion tulovero, keskimääräinen kunnallisvero, yleisradiovero, keskimääräinen kirkollisvero, sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksu ja päivärahamaksu sekä työntekijän työeläkevakuutusmaksu ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu. Laskelmassa on käytetty vuoden 2025 keskimääräistä kunnallis- ja kirkollisveroprosenttia sekä vuoden 2025 palkansaajamaksuja.

Palkkatulo, €/v.	Vuoden 2025 perusteet	Vuodelle 2026 ehdotetut perusteet	Veroasteen muutos, %-yks	Veron muutos, €/v.
5 000	7,74	7,74	0	0
10 000	7,74	7,74	0	0
20 000	10,88	9,65	-1,23	-246
30 000	19,96	18,56	-1,4	-420
40 000	25,54	23,97	-1,57	-628
50 000	30,11	28,94	-1,17	-585
60 000	33,35	32,32	-1,03	-618

Palkkatulo, €/v.	Vuoden 2025 perusteet	Vuodelle 2026 ehdotetut perusteet	Veroasteen muutos, %-yks	Veron muutos, €/v.
70 000	36,05	35,13	-0,92	-644
80 000	38,07	37,24	-0,83	-664
90 000	39,64	38,88	-0,76	-684
100 000	41,09	40,19	-0,9	-900
110 000	42,75	41,26	-1,49	-1 639
120 000	44,13	42,15	-1,98	-2 376
130 000	45	42,9	-2,3	-2 938
140 000	45,94	43,56	-2,38	-3 332
150 000	46,60	44,12	-2	-3 720
160 000	47,18	44,61	-2,57	-4 112
170 000	47,76	45,05	-2,71	-4 607
180 000	48,34	45,43	-2,91	-5 238
190 000	48,85	45,78	-3,07	-5 833
200 000	49,3	46,09	-3,23	-6 460

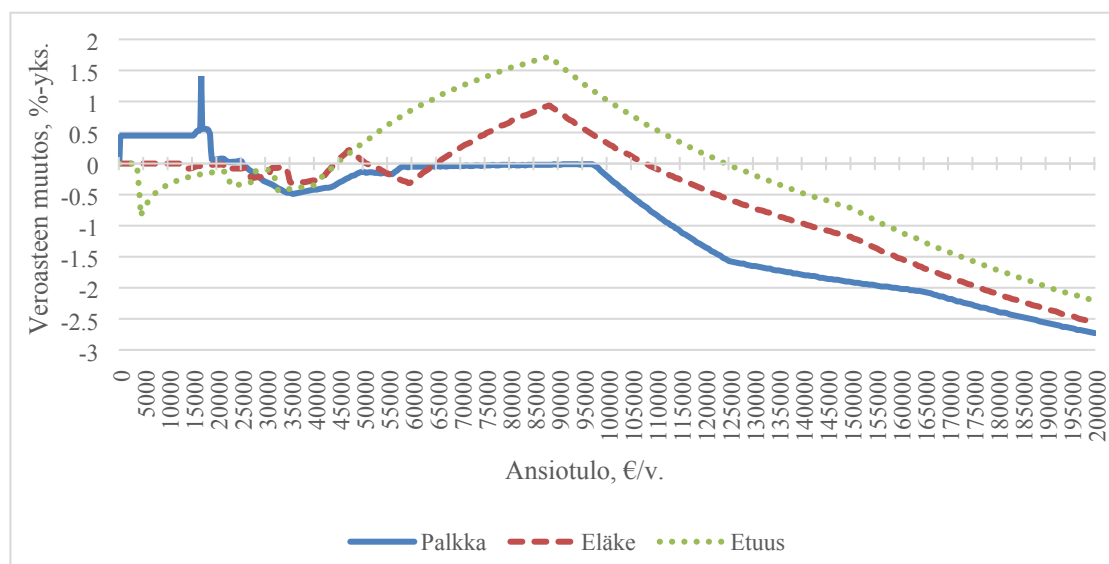
Eläketulo, €/v.	Vuoden 2025 perusteet	Vuodelle 2026 ehdotetut perusteet	Veroasteen muutos, %-yks	Veron muutos, €/v.
5 000	0	0	0	0
10 000	0	0	0	0
20 000	13,41	13,12	-0,29	-58
30 000	21,66	21,24	-0,42	-126
40 000	27,01	26,51	-0,5	-200
50 000	31,51	31,4	-0,11	-55
60 000	34,49	34	-0,5	-294
70 000	36,74	36,81	0,07	49
80 000	38,43	38,93	0,5	400
90 000	39,89	40,57	0,68	612
100 000	41,7	41,89	0,19	190
110 000	43,18	42,96	-0,22	-242
120 000	44,41	43,86	-0,55	-660
130 000	45,5	44,62	-0,83	-1 079
140 000	46,35	45,27	-1,08	-1 512
150 000	47,12	45,83	-1,29	-1 935

Eläketulo, €/v.	Vuoden 2025 perusteet	Vuodelle 2026 ehdotetut perusteet	Veroasteen muutos, %-yks	Veron muutos, €/v.
160 000	47,96	46,32	-1,64	-2 624
170 000	48,69	46,8	-1,93	-3 281
180 000	49,35	47,15	-2,20	-3 960
190 000	49,93	47,49	-2,44	-4 636
200 000	50,46	47,80	-2,66	-5 320

Etuustulo, €/v.	Vuoden 2025 perusteet	Vuodelle 2026 ehdotetut perusteet	Veroasteen muutos, %-yks	Veron muutos, €/v.
5 000	4,81	3,99	-0,82	-41
10 000	15,98	15,57	-0,41	-41
20 000	22,17	21,97	-0,2	-40
30 000	25,41	25,24	-0,17	-51
40 000	28,79	28,35	-0,44	-176
50 000	31,16	31,4	0,24	120
60 000	33,23	34	0,77	462
70 000	34,82	35,98	1,16	812
80 000	36,01	37,47	1,46	1 168
90 000	37,1	38,62	1,52	1 368
100 000	38,6	39,55	0,95	950
110 000	39,83	40,3	0,47	517
120 000	40,85	40,93	0,08	96
130 000	41,72	41,47	-0,25	-325
140 000	42,46	41,92	-0,54	-756
150 000	43,11	42,32	-0,8	-1 185
160 000	43,83	42,67	-1,16	-1 856
170 000	44,46	42,97	-1,49	-2 533
180 000	45,02	43,25	-1,77	-3 186
190 000	45,53	43,49	-2,04	-3 876
200 000	45,98	43,71	-2,27	-4 540

Kokonaisuutena tarkastellen, ottaen huomioon tässä esityksessä ehdotetut muutokset, ansiotason nousu sekä maksujärjestelmän sosiaalivakuutusmaksujen muutokset syksyn 2025 ennusteen mukaisina, pieni- ja keskituloisten palkansaajien – jotka maksavat muitakin kuin veronluonteisia maksuja – tuloverotus kevenisi hieman vuonna 2026 vuoteen 2025 verrattuna.

Suurituloisten verotus kevenisi selvästi, mikä johtuu erityisesti korkeimpien marginaaliveroasteiden alentamisesta. Eläkkeensaajien verotus kiristyi lievästi tulotasolla noin 45 000–50 000 euroa vuodessa, ja keskimäärin noin 0,48 prosenttiyksikköä tulotasolla noin 65 000–108 000 euroa vuodessa. Etuustulojen verotus kevenisi hieman pieni- ja keskituloisilla päivärahatuloa saavilla, mutta kiristyi tulotasolla noin 45 000–124 000 euroa vuodessa. Tätä suuremmilla tulotasolla päivärahatulon verotus puolestaan kevensi.

Työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen verovähennysoikeuden poistaminen henkilöverotuksessa

Työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen verovähennysoikeuden poistamisen arvioidaan lisäävän verotuloja yhteensä noin 171 miljoonalla eurolla, josta valtion osuus on 127 miljoonaa euroa, kuntien osuus 35 miljoonaa euroa, seurakuntien osuus 4 miljoonaa euroa ja Kansaneläkelaitoksen osuus 5 miljoonaa euroa.

Ehdotus vaikuttaisi henkilöihin, jotka ovat tai tulevat ammattiliiton jäseniksi ja maksavat jäsenmaksua. Ehdotuksen myötä jäsenmaksun verovähennysoikeus poistuisi, mikä kasvattaisi jäsenmaksun todellista kustannusta yksittäiselle jäsenelle.

Esimerkiksi henkilö, jonka vuosittainen jäsenmaksu on 300 euroa, on voinut aiemmin vähentää maksun verotuksessa marginaaliveroprosentin (esimerkiksi 47 prosenttia) mukaan. Tämä on tarkoittanut noin 141 euron verohyötyä, jolloin jäsenmaksun todellinen kustannus on ollut noin 159 euroa vuodessa. Ehdotuksen toteutuessa verovähennysoikeus poistuisi, jolloin jäsenmaksu maksettaisiin täysimääräisesti – eli 300 euroa vuodessa. Näin ollen henkilön todellinen kustannus jäsenyydestä kasvaisi noin 89 prosentilla.

Jos jäsenmaksu olisi esimerkiksi 150 euroa, ja henkilö on aiemmin saanut siitä verotuksessa vähennystä 35 prosentin marginaaliveroprosentin mukaan, tämä on tarkoittanut noin 52,50 euron verohyötyä, jolloin jäsenmaksun todellinen kustannus on ollut noin 97,50 euroa vuodessa.

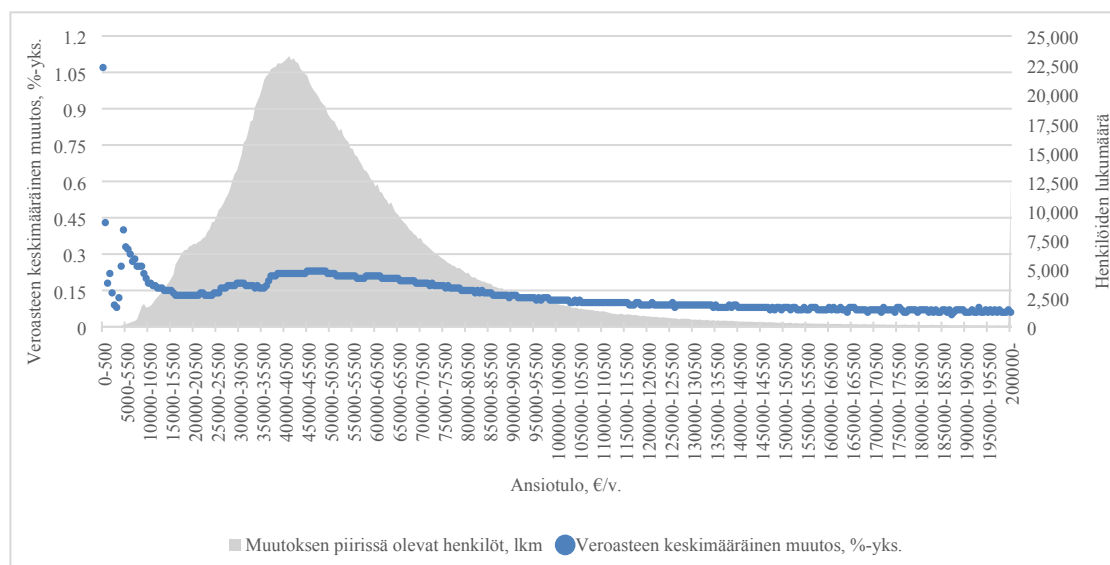
Verovähennysoikeuden poistuessa jäsenmaksu maksettaisiin täysimääräisesti, eli 150 euroa vuodessa. Näin ollen todellinen kustannus kasvaisi noin 54 prosentilla, eli 52,50 eurolla.

Muutos vaikuttaisi noin 1,98 miljoonan verovelvollisen verotukseen. Vaikutuksesta noin 51 prosenttia arvioidaan kohdistuvan naisiin ja 49 prosenttia miehiin. Muutoksen piirissä olevien osalta käytettävissä oleva tulo pieneneisi keskimäärin 91 eurolla naisilla ja 93 eurolla miehillä.

Alla olevasta taulukosta käy ilmi muutoksen verotuottovaikutukset tulodesiileittäin ja tulonsaajaryhmittäin. Tulonsaajaryhmittäin tarkasteltuna muutos kohdistuisi pääasiassa palkansaajiin. Tulodesiileittäin tarkasteltuna noin 55 prosenttia verotuottovaikutuksesta kohdistuisi kahteen ylimpään desiiliin.

SOCA Desiili	Palkansaaja	Eläkeläinen	Yrittäjä	Työtön	Muut	YHTEENSÄ
1	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
2	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
3	0 %	0 %	0 %	0,1 %	0 %	0,2 %
4	0,3 %	0,0 %	0 %	0,3 %	0 %	0,7 %
5	1,9 %	0,1 %	0,1 %	0,4 %	0 %	2,6 %
6	7,1 %	0,2 %	0,1 %	0,3 %	0 %	7,7 %
7	14,1 %	0,2 %	0,1 %	0,2 %	0 %	14,5 %
8	20,6 %	0,2 %	0,1 %	0,1 %	0 %	21,0 %
9	25,9 %	0,2 %	0,2 %	0,0 %	0 %	26,4 %
10	25,6 %	0,4 %	0,5 %	0,0 %	0,3 %	26,9 %
YHTEENSÄ	95,6 %	1,4 %	1,1 %	1,5 %	0,4 %	100,0 %

Alla olevassa kuviossa esitetään henkilöverotuksen kokonaisaineiston perusteella laskettu arvio ansiotulon veroasteen keskimääräisestä muutoksesta ja muutoksen piirissä olevien henkilöiden lukumäärästä 500 euron tuloluokittain, kun työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen vähennyskelpoisuus poistettaisiin. Muutoksen johdosta verotus kiristyisi noin 1,98 miljoonalla verovelvollisella. Keskimääräisen veroasteen muutoksen arvioidaan olevan noin 0,2 prosenttiyksikköä ja keskimääräisen veronmuutoksen veronmuutos noin 86 euroa vuodessa.

Työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen verovähennysoikeuden poistaminen henkilöverotuksessa saattaisi heikentää ammattiliittoihin ja työnantajajärjestöihin kuulumisen houkuttelevuutta. Verovähennysoikeus alentaa jäsenmaksun todellista kustannusta yksittäiselle jäsenelle, ja sen poistaminen voisi johtaa siihen, että jäsenyyttä alettaisiin arvioida kriittisemmin suhteessa sen tarjoamiin hyötyihin.

Ruotsissa vastaava muutos toteutettiin vuosina 2007 ja 2019, kun ammattiliittojen jäsenmaksujen verovähennysoikeus poistettiin. Tämän seurauksena järjestäytymisaste laski erityisesti yksityisellä sektorilla. Vaikka jäsenmaksujen verovähennys palautettiin osittain myöhemmin, järjestäytymisaste ei palannut aiemmalle tasolle.

Tuoreiden suomalaisten kyselytutkimusten⁵ perusteella noin viidennes liittojen jäsenistä harkitsisi eroamista liitosta, jos vähennysoikeus poistettaisiin. Erityisesti nuoremmat ja matalamman tulotason työntekijät näyttäisivät olevan herkempiä muutokselle. Vaikka osa edellä tarkoitetuista harkitsevista jäsenistä saattaisi pysyä jäsenenä vakaumuksellisista tai käytännöllisistä syistä, esimerkiksi liitolta saatavien palveluiden takia, kokonaisvaikutus voisi silti olla merkittävä jäsenmäärien ja järjestäytymisasteen kannalta.

Norjalaisen tutkimuksen⁶ mukaan yritykset menestyvät paremmin, kun työntekijöiden järjestäytymisaste eli ammattiliittoon kuulumisen on korkeampi. Liittoon kuulumisella havaittiin olevan selkeä ja myönteinen vaikutus yritysten tuottavuuteen.

⁵[Näin moni aikoo erota liitosta, jos jäsenmaksujen verovähennys poistuu | HS.fi](#)

[Tutkimus: Näin ay-jäsenmaksujen verovähennysten poisto vaikuttaa suomalaisiin - Ilta-Sanomat](#)

⁶ Barth E., Bryson A., Dale-Olsen H. (2020). 'Union Density Effects on Productivity and Wages', The Economic Journal, Volume 130, Issue 631, October 2020, Pages 1898–1936.

Tutkimuksessa käytettiin hyväksi muutoksia verotuksessa, jotka vaikuttivat liittojen jäsenmaksujen hintaan. Näin voitiin osoittaa, että jos liittoon kuulumisen olisi ollut kalliimpaa, yritysten kehitys olisi jäänyt heikommaksi.

Hyötyjä syntyy erityisesti silloin, kun liittoon kuuluu riittävä määrä työntekijöitä. Tällöin työpaikalle syntyy toimivia yhteistyökanavia työnantajan ja henkilöstön välille, mikä voi parantaa työilmapiiriä, lisätä luottamusta ja tukea yrityksen kehitystä. Lisäksi liittoihin kuuluvilla työpaikoilla palkkataso on usein korkeampi.

Tutkijat kuitenkin huomauttavat, että tuloksia ei voi suoraan yleistää muihin maihin, koska työelämän käytännöt vaihtelevat paljon.

Yhteenvetona voidaan arvioida, että jäsenmaksujen verovähennysoikeuden poistaminen saattaisi heikentää liittoon kuulumisen houkuttelevuutta ja siten laskea työntekijöiden järjestäytymisasetetta Suomessa hieman, erityisesti pitkällä aikavälillä, jos korvaavia kannusteita tai järjestelmiä ei oteta käyttöön. Ruotsin kokemukset tukevat tätä arvioita.

Järjestöjen jäsenmaksujen verovähennysoikeuden poistaminen työnantajilta

Ehdotettu muutos lisäisi yhteisöveron tuottoa karkeasti arvioituna noin 20 miljoonalla eurolla vuodessa, josta valtion osuus olisi 15 miljoonaa euroa ja kuntien osuus 5 miljoonaa euroa. Työnantajajärjestöjen tai näiden jäsenjärjestöjen jäsenmaksuja ei ilmoiteta erikseen yritysten veroilmoituksilla vastaavaan tapaan kuten henkilöverotuksessa. Edellä mainittu vaikutusarvio pohjautuu sen sijaan yhdistysten verotustietoihin sekä tietoihin suurimpien yritysjärjestöjen jäsenmaksuista. Käytetyt tiedot eivät välttämättä sisällä kattavasti kaikkia ehdotetun muutoksen kohteena olevia järjestöjä tai niiden jäsenjärjestöjä. Siten edellä mainittua arviota on pidettävä suuruusluokka-arviona. Muutoksella arvioidaan olevan lisäksi vähäisiä vaikutuksia ansio- ja pääomatuloveron tuottoon.

Ehdotus vaikuttaisi yrityksiin, jotka ovat ehdotetun muutoksen kohteena olevien järjestöjen jäseniä. Koska jäsenmaksuista ei ole käytettävissä yrityskohtaista aineistoa, muutoksen kohdentumista ei ole voitu tarkastella yritystasolla tarkemmin.

Ehdotuksen myötä jäsenmaksun verovähennysoikeus poistuisi, mikä kasvattaisi jäsenmaksun todellista kustannusta jäsenyritykselle. Esimerkiksi yhteisö, jonka vuosittainen jäsenmaksu on ollut 1 000 euroa, on voinut vähentää maksun verotuksessa yhteisöveroprosentin (20 prosenttia) mukaisesti. Yrityksen saama verohyöty on tällöin ollut 200 euroa, jolloin jäsenmaksun todellinen kustannus yritykselle on ollut 800 euroa vuodessa. Ehdotetun muutoksen jälkeen verovähennysoikeus poistuisi, jolloin yrityksen todellinen kustannus jäsenyydestä kasvaisi 25 prosentilla.

Verovähennysoikeuden poistamisesta kasvanut kustannus pienentäisi jäsenyritysten verojen jälkeistä voittoa. Järjestöjen jäsenmaksut on usein porrastettu jäsenyritysten koon mukaan, perustuen esimerkiksi yrityksen henkilöstön määrään, palkkasummaan tai jalostusarvoon. Siten muutoksella olisi euromääräisesti enemmän merkitystä suuremmille yrityksille kuin pienille yrityksille. Koska suuret yritykset myös maksavat keskimäärin suuremman määrän yhteisöveroa, muutos muistuttaisi vaikutuksiltaan tälle yritysjoukolle hyvin pientä yritysverotuksen tason korotusta.

Jäsenmaksujen verovähennysoikeuden poistaminen yritysten verotuksessa saattaisi heikentää työnantajajärjestöihin kuulumisen houkuttelevuutta. Verovähennysoikeus alentaa jäsenmaksun

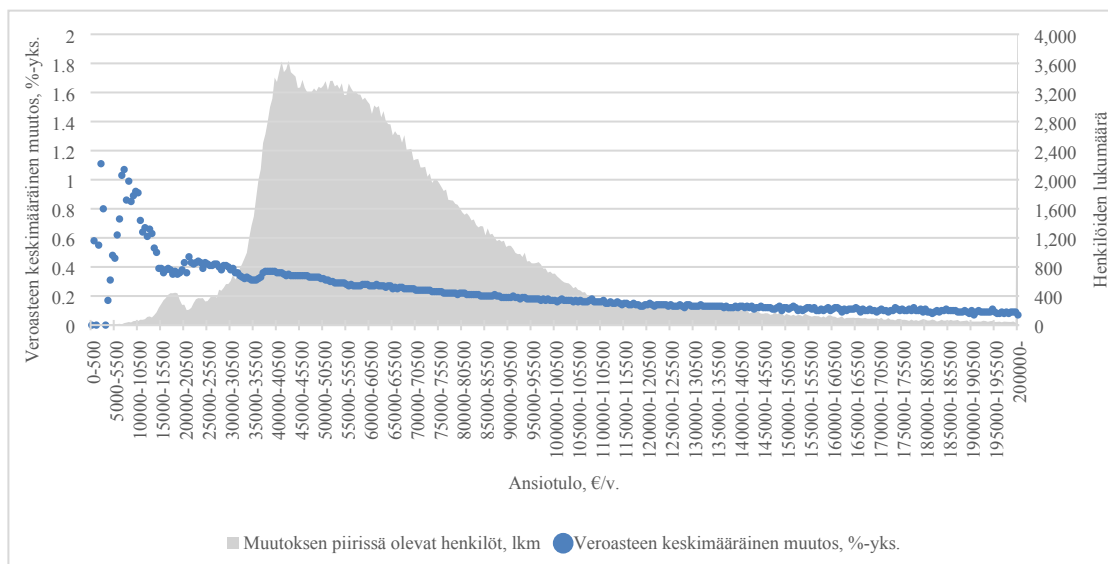
todellista kustannusta yksittäiselle jäsenelle, ja sen poistaminen voisi johtaa siihen, että jäsenyyttä alettaisiin arvioida kriittisemmin suhteessa sen tarjoamiin hyötyihin.

Työhuonevähennyksen rajaaminen

Osana kasvutoimien rahoitusta hallitus päätti poistaa kaavamaisen työhuonevähennyksen. Tässä yhteydessä kaavamaisella työhuonevähennyksellä tarkoitettiin palkansaajille pääasiassa työnantajan kanssa sovitun etätöön perusteella myönnettävää työhuonevähennystä.

Työhuonevähennyksen rajaamisen arvioidaan kasvattavan verotuloja yhteensä noin 57 miljoonalla eurolla, josta valtion osuus on 44 miljoonaa euroa, kuntien osuus 10 miljoonaa euroa, seurakuntien osuus 1 miljoonaa euroa ja Kansaneläkelaitoksen osuus 2 miljoonaa euroa.

Alla olevassa kuviossa esitetään henkilöverotuksen kokonaisaineiston perusteella laskettu arvio ansiotulon veroasteen keskimääräisestä muutoksesta sekä muutoksen kohteena olevien henkilöiden lukumäärästä 500 euron tuloluokittain, mikäli työhuonevähennystä rajoitettaisiin. Muutoksen seurauksena verotus kiristyisi noin 360 000 verovelvollisella. Veroasteen mediaanimuutoksen keskimääräisen muutoksen arvioidaan olevan noin 0,2 prosenttiyksikköä, ja mediaani veron keskimääräinen muutos noin 158 euroa vuodessa.

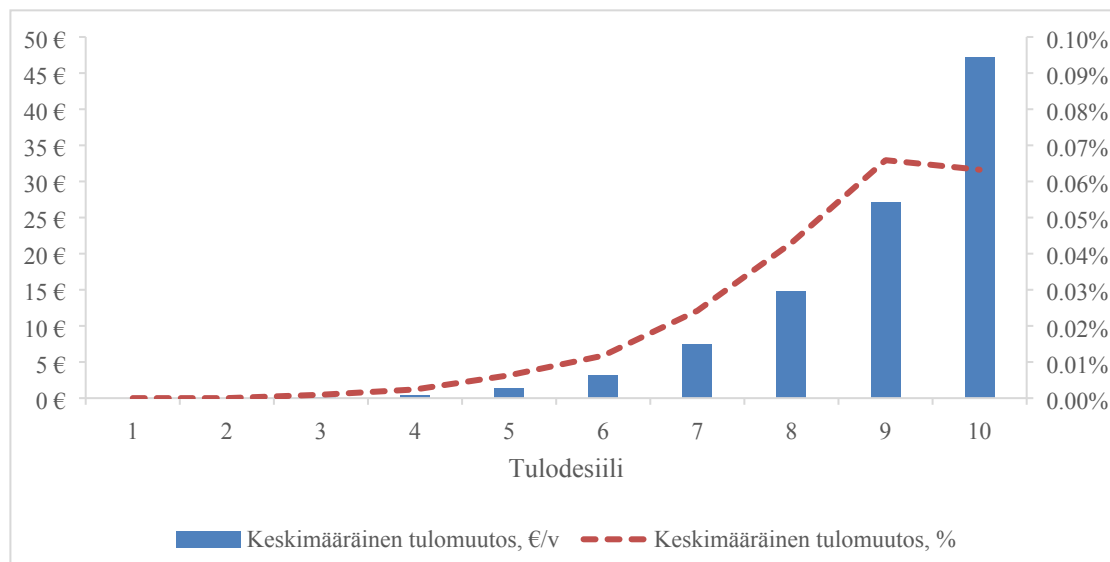

Alueellisesti tarkasteltuna muutos jakautuisi keskimäärin melko tasaisesti eri alueille. Ahvenanmaan maakunnassa keskimääräinen muutos olisi kuitenkin hieman koko maan keskiarvoa pienempi.

Lukumäärällisesti tarkasteltuna muutos kohdistuisi noin 49,7 prosenttisesti miehiin, ja euromääräisestä veron muutoksesta noin 52,3 prosenttia kohdistuisi miehiin.

Työhuonevähennystä hyödynnetään tasaisesti kaikissa työikäisissä ikäryhmissä, mutta eniten sitä käytetään 40–50-vuotiaiden ikäluokassa.

Oheisessa kuviossa esitetään arvio työhuonevähennyksen rajaamisen tulonjakovaikutuksesta desiileittäin.

Muutoksen vaikutusta tulonjakoon on arvioitu henkilöverotuksen rekisteriaineiston perusteella. Gini-kertoimella mitattuna vaikutus olisi noin -0,01 prosenttiyksikköä, eli toimenpide kaventaisi tuloeroja hieman.

Työsuuhdepolkupyörien verovapauden poistaminen

Polkupyöräedun verovapauden poistamisen arvioidaan kasvattavan verotuloja yhteensä noin 50 miljoonalla eurolla kun verovapaus on poistunut kokonaan. Tästä 2 miljoonaa euroa kohdistuu yhteisöveroon ja 48 miljoonaa euroa ansiotuloveroon. Ansiotuloverovaikutuksesta valtion osuus on 38 miljoonaa euroa, kuntien osuus 8 miljoonaa euroa, seurakuntien osuus 1 miljoona euroa ja Kansaneläkelaitoksen osuus 1 miljoona euroa.

Koska verovapautta sovellettaisiin edelleen niihin työsuuhdepolkupyöriin, joihin työntekijä ja työnantaja ovat sitoutuneet ennen kehysriihessä tehtyä päätöstä, verotuottovaikutus jakautuisi useammalle vuodelle sitä mukaan kuin näiden pyörien sopimukset päättyvät. Arviossa on oletettu, että vaikutukset jakautuisivat pääasiassa kolmelle seuraavalle vuodelle. Siirtymäkauden aikana verotulojen arvioidaan lisääntyvän vuonna 2026 yhteensä 15 miljoonalla eurolla, josta valtion osuus on 12 miljoonaa euroa ja kuntien osuus 3 miljoonaa euroa. Muutoksen vaikutus seurakuntien ja Kansaneläkelaitoksen verotuottoihin arvioidaan jäävän vähäiseksi. Vuonna 2027 verotulojen arvioidaan lisääntyvän yhteensä 31 miljoonalla eurolla, josta valtion osuus on 24 miljoonaa euroa, kuntien osuus 5 miljoonaa euroa, seurakuntien osuus 1 miljoona euroa ja Kansaneläkelaitoksen osuus 1 miljoona euroa. Vuonna 2028 verotulojen arvioidaan lisääntyvän yhteensä 50 miljoonalla eurolla, josta valtion osuus on 38 miljoonaa euroa, kuntien osuus 8 miljoonaa euroa, seurakuntien osuus 1 miljoona euroa ja Kansaneläkelaitoksen osuus 1 miljoona euroa. Lisäksi vuonna 2028 yhteisöveron tuoton arvioidaan lisääntyvän 2 miljoonaa euroa.

Työsuhdepolkupyöräetä otettiin käyttöön vuonna 2021 ja työsuhdepolkupyöräien käyttö on lisääntynyt selvästi veroedun käyttöönoton jälkeen. Noin 115 000 henkilön arvioidaan saavan työsuhdepolkupyöriin liittyvää verotukea vuonna 2026. Polkupyöräedussa on pääsääntöisesti hyödynnetty verohuojennus kokonaisuudessaan, eli noin 100 euroa kuussa työntekijää kohden.

Työsuhdepolkupyörän verovapauden poistuessa verotus kiristyisi työntekijän marginaaliveroprosentin verran edun suuruudesta. Jos veroetu on ollut täysimääräinen eli 1 200 euroa vuodessa ja marginaaliveroprosentti ilman palkansaaajamaksuja olisi esimerkiksi 40 prosenttia, kiristyisi henkilön verotus 480 euroa vuodessa.

Verovapaan polkupyöräedun käyttäjistä noin 72 prosenttia on miehiä, ja verotuesta miehille on suuntautunut noin 74 prosenttia. Polkupyöräetä käytetään kaikissa työikäisten ryhmissä, mutta suurinta se on ollut 36–55-vuotiaiden ikäryhmissä.

Verohallinnon tietojen mukaan vuonna 2023 työsuhdepolkupyöräedun käyttäjiä oli eniten Helsingissä, Oulussa, Espoossa ja Tampereella sekä muissa suuremmissa kaupungeissa. Verovelvollisten lukumäärään suhteutettuna edun käyttö jakautui kuitenkin tasaisemmin, ja suhteellisesti eniten verovapaata työsuhdepyöräetä käytettiin Torniossa (4,6 prosenttia verovelvollisista) ja Kokkolassa (4,0 prosenttia), maan keskiarvon ollessa noin 1,4 prosenttia.

Mikäli työsuhdepyöräedun käyttäjien määrä alenisi jo vuoden 2025 aikana vanhojen leasingjaksojen umpeutuessa, jos uusia sopimuksia ei veroedun päättymisen johdosta enää tehtäisi aikaisempaan tapaan, ei tällä kuitenkaan olisi merkittävää vaikutusta ehdotetun muutoksen tuottoarvioon. Suurimmalla osalla edun käyttäjistä pyöräetä on sisällytynyt osaksi palkkaa ja vähennetty bruttopalkasta. Pyöräedun käyttämättä jättäminen nostaisi vastaavasti henkilön rahapalkkaa, jolloin ansiotuloveroa kertyisi odotettua enemmän jo vuoden 2025 aikana.

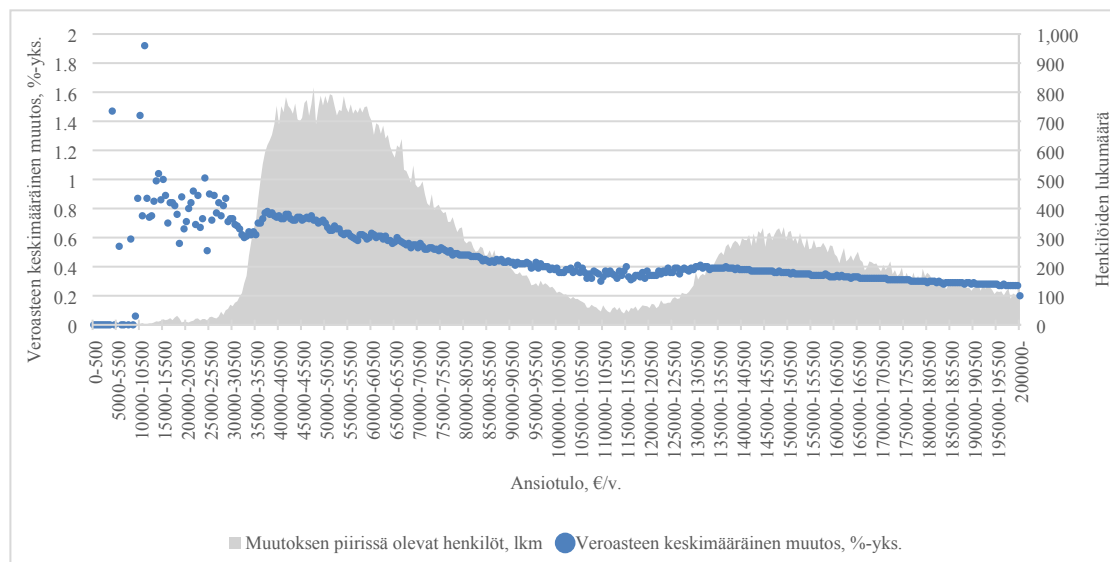
Tapauksissa, joissa ehdotettu muutos lisäisi veronalaisten ansiotulojen määrää, ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia yhteisöveron- tai arvonlisäveron tuottoon. Pyöräedun poistamisella voi olla vähäinen vaikutus arvonlisäverotuottoon siinä tapauksessa, että pyöräedun sijaan rahatulona saatu palkka käytettäisiin pyörähankinnan sijaan johonkin muuhun kevyemmin arvonlisäverotettuun kulutukseen.

Tietoa siitä, kuinka moni jättäisi ottamatta työsuhdepyörän, mikäli edun verovapaus poistettaisiin, ei ole käytettävissä. On kuitenkin todennäköistä, että työsuhdepyöräien käyttö vähenisi, mikä heikentäisi alan toimintaedellytyksiä sekä yritysten ja työllisyyden kehitystä. Erityisesti kalliimpien pyöräien hankintojen voidaan arvioida vähenevän. Pyöräilyn kokonaismäärään vaikutus jäisi kuitenkin todennäköisesti vähäisemmäksi, sillä merkittävä osa käyttäjistä jatkaisi pyöräilyä myös ilman verokannustinta.

Työmatkapyöräilyn on tutkimuksissa havaittu edistävän terveyttä ja vähentävän työpoissaoloja. Vaikka edun poistumisella saattaisi olla vaikutuksia yksittäisten käyttäjien valintoihin, suuri osa edun hyödyntäjistä jatkaneekin aktiivista liikkumista myös muutoksen jälkeen. Näin ollen ehdotetun muutoksen mahdolliset terveysvaikutukset jäävät todennäköisesti kansantalouden kannalta vähäisiksi.

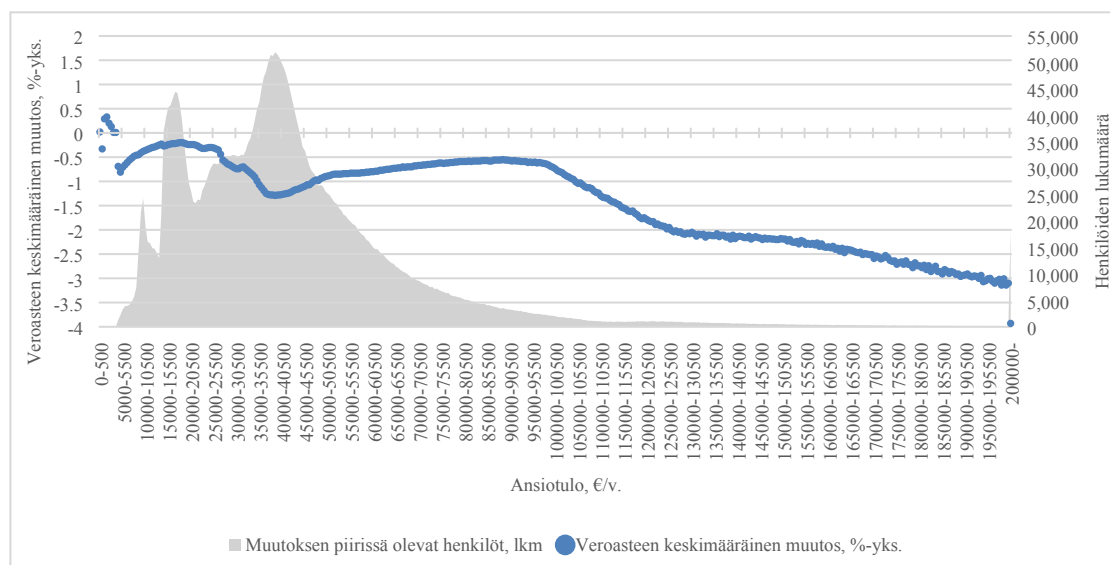
Alla olevassa kuviossa esitetään arvio muutoksen piirissä olevien henkilöiden lukumäärästä, sekä arvio ansiotulon veroasteen muutoksesta 500 euron tuloluokittain. Veroastearvio perustuu oletukseen, että työsuhdepolkupyöräedun verovapaus poistettaisiin ja edun piirissä olevien henkilöiden veronalainen ansiotulo kasvaisi täyden edun määrällä. Muutoksen seurauksena

verotus kiristyisi arviolta noin 115 000 verovelvollisella. Keskimääräinen veroasteen muutos olisi noin 0,5 prosenttiyksikköä.

Esityksessä ehdotettujen muutosten yhteisvaikutukset verovelvollisille

Alla olevassa kuviossa esitetään henkilöverotuksen kokonaisaineiston perusteella laskettu arvio ansiotulon veroasteen keskimääräisestä muutoksesta 500 euron tuloluokittain, kun huomioidaan kaikki tässä esityksessä ehdotetut muutokset, pois lukien lisäkauppahinnan ja -vastikkeen verotukseen sekä avainhenkilölakiin ehdotettavia muutoksia. Muutosten johdosta verotus kevenisi noin 3,88 miljoonalla verovelvollisella ja kiristyisi noin 94 000 verovelvollisella. Keskimääräinen kiristys olisi noin 102 euroa vuodessa ja keskimääräinen kevennys noin -465 euroa vuodessa.

Ikäryhmittäin tarkasteltuna muutoksesta noin 3,3 prosenttia kohdistuisi alle 25-vuotiaisiin, noin 86,2 prosenttia 25–64-vuotiaisiin ja noin 10,5 prosenttia 65 vuotta täyttäneisiin verovelvollisiin.

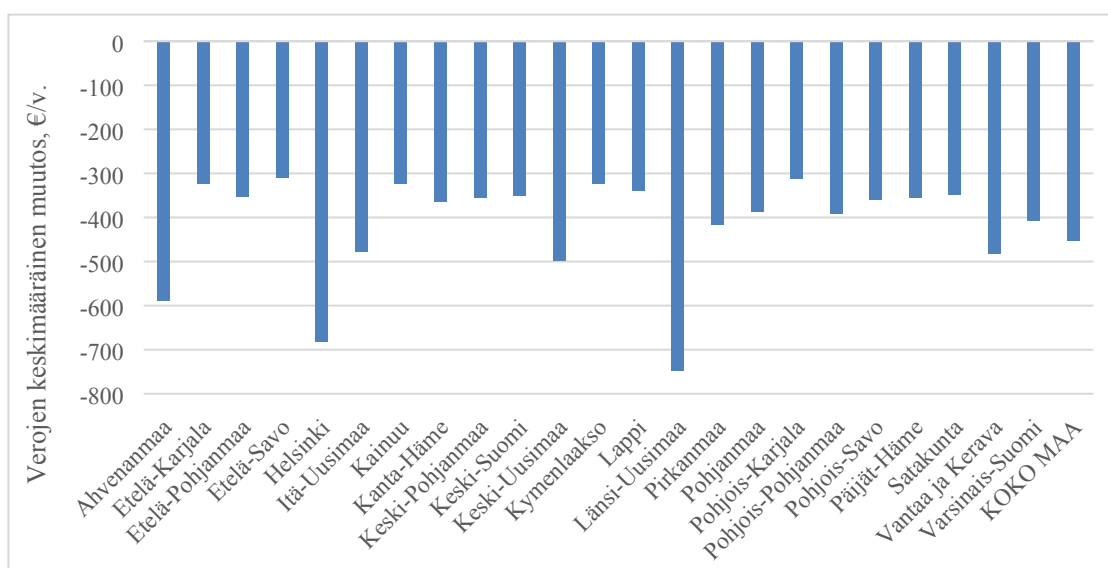
Perhetyypeittäin tarkasteltuna ehdotetuista muutoksista 32,6 prosenttia kohdistuisi yksin asuviin, 27,0 prosenttia pariskuntiin ilman alaikäisiä lapsia ja 40,4 prosenttia perheisiin, joissa on alaikäisiä lapsia

Tulodesiileittäin ja tulonsaajaryhmittäin tarkasteltuna muutosten verotusta keventävä vaikutus kohdistuisi pääasiassa palkansaajiin ja eläkeläisiin. Muutoksesta aiheutuvat veronkevennykset kohdistuisivat noin 43 prosenttisesti ylimpään tulokymmenyksen. Alla olevasta taulukosta käy ilmi muutoksen verotuottovaikutukset tulonsaajaryhmittäin.

SOCA Desiili	Palkansaaja	Eläkeläinen	Yrittäjä	Työtön	Muut	YHTEENSÄ
1	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
2	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
3	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
4	0 %	1 %	0 %	0 %	0 %	1 %
5	2 %	1 %	0 %	0 %	0 %	3 %
6	7 %	1 %	0 %	0 %	0 %	9 %
7	12 %	1 %	0 %	0 %	0 %	14 %
8	14 %	1 %	0 %	0 %	0 %	15 %
9	14 %	1 %	0 %	0 %	0 %	15 %
10	37 %	2 %	2 %	0 %	2 %	43 %

SOCA Desiili	Palkansaaja	Eläkeläinen	Yrittäjä	Työtön	Muut	YHTEENSÄ
YHTEENSÄ	86 %	8 %	4 %	1 %	2 %	100 %

Alueellisesta näkökulmasta ehdotettujen muutosten verotusta keventävän yhteisvaikutuksen arvioidaan olevan jokseenkin epätasainen. Ahvenanmaalla, Helsingissä, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueilla vaikutus olisi enemmän kuin 20 prosenttia keskimääräistä suurempi ja vastaavasti vaikutus olisi enemmän kuin 20 prosenttia keskimääräistä pienempi Etelä-Karjalan, Etelä-Pohjanmaan, Etelä-Savon, Kainuun, Keski-Pohjanmaan, Keski-Suomen, Kymenlaakson, Lapin, Pohjois-Karjalan, Pohjois-Savon, Päijät-Hämeen ja Satakunnan hyvinvointialueilla.

4.2.2 Ehdollinen lisäkauppahinta

4.2.2.1 Vaikutukset veronsaajille

Muutos myöhentäisi sekä lisäkauppahinnan perusteella suoritettavan varainsiirtoveron että luovutusvoitosta maksettavan tuloveron kertymisen ajankohtaa.

Verohallinnolta saatujen lisäkauppahintatietojen perusteella voidaan arvioida, että ehdotetuilla muutoksilla ei olisi merkittäviä pysyviä vaikutuksia julkisen talouden kokonaistuloihin. Lyhyellä aikavälillä muutokset vaikuttaisivat varainsiirto- ja luovutusvoittoverotuottojen kertymien ajoitukseen, mutta noin neljän vuoden tarkastelujaksolla vaikutusten voitaisiin arvioida olevan kokonaisuutena neutraaleja.

Ehdotetun muutoksen seurauksena valtion verotulot vähenisivät vuonna 2026 arviolta noin 19 miljoonalla eurolla, josta noin 4 miljoonaa euroa kohdistuisi varainsiirtoveroon ja noin 15 miljoonaa euroa pääomatuloveroon.

Luovutusvoittoverotuottojen arvioidaan vähenevän vuonna 2026 noin 15 miljoonalla eurolla ja vastaavasti kasvavan saman verran vuonna 2027. Vuoden 2027 verotuottoa alentaa kuitenkin kyseisenä vuonna sovittuihin luovutuksiin liittyvä vastaava verotuoton siirtymä vuodelle 2028, joten muutoksen vaikutus luovutusvoittoverotuottoon olisi julkisen talouden näkökulmasta staattisesti arvioiden neutraali jo vuonna 2027.

Vuoden 2026 luovutusten osalta varainsiirtoverotuottojen arvioidaan vähenevän noin 4 miljoonalla eurolla. Verohallinnon lisäkauppahintatietojen perusteella voidaan arvioida, että varainsiirtoverotuotot kasvaisivat näiden luovutusten osalta vuonna 2027 noin 3,3 miljoonalla eurolla, vuonna 2028 noin 0,5 miljoonalla eurolla ja vuonna 2029 noin 0,2 miljoonalla eurolla. Näin ollen vuoden 2026 verotuottomenetyt voitaisiin kattaa kokonaisuudessaan vuoteen 2029 mennessä. Muutoksen kokonaisvaikutus julkiseen talouteen olisi voimaantulovuotta seuraavasta vuodesta lukien hyvin pieni, ollen neutraali neljän vuoden kuluttua voimaantulosta.

Tuloverotuksen muutoksen vaikutukset jakautuisivat omaisuuslajeittain hyvin epätasaisesti. Selvästi suurin vaikutus kohdistuisi liikeosakkeisiin, joiden osuus tuloverotulojen vähenemisestä olisi noin 98,6 prosenttia. Muutos vaikuttaisi siis erityisesti yrityskauppojen luovutusvoittoverotukseen. Kiinteistöihin, määräosiin, määräaloihin ja kirjattaviin vuokraoikeuksiin kohdistuisi noin 0,5 prosenttia vaikutuksesta, asuinhuoneistojen osakkeisiin noin 0,4 prosenttia, muiden kiinteistöosakeyhtiöiden osakkeisiin noin 0,1 prosenttia, ja autopaikkojen, varastojen, toimistojen sekä muiden tilojen ja arvopaperien yhteisvaikutus jäisi alle 0,4 prosentin.

Varainsiirtoverotuksen muutoksen vaikutukset jakautuisivat omaisuuslajeittain seuraavasti: suurin osa vaikutuksesta kohdistuisi liikeosakkeisiin, joiden osuus varainsiirtoverotulojen vähenemisestä olisi noin 83,5 prosenttia. Tämä viittaisi siihen, että muutos kohdistuisi ensisijaisesti liikeosakkeisiin. Kiinteistöihin, määräosiin, määräaloihin ja kirjattaviin vuokraoikeuksiin kohdistuisi noin 7,4 prosenttia vaikutuksesta, mikä tekisi niistä toiseksi merkittävimmän omaisuuslajin. Asuinhuoneistojen osakkeiden osuus olisi noin 2,7 prosenttia ja autopaikkojen, varastojen, toimistojen sekä muiden tilojen osuus noin 2,3 prosenttia. Muiden kiinteistöosakeyhtiöiden osakkeiden osuus olisi noin 3,7 prosenttia, ja rakennukset ilman maapohjaa muodostaisivat vain 0,3 prosenttia vaikutuksesta, ollen vähäisimmin vaikuttava omaisuuslaji.

4.2.2.2 Vaikutukset verovelvollisille

Tuloverolain muutos ehdollisen lisäkauppahinnan verotukseen lisäisi verotuksen ennakoitavuutta, kun luovutusvoiton verottamisesta ehdollisen lisäkauppahinnan osalta säädettäisiin laissa. Muutoksen jälkeen verovelvollisen olisi nykyistä helpompaa arvioida sitä, minkä verovuoden tulona luovutusvoitto ehdollisen lisäkauppahinnan osalta verotetaan, kun verovelvolliskohtaisella kaupantekovuoden verotuksen päättymisajankohdalla ei olisi merkitystä luovutusvoiton verotuksen jaksotukseen.

Muutos vähentäisi verovelvollisten hallinnollista taakkaa, kun mahdollisesti suoritettavaksi tulevan ehdollisen lisäkauppahinnan määrää ei tarvitsisi arvioida luovutuksesta suoritettavan varainsiirtoveron ilmoittamista ja suorittamista varten. Muutoksen jälkeen verovelvollisen ei tarvitsisi ilmoittaa ja suorittaa varainsiirtoveroa ehdollisen lisävastikkeen perusteella kahteen kertaan ilmoittamalla ja suorittamalla ensin veroa arvioidun lisävastikkeen perusteella ja lisävastikkeen vahvistuttua joko ilmoittaa ja suorittaa veroa lisää lisävastikkeen ylittäessä arvioidun määrän tai hakea palautusta, jos arvioitu lisävastikkeen määrä osoittautuu toteutunutta lisävastiketta korkeammaksi.

4.2.2.3 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Nykyinen lisäkauppahinnan verotuskäytäntö edellyttää runsaasti virkailijatyötä ohjauksessa ja neuvonnassa, ennakkoperinnässä, säännönmukaisessa verotuksessa, varainsiirtoverotuksessa sekä muutosverotuksessa. Ehdotetut muutokset yksinkertaistaisivat verotuksen toimittamista sekä verovalvontaa. Ehdotetut muutokset vähentäisivät Verohallinnon työmäärää vuosittain arviolta noin 5 henkilötyövuotta. Muutos aiheuttaisi Verohallinnossa tietojärjestelmämuutoksia sekä päivitystarvetta ohjeistukseen ja lomakkeisiin.

Tietojärjestelmien muutoksen toteutuksen Verohallinnon ulkoisten henkilötyökustannusten ennustetaan olevan alustavan arvion perusteella vähintään 16 000 euroa ja enintään 23 000 euroa. Tietojärjestelmien muutoksen toteutuksen Verohallinnon henkilöstömenojen ennuste on alustavan arvion perusteella vähintään 5 000 euroa (14,5 henkilötyöpäivää) ja enintään 7 000 euroa (21 henkilötyöpäivää). Näissä olisi kyse kertaluonteisista kustannuksista, yhteismäärältään vähintään 21 000 euroa ja enintään 30 000 euroa. Lisäksi muutoksista seuraisi ylläpitokuluja seitsemän vuoden aikana noin 2 000 euroa.

4.2.3 Laki ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta

Hallituksen kehysriihessä tehdyn päätöksen mukaisesti avainhenkilölain lähdeveroprosentin alentaminen ja sen laajentaminen koskemaan Suomen kansalaisia vähentäisi verotuottoa pitkällä aikavälillä yhteensä noin 12 miljoonaa euroa vuodessa, josta valtion osuus on noin 10 miljoonaa ja kuntien noin 2 miljoonaa euroa. Muutoksella ei arvioida olevan vaikutusta kirkollisveron tai sairausvakuutusmaksujen tuottoon. Vuoden 2026 osalta verotuoton arvioidaan alenevan yhteensä noin 9 miljoonaa euroa, josta lähdeveroprosentin alentamisen vaikutus on noin 8 miljoonaa euroa ja avainhenkilölain laajentamisen koskemaan myös Suomen kansalaisia noin 1 miljoona euroa.

Nykyisen 32 prosentin avainhenkilölähdeveron alentaminen 25 prosenttiin vähentäisi valtion verotuloja noin 10 miljoonaa euroa vuodessa. Verotuotto alenisi mekaanisesti noin 8 miljoonaa euroa vuonna 2026. Tämän lisäksi jatkossa aikaisempaa useamman avainhenkilölain edellytykset täyttävän maahan tulevan ulkomaalaisen henkilön olisi kannattavaa hakea avainhenkilöstatusta, mikä kasvattaisi vuosittaista verotuoton menetystä noin 0,4 miljoonalla eurolla vuosittain vuoteen 2032 asti, jolloin staattinen verotuoton menetys olisi ulkomaalaisten asiantuntijoiden osalta noin 10 miljoonaa euroa.

Suomalaisten tulevien avainhenkilöiden osalta voidaan Verohallinnon tietojen perusteella arvioida, että avainhenkilölain edellytykset täyttäisi vuosittain noin 70–80 maahan muuttavaa Suomen kansalaista. Ansiotuloverotuksen korvaaminen lähdeverotuksella pienentäisi verotuottoa noin 1 miljoonalla eurolla vuonna 2026 ja vuodesta 2027 eteenpäin noin 2 miljoonalla eurolla vuosittain. Verotuoton menetys kohdistuisi suomalaisten maahanmuuttajien osalta erityisesti muiden veronsaajien kuin valtion verotuottoon, sillä ansiotuloveroa korvaava lähdetulovero tilitetään kokonaisuudessaan valtiolle. Suomeen on viimeisten kymmenen vuoden aikana muuttanut keskimäärin noin 4 400 25–64-vuotiasta Suomen kansalaista vuosittain.

Verohallinnon tietojen mukaan vuonna 2022 Suomeen muutti noin 15 000 ulkomaalaista, joista avainhenkilölain piiriin tuli noin 130 henkilöä. Yhteensä avainhenkilön palkkaa on viime vuosina saanut noin 600 henkilöä vuosittain. Avainhenkilöiden lähdeverotus edellyttää 5 800 euron kuukausituloja, mutta erityisesti ansiotuloverotukseen vuonna 2026 tehtävien muutosten jälkeen 32 prosentin lähdeverotus olisi veronmaksajalle kuitenkin epäedullisempi noin 10 000 euron kuukausituloihin asti. Ehdotetun lähdeveroprosentin alennuksen jälkeen käytännössä

kaikkien avainhenkilölain edellytykset täyttävien henkilöiden olisi kannattavaa hakeutua lähdeverotuksen piiriin, mikä lisäisi ulkomaalaisten avainhenkilöstä hakevien henkilöiden määrää vuoden 2022 tietojen perusteella teknisesti noin 150 henkilöllä vuosittain. Koska maassa jo olevan yleisesti verovelvollisen henkilön ei ole mahdollista vaihtaa nykyistä veronmaksajan statustaan, arvioidaan ulkomaalaisten avainhenkilöiden määrän kasvavan vähitellen seitsemän vuoden ajan teknisesti noin 150 henkilöllä vuosittain, ollen vuonna 2032 noin 1 650 henkeä.

Luvuissa ei ole huomioitu dynaamisia vaikutuksia. On kuitenkin mahdollista, että ehdotettu muutos houkuttelee maahan nykyistä enemmän ulkomaalaisia ja suomalaisia erityisosaajia, minkä vaikutus julkiseen talouteen olisi todennäköisesti positiivinen.

Vuonna 2023 avainhenkilöiden palkkaa saaneista henkilöistä noin 16 prosenttia oli naisia. Suomalaisen mahdollisten avainhenkilöiden sukupuolijakaumasta ei ole tietoa.

4.2.4 Työnantajan maksamat oikeudellisen neuvonnan kustannukset

Työnantajien maksamien työntekijän oikeudellisen neuvonnan kustannusten määriä on pyritty selvittämään useilta eri tahoilta. Tietoa määristä on kuitenkin ollut saatavissa hyvin rajallisesti. Siten käytettävissä ei ole kattavia tietoja työnantajien maksamien oikeudellisen neuvonnan kustannusten määristä tai siitä, miten niitä on käytännössä käsitelty verotuksessa.

Saatujen tietojen perusteella voidaan kuitenkin arvioida, että tapauksia esiintyy vuosittain jonkin verran ja niiden kustannukset ovat tyypillisesti muutamia tuhansia euroja tai korkeintaan kymmeniä tuhansia euroja. Harvinaisissa yksittäisissä tapauksissa kustannukset voivat kuitenkin olla huomattavasti korkeampia. Ehdotuksella ei arvioida olevan merkittäviä fiskaalisia vaikutuksia.

Ehdotettu säännös mahdollistaisi sen, että työnantajat voisivat tarjota työntekijälleen oikeudellista neuvontaa matalammalla kynnyksellä, koska työnantaja voisi säännöksen soveltuessa korvata työntekijän oikeudellisen neuvonnan kustannuksia nykytilasta poiketen verovapaasti. Säännös myös selkeyttäisi työnantajan maksaman oikeudellisen neuvonnan kustannusten verotuskohtelua.

Ehdotettu muutos parantaisi työntekijöiden asemaa, kun työnantajat voisivat säännöksen soveltuessa korvata työntekijän oikeudellisen neuvonnan kustannuksia nykytilasta poiketen verovapaasti. Säännös myös selkeyttäisi työnantajan maksaman oikeudellisen neuvonnan kustannusten verotuskohtelua. Työntekijöiden mahdollisuus saada ja ottaa vastaan oikeudellista neuvontaa paranisi, koska yksittäisissä tapauksissa kustannukset voivat olla työntekijän kannalta merkittäviä. Tämä edesauttaisi työntekijöiden oikeusturvan toteutumista.

Ehdotettu muutos ei edellytä Verohallinnolta järjestelmämuutoksia. Säännös aiheuttaisi kuitenkin tarpeen päivittää Verohallinnon ohjeistusta.

4.3 Verotuottomuutosten kompensaatio kunnille

Hallitusohjelman mukaisesti kunnille aiheutuvat verotulomuutokset kompensoidaan nettomääräisesti. Tässä esityksessä vuodelle 2026 ehdotetut muutokset alentavat kunnallisveron tuottoa 8 miljoonaa euroa. Ansiotuloveroperusteiden muutosten kompensoinnit toteutetaan valtion talousarvion määrärahamomentin 28.90.35. Valtion korvaus kunnille veroperustemuutoksista aiheutuvista verotulojen menetyksistä kautta.

Yhteisöveron osalta kompensoinnit ehdotetaan toteutettavaksi verojärjestelmän sisällä yhteisöveron jako-osuuksia muuttamalla ja tästä annetaan erillinen hallituksen esitys.

Työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen vähennyskelpoisuuden poistamisen arvioidaan kasvattavan yhteisöveron tuottoa yhteensä 20 miljoonalla eurolla, josta kuntien osuus olisi noin 5 miljoonaa euroa. Työsuhdepolkupyörien verovapauden poistamisen arvioidaan kasvattavan yhteisöveron tuottoa vuodesta 2028 alkaen yhteensä 2 miljoonalla eurolla, josta kuntien osuus olisi noin puoli miljoonaa euroa.

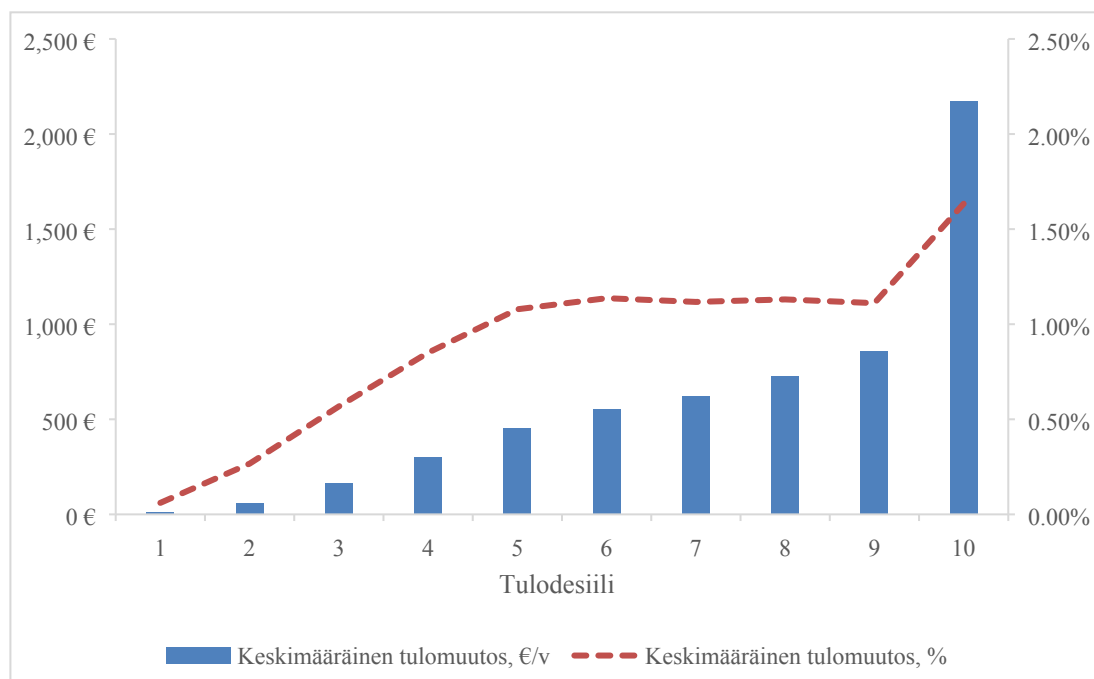
4.3.1 Tulonjakovaikutukset

Tuloverotuksen veroperusteisiin ehdotetuilla muutoksilla olisi vaikutusta henkilöiden väliseen tulonjakoon. Tuloerojen muutosta mitataan Gini-kertoimen avulla. Gini-kerroin on kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen jakautumista kuvaava indikaattori, joka voi saada arvot 0:n ja 100:n välillä. Mitä korkeampi indikaattorin arvo on, sitä suuremmat tuloerot ovat. Suomessa tuloerot ovat esimerkiksi muihin OECD-maihin verrattuna pienet, mutta tuloerot ovat kasvaneet 1990-luvun alun tasosta merkittävästi. Tuorein tuloerojen tarkastelu, jonka tilastokeskus on tehnyt tulonjaon kokonaistilaston tiedoista, on vuodelta 2023. Tuloeroja kuvaavan Gini-kertoimen arvo oli 27,9, mikä on 0,7 prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuotta aiemmin.

Valtiovarainministeriön vero-osasto on tehnyt staattisen laskelman tässä esityksessä ehdotettujen veroperustemuutosten vaikutuksista tuloeroihin.

Tarkasteluun sisältyivät progressiivisen tuloveroasteikon muutokset, eläketulon lisäveron lieventäminen, perusvähennyksen korottaminen, työtulovähennyksen ja työtulovähennyksen lapsikorotuksen kasvattaminen sekä työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen vähennysoikeuden poistaminen sekä työsuhdepolkupyöräedun poistaminen. Aineistopuutteista johtuen tarkasteluun ei ole voitu sisällyttää työhuonevähennyksen rajaamiseen, lisäkauppahinnan ja -vastikkeen verotukseen sekä avainhenkilölakiin ehdotettavia muutoksia.

Alla olevaan kuvioon on koottu edellä mainittujen tuloveroperusteisiin tässä esityksessä tehtyjen muutosehdotusten yhteisvaikutukset tulodesiileittäin. Kuviosta käy ilmi, että verotus kevenisi kaikissa tulodesiileissä. Vaikutus olisi sekä euromääräisesti että suhteellisesti suurin tulodesiileissä 10 eli suurituloisilla kotitalouksilla. Kuviossa esitetyt muutokset on laskettu OECD:n modifioitun ekvivalenssiasteikon mukaisilla kotitalouskohtaisilla ekvivalenteilla tuloilla.

Tässä esityksessä ehdotettujen veroperustemuutosten yhteisvaikutus tulonjakoon Gini-kertoimella mitattuna on +0,24 prosenttiyksikköä eli toimenpiteet kasvattaisivat tuloeroja.

4.3.2 Työllisyysvaikutukset

Ehdotettujen muutosten vaikutusta työllisyyteen voidaan laskennallisesti arvioida estimoimalla muutosten vaikutusta niin sanottuun työllistymisveroasteeseen sekä hyödyntämällä tutkimuskirjallisuudesta saatavia työllistymisjoustoestimaatteja. Työllistymisveroasteella tarkoitetaan ansiotuloveroihin, veronluonteisiin vakuutusmaksuihin ja tulonsiirtoihin kuluvaa osuutta palkkatuloista työttömän henkilön työllistyessä. Koska työttömien henkilöiden palkkatuloja ei voida havaita, on näitä työllistymispalkkoja arvioitu lineaarisella regressiomallilla. Menetelmää ovat kuvanneet tarkemmin muun muassa Kärkkäinen ja Tervola (2018)⁷. Työvoiman tarjonnan joustoista, eli siitä kuinka työvoiman tarjonta reagoi työllistymisen kannusteiden muutoksiin on laajasti tutkimusta. Lundberg ja Norell (2020)⁸ päättelivät 35 tutkimuksen perusteella politiikkarelevantin koko populaatiota koskevan jouston olevan välillä 0,1–0,2. Jäntti ym. (2015)⁹ arvioivat Suomea koskien osallistumisjoustoksi 0,17, jota on sovellettu tässä ehdotettujen työllisyysvaikutusten arvioinnissa.

⁷ Kärkkäinen, O., & Tervola, J. (2018). Talouspolitiikan vaikutukset tuloeroihin ja työllisyyteen 2015–2018.

⁸ Lundberg, J., & Norell, J. (2020). Taxes, benefits and labour force participation: A survey of the quasiexperimental literature. *Journal of the Finnish Economic Association*, 1(1), s. 60–77.

⁹ Jäntti, M., Pirttilä, J., & Selin, H. (2015). Estimating labour supply elasticities based on cross-country micro data: A bridge between micro and macro estimates? *Journal of Public Economics*, 127, s. 87–99.

Tässä esityksessä ehdotettujen muutosten työllisyysvaikutusten arviointi perustuu SISU-mikrosimulointimallilla simuloituihin muutoksiin henkilöiden työllistymisveroasteissa. Ehdotettujen muutosten arvioidaan alentavan työllistymisveroastetta hieman. Työllisyyden muutos on laskettu kertomalla työllisten määrä työllistymisveroasteen muutoksella ja sovelletulla työn tarjonnan joustolla. Tässä esityksessä ehdotettujen muutosten, pois lukien työhuonevähennyksen poistamista, ulkomailta Suomeen tulevien ja Suomeen palaavien palkansaajien lähdeverotusta sekä lisäkauppahinnan ja lisävastikkeen verotusta koskevat muutosehdotukset, yhteisvaikutuksen voidaan arvioida kasvattavan työllisten lukumäärää noin 14 600 työllisellä.

Työllisten osuus työikäisestä väestöstä	Työikäinen väestö	dPTR	Jousto	Työllisten määrän muutos
0,77	3 169 000	-0,033	0,17	14 600

4.3.3 Sukupuolivaikutukset

Tuloverotus perustuu tulojen verottamiseen ja verotus toimitetaan samalla tavalla sukupuolesta riippumatta, joten myöskään tässä esityksessä ehdotettujen muutosten vaikutukset eivät ole riippuvaisia sukupuolesta. Tässä esityksessä ehdotettujen muutosten, pois lukien ulkomailta Suomeen tulevien ja Suomeen palaavien palkansaajien lähdeverotusta sekä lisäkauppahinnan ja lisävastikkeen verotusta koskevat muutosehdotukset, kokonaisverotuottovaikutuksesta noin 59,7 prosenttia arvioidaan kohdistuvan miehiin ja 40,3 prosenttia naisiin. Vaikutusten kohdentuminen on seurausta ansiotulojen jakaantumisesta sukupuolten kesken.

5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

5.1 Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset

Ehdollinen lisäkauppahinta

Ehdollisen lisäkauppahinnan tuloverotusta koskevaa ehdotusta valmisteltaessa on arvioitu toteuttamisvaihtoehtoa, jossa luovutusvoitto laskettaisiin kaupantekovuoden jälkeen vahvistuvasta lisäkauppahinnasta erikseen. Luovutusvoitto lisäkauppahinnasta laskettaisiin käyttäen hankintameno-olettamaa eikä kaupantekovuoden verotuksessa verotettua luovutusvoittoa tai tappiota oikaistaisi.

Vaihtoehtoisen toteuttamistavan arvioitiin olevan hallinnollisesti ehdotettua mallia yksinkertaisempi. Tässä vaihtoehdossa kauppahinnan jakautumisella peruskauppahinnan ja lisäkauppahinnan välillä olisi kuitenkin vaikutusta luovutusvoiton kokonaismäärään tilanteessa, jossa kaupantekovuoden verotuksessa luovutusvoitto laskettaisiin todellisen hankintamenon ja myyntikulujen perusteella. Vaihtoehtoinen tapa olisi myös verovelvollisen kannalta kohtuuton tilanteessa, jossa luovutuksesta olisi kaupantekovuoden verotuksessa vahvistettu tappio ja ehdollinen lisäkauppahinta vahvistuisi vasta tappion vähentämisen määräajan päättymisen jälkeen. Tämän vuoksi ehdotettu sääntely katsottiin erityisesti verotuksen neutraalisuusvaatimuksen ja oikeudenmukaisuuden kannalta tarkoituksenmukaisemmaksi vaihtoehdoksi.

Laki ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta

Avainhenkilölain muutosten valmistelun yhteydessä esille on noussut myös paluumuuttaville Suomen kansalaisille myönnettävä erillinen huojenus. EU-lainsäädännöstä johtuen, missään EU-valtiossa ei saa kohdella toisista jäsenvaltioista olevia työntekijöitä työsuhteen ehdoissa kyseisen valtion omia kansalaisia huonommin. Tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että ulkomaan kansalaisten verotus ei saa muodostua ankarammaksi kuin samassa tilanteessa olevien Suomen kansalaisten. Siten yksinomaan Suomen kansalaisille suunnattua verohuojennusta ei ole mahdollista toteuttaa EU-oikeuden vastaisena.

Työnantajan maksamat oikeudellisen neuvonnan kustannukset

Budjettiriihen kirjauksen toteuttamiseksi ei ole muuta toteuttamisvaihtoehtoa kuin asiasta säättäminen tuloverolaissa. Säännöksen kattavuus voisi olla suppeampi kuin ehdotetussa säännöksessä, joka on kattavampi kuin budjettiriihen kirjaus. Tällöin oikeustila jäisi kuitenkin monien eri tilanteiden osalta tulkinnanvaraiseksi, mikä johtaisi epävarmuuteen ja uuden oikeuskäytännön tarpeeseen. Tämän vuoksi ehdotettu kattavampi säännös on tarkoituksenmukaisempi vaihtoehto.

5.2 Ulkomaiden lainsäädäntö ja muut ulkomailla käytetyt keinot

5.2.1 Työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen vähentäminen verotuksessa

Ruotsissa luonnollisten henkilöiden jäsenmaksut eivät tällä hetkellä ole verovähennyskelpoisia. Luonnollisten henkilöiden osalta pääsääntönä on, että jäsenmaksuja yhdistyksille ja muille yhteisöille ei saa vähentää verotuksessa (tuloverolaki (1999:1229) 9 luku 2 §:n 2 momentti). Vähennyskielto koskee paitsi aatteellisia yhdistyksiä myös ammattiliittoja, etujärjestöjä ja erilaisia tieteellisiä yhteisöjä. Työttömyyskassamaksuista on vähennyskelpoista 25 prosenttia (tuloverolain 67 luvun 49–52 §). Myöskään yrityksille työnantajajärjestöjen jäsenmaksut eivät ole vähennyskelpoisia menoja. Liiketoiminnan kuluina on kuitenkin voinut vähentää yhdistysten palveluyrityksille maksettua maksuja.

Ruotsissa ammattiliittojen jäsenmaksut olivat verovähennyskelpoisia luonnollisille henkilöille vuosina 2002–2006 ja uudelleen lyhyesti vuosina 2018–2019. Vähennystä saattoi saada, jos henkilöllä oli vähintään 400 kruunua jäsenmaksuja vuodessa. Vähennyksen suuruus oli 25 prosenttia maksetuista jäsenmaksuista. Verovähennys koski sellaisia järjestöjä, jotka luokiteltiin työntekijäjärjestöiksi työelämän yhteistoimintaa koskevan lain (1976:580) perusteella.

Jäsenmaksujen vähennyskelpoisuus poistettiin vuodesta 2020 alkaen osana verojärjestelmän yksinkertaistamista ja veropohjan laajentamista.

5.2.2 Laki ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta

5.2.2.1 Lainsäädäntö Pohjoismaissa

Tanskassa tutkijat ja korkeapalkkaiset työntekijät voivat valita 32,8 prosentin (27 prosenttia + työmarkkinamaksut) kiinteän verotuksen yleisen, progressiivisen verotuksen sijasta. Tämä koskee rahapalkkaa, autoetua, puhelinetua, internetiä sekä terveysvakuutusta ja tiettyjä työnantajan suorituksia eläkejärjestelmään. Kaikki muut tulot, mukaan lukien työnantajan

tarjoamat muut edut, verotetaan normaalien verokantojen mukaisesti. Etu on mahdollista saada enintään seitsemäksi vuodeksi.¹⁰

Yleisinä edellytyksinä edellä mainitun kiinteän verotuksen piiriin pääsemiseksi on muun muassa, että työntekijää ei ole verotettu yleisesti tai rajoitetusti verovelvollisena Tanskassa tietyistä tuloista kymmenen vuoden aikana ennen työn alkamista ja muutto Tanskaan saa tapahtua aikaisintaan kuukausi ennen ensimmäistä työpäivää. Työntekijä ei myöskään saa viiden vuoden aikana ennen työsuhteen alkua tai sen aikana omistaa 25 prosenttia tai enemmän työnantajayrityksen osakepääomasta tai enemmistöä äänivallasta, tai jos yritys ei ole osakeyhtiö, hän ei saa käyttää määräysvaltaa yrityksessä. Lisäksi muiden kuin tutkijoiden osalta edellytetään, että työntekijän palkka on vähintään 78 000 Tanskan kruunua (noin 10 450 euroa) kuukaudessa vuonna 2025 ja palkasta on sovittu työsopimuksessa ennen työn aloittamista. Samat edellytykset koskevat niin Tanskan kuin ulkomaan kansalaisia.¹¹

Norjassa on vuodesta 2019 alkaen on ollut voimassa yksinkertaistettu verojärjestelmä, joka on tarkoitettu kaikille ulkomaalaisille työntekijöille Norjassa. Tätä järjestelmää kutsutaan nimellä PAYE (Pay As You Earn). Työntekijä voi valita tavallisen progressiivisen verotuksen ja PAYE-järjestelmän välillä, jolloin palkasta maksetaan kiinteä 25 prosentin suuruinen vero (17,3 prosenttia, jos työntekijä ei ole velvollinen maksamaan Norjan vakuutusmaksuja).¹²

Järjestelmä on ensisijaisesti tarkoitettu ulkomaalaisille työntekijöille, jotka työskentelevät Norjassa lyhytaikaisesti eivätkä ole yleisesti verovelvollisia Norjassa. Lisäksi järjestelmään sovelletaan tulorajaa, joka on 697 150 Norjan kruunua vuonna 2025 (noin 83 530 euroa). PAYE-järjestelmää sovelletaan myös useimpiin ulkomaalaisiin työntekijöihin sinä vuonna, kun heistä tulee verovelvollisia Norjassa.¹³

Ruotsissa ulkomaalaiset henkilöt, jotka tekevät erityisen vaativia tehtäviä taikka saavat kuukausipalkkaa yli tietyn rajan (88 201 Ruotsin kruunua kuukaudessa vuonna 2025 eli noin 8 110 euroa kuukaudessa), voivat hakea huojennusta Ruotsista ansaitsemastaan tulosta. Huojennuksen määrä on 25 prosenttia bruttotulosta. Tämä tarkoittaa sitä, että 25 prosenttia palkasta ja vastaavista tuloista on verovapaata ja loput 75 prosenttia tuloista verotetaan normaalisti. Työnantaja voi lisäksi maksaa tiettyjä kuluja, kuten muuttokulut Ruotsiin, vuosittain kaksi matkaa kotivaltioon sekä lasten koulutusmaksut verovapaasti.¹⁴

Huojennus on mahdollista saada enintään seitsemäksi vuodeksi Ruotsiin saapumisesta lähtien. Huojennuksen saamisen edellytyksenä on muun muassa lisäksi, että henkilö ei saa olla Ruotsin kansalainen eikä asunut tai oleskellut Ruotsissa vakituisesti viimeisen viiden vuoden aikana ennen työn aloittamista.

Islannissa on vuoden 2017 alusta ollut voimassa huojennus, jonka mukaan ulkomailta Islantiin työskentelemään tulevat asiantuntijat voivat saada 25 prosentin verohuojennuksen. Tämä

¹⁰ <https://skat.dk/en-us/businesses/employees-and-pay/non-danish-labour/tax-scheme-for-researchers>.

¹¹ <https://skat.dk/en-us/businesses/employees-and-pay/non-danish-labour/tax-scheme-for-researchers>.

¹² <https://www.skatteetaten.no/en/person/foreign/are-you-intending-to-work-in-norway/tax-deduction-cards/payee/>.

¹³ <https://www.skatteetaten.no/en/person/foreign/are-you-intending-to-work-in-norway/tax-deduction-cards/payee/>.

¹⁴ <https://www4.skatteverket.se/rattsligvagledning/edition/2025.2/323980.html>.

tarkoittaa sitä, että tiettyjen edellytysten täytyessä vain 75 prosenttia kokonaistuloista katsotaan veronalaiseksi tuloksi.

Henkilö on oikeutettu huojennukseen, jos hän ei ole asunut taikka ollut kirjoilla Islannissa peräkkäisten 60 kuukauden aikana ennen työn alkamista ja hänellä olevaa osaamista on Islannissa rajallisesti tai ei laisinkaan. Huojennus myönnetään enintään kolmen vuoden ajaksi kansalaisuudesta riippumatta.¹⁵

6 Lausuntopalaute

Yleistä

Lausuntokierroksella 15.5.–26.6.2025 välisenä aikana ollut esitysluonnos sisälsi ehdotuksen työnantajan maksamien oikeudellisen neuvonnan kustannusten verovapaudesta. Ehdotukseen ottivat lausunnoissaan kantaa Akava ry, Elinkeinoelämän keskusliitto ry, Finanssiala ry, Keskuskauppakamari, Kirkkohallitus, Mikro- ja yksinyrittäjät ry, Professori Pekka Nykänen, Poliisihallitus, Sanoma Media Finland Oy, STTK ry, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry, Suomen Asianajajat, Suomen Kuntaliitto ry, Suomen Veroasiantuntijat ry, Suomen Yrittäjät ry, Verohallinto ja Veronmaksajain Keskusliitto ry.

Muilta osin esitysluonnos oli lausuntokierroksella 25.6.–19.8.2025 välisenä aikana. Tältä osin lausunnon antoivat: Kirkkohallitus, Valtion taloudellinen tutkimuskeskus, Verohallinto, Professori Reijo Knuutinen, Professori Pekka Nykänen, Turun yliopiston kauppakorkeakoulu, OTT Senior Fellow Timo Viherkenttä, Hämeenlinnan kaupunki, Kemijärven kaupunki, Raaseporin kaupunki, Sastamalan kaupunki, Brandsense Oy - Classic Bike, Electrobike, Elinkeinoelämän keskusliitto ry, Elinkeinoelämän tutkimuslaitos ETLA, Epassi Finland Oy, Fillarikauppa Cycli Oy, Gobybike Finland Oy, Helkama Velox Oy, Oy L M Ericsson Ab, Nokia Oyj, Oomi Oy, Pihlajalinna Oyj, Pyöräsuomi Oy, Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy, Ski Out Bike, Stora Enso Oyj, Tapojärvi Oy, Valmet Automotive Oyj, Vapaus Bikes Finland Oy, Yara Suomi Oy, Akava ry, Akavan Erityisalat AE ry, Akavan sairaanhoitajat ja Taja ry, AKI-liitot ry, Ammattiliitto AVA ry, Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry, Elintarviketeollisuusliitto ry, Eläkeliiitto ry, Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry – Pensionärsförbundens intresseorganisation PIO rf, Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry, Erikoiskaupan liitto Etu ry, Hyvinvointiala HALI ry, Insinööriliitto IL ry, Älykkään liikenteen verkosto - ITS Finland ry, Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry, Juristiliitto - Juristförbundet ry, Kasvatuksen ja nuorisotyön asiantuntijat KNT ry, Kaupan liitto ry, Keskuskauppakamari ry, Koneyrittäjät ry, KTK Tekniikan Asiantuntijat ry, Kuluttajaliitto ry, Konsumentförbundet rf, Libera-säätiö sr, Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry, METO - Metsäalan Asiantuntijat ry, Mikro- ja yksinyrittäjät ry, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry, Muoti- ja urheilukauppa ry, Opetusalan ammattijärjestö OAJ ry, Palvelualojen ammattiliitto PAM ry, Palvelualojen työnantajat Palta ry, Pyöräilykuntien verkosto ry, Pyöräliitto ry, Päälystöliitto ry, Pääomasijoittajat ry, Rakennusmestarit ja -insinöörit AMK RKL ry, Rakennusteollisuus RT ry, Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentia ry, STTK ry, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry, Suomen Asianajajat, Suomen Farmasialiitto ry, Suomen freelance-journalistit ry, Suomen Fysioterapeutit - Finlands Fysioterapeuter ry, Suomen Hammaslääkäriliitto ry, Suomen Journalistiliitto ry, Suomen Kuntaliitto ry, Suomen Latu ry, Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer ry, Suomen Lääkäriliitto - Finlands Läkarförbund ry, Suomen Merimies-Unioni SMU ry, Suomen Poliisijärjestöjen Liitto SPJL ry, Suomen Puheterapeuttiliitto ry, Suomen startup-

¹⁵ <https://www.skatturinn.is/english/individuals/foreign-experts/>.

yhteisö ry, Suomen Terveystieteiden tutkimuskeskus ry, Suomen Toimintaterapeuttiliitto ry, Suomen Työterveyslaitos ry, Suomen Veroasiantuntijat ry, Suomen Yrittäjät ry, Suomi-Seura ry, Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC rf, Tekniikan Akateemisten Liitto TEK ry, Teknologiateollisuus ry, Teollisuusliitto ry, Työttömyyskassojen Yhteisjärjestö ry, Upseeriliitto ry, Veronmaksajain Keskusliitto ry, Verovirkailijain Liitto ry, Yhteiskunta-alan korkeakoulutetut ry, Yksityismetsätalouden Työnantajat ry ja Österbottens svenska producentförbund rf.

Lisäksi lausunnon antoi 8 yksityishenkilöä.

Ahvenanmaan maakunnan hallitus ilmoitti, ettei sillä ole lausuttavaa asiassa.

Työn verotuksen keventäminen ja ylimpien marginaalien alentaminen noin 52 prosenttiin.

Ehdotuksia työn verotuksen keventämiseksi sekä ylimpien marginaalien alentamiseksi noin 52 prosenttiin kannatettiin suurimmassa osaa lausuntoja. Muutamissa lausunnoissa verotuksen keventämistä ei pidetty perusteltuna erityisesti tässä taloustilanteessa. Muutamissa lausunnoissa tarkasteltiin ehdotettujen muutosten niin sanottuja dynaamisia vaikutuksia ja tuotiin esiin niihin liittyviä epävarmuuksia.

Lausuntopalaute ei anna aihetta muuttaa ansiotuloveroperusteisiin ehdotettuja muutoksia. Jatkovalmistelussa ansiotuloveroperusteet ja vaikutusarviot on päivitetty uusimpien käytettävissä olevien ennusteiden mukaiseksi.

Ansiotuloveroperusteiden indeksitarkistus

Yleisesti ottaen ansiotuloveroperusteiden indeksitarkistuksen tekemistä pidettiin tärkeänä ja perusteltuna. Myös sitä pidettiin yleisesti ottaen ymmärrettävänä, että tässä yhteydessä tarkistus jätettäisiin tekemättä niillä tulotasoilla, joille ylimpien marginaaliverojen alentaminen kohdistuisi. Lausuntopalaute ei anna aihetta muuttaa esitystä tältä osin.

Eläketulon lisäveron pienentäminen

Eläketulon lisäveroon ehdotettuihin muutoksiin suhtauduttiin yleisesti ottaen positiivisesti. Erityisesti eläkejärjestöjen lausunnoissa tuotiin kuitenkin esiin se, että ehdotuksen mukaan eläketulojen verotus kuitenkin kiristyisi joissain tuloluokissa. Eläkejärjestöt katsoivat, että uudistuksessa on varmistettava tasapuolinen verokohtelu eläketulolle ja palkkatulolle.

Työllisyysvaikutusten näkökulmasta tuotiin toisaalta myös esiin, että eläketulon verotuksella ei voida olettaa olevan vaikutusta työn tarjontaan tai tuottavuuteen, joten eläketulon lisäveron alennusta ei voida perustella hallituksen kasvutavoitteilla.

Hallitus linjasi ennen lausuntokierroksen käynnistymistä, että hallitus tulee vielä korjaamaan suurempien eläkkeiden verotuksen tasoa. Tarkoituksena on, että suurten eläkkeiden verotus ei kevene enempää kuin vastaavan palkkatulon verotus.

Hallitus päätti syksyn 2025 budjettiriihessä, että eläketulon lisäveroa kevennetään 20 miljoonalla eurolla aikaisemmin päätettyä vähemmän. Päätös oli osa budjettiriihessä päätettyjä lisäsopeutustoimia minkä lisäksi muutoksessa huomioidaan se, että suurten eläkkeiden verotus ei kevenisi enempää kuin vastaavan palkkatulon verotus. Jatkovalmistelussa eläketulon lisäveroa koskevaa ehdotusta on muutettu siten, että eläketulon lisäveron veroprosentti säilyisi

nykyisessä 5,85 prosentissa, mutta tuloraja, jonka ylimenevästä osasta veroa maksetaan, korotettaisiin 60 000 euroon.

Työtulovähennyksen lapsikorotuksen kasvattaminen

Annetuissa lausunnoissa ehdotusta työtulovähennyksen lapsikorotuksen kasvattamiseksi yleisesti ottaen kannatettiin.

Työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen verovähennysoikeuden poistaminen

Annetuissa lausunnoissa vastustettiin laajasti ehdotusta, jonka mukaan työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen verovähennysoikeus poistettaisiin. Jäsenmaksujen nähtiin olevan tulon hankkimisesta ja säilyttämisestä johtuvia menoja, joiden tulisi olla luonnollisina vähennyksinä verotuksessa vähennyskelpoisia menoja. Lisäksi lausunnoissa tuotiin esiin järjestöjen määrittelyyn liittyviä tulkintaepäselvyyksiä ja niistä johtuvia rajanveto-ongelmia. Lausunnoissa tuotiin esiin myös sitä, että vähennyskeltottomuus koskisi työmarkkinajärjestöjä laajempaa joukkoa.

Jos ehdotettu muutos etenisi, pidettiin sekä työnantaja että työntekijäpuolella tärkeänä, että vähennysoikeuden poistaminen toteutettaisiin symmetrisesti molempien osapuolten osalta. Ehdotuksen ei nähty kaikilta osin olevan symmetrinen. Esimerkiksi Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry katsoi lausunnossaan, että esityksessä on huomattavaa epäsymmetriaa työnantajien ja työntekijöiden välillä. Lausunnossa katsottiin, että erityisesti elinkeinoelämän laajempaan lobbaus- ja edunvalvontatoimintaan liittyvät maksut voisivat edelleen olla vähennyskelpoisia, mikä asettaisi eri verovelvollisryhmät eriarvoiseen asemaan. Symmetrian turvaamiseksi SAK ehdotti säännöstä täydennettäväksi. Toisaalta yrityspuolen lausuntopalautteessa tuotiin esiin, että työmarkkinajärjestön määritelmä olisi tarpeettoman laaja kattaen muun muassa kauppakamarien toiminnan.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK ehdotti, että järjestöjen tulisi voida hakea ennakkoratkaisua jäsenmaksujensa vähennyskelpoisuudesta.

Merenkulkualan järjestöt katsoivat, että merenkulku tulisi jättää työmarkkinajärjestöjen verovähennyksen poiston ulkopuolelle.

Esitystä ei ole muutettu jatkovalmistelussa työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen vähennyskelpoisuuden osalta. Sääntelyn tarkoituksena on kattaa laajasti jäsenmaksut järjestöissä, joilla on tai voi olla työmarkkinatoimintaan liittyviä tavoitteita. Järjestökentän rakenteellisista syistä johtuen sääntely on erilaista työnantaja- ja työntekijäpuolella.

Ehdotetun sääntelyn tarkoituksena on säätää vähennyskeltottomaksi menoksi ainoastaan järjestöjen jäsenmaksut. Muiden maksujen osalta vähennyskelpoisuutta arvioitaisiin tulonhankkimista ja säilyttämistä koskevien menojen vähennyskelpoisuutta koskevien yleisten säännösten nojalla. Tämä koskisi sekä työnantaja että työntekijäpuolen järjestöjä.

Työsuhdepolkupyörien verovapauden poistaminen

Työsuhdepolkupyörien verovapauden poistamista vastustettiin laajasti. Työsuhdepolkupyörien verovapauden nähtiin olleen kaikkien osapuolien näkökulmasta toimiva kokonaisuus. Lausuntopalautteessa myös korostettiin verovapauden positiivisia kokonaistaloudellisia vaikutuksia sekä positiivisia vaikutuksia liikunnan lisääntymiseen. Verovapauden nopean

poistamisen nähtiin olevan poukkoilevaa lainsäädäntöä, johon alan yritykset eivät ole voineet varautua. Lausuntopalautteen perusteella ehdotuksella on ollut merkittäviä vaikutuksia alan toimijoihin.

Ehdotettua siirtymäaikaa, jossa verovapaus säilyisi niiden työsuhdepyörien osalta, joihin olisi sitouduttu ennen kevään kehysriihen päätöstä, pidettiin sinänsä hyvänä ja perusteltuna. Toisaalta sen nähtiin monimutkaistavan järjestelmää ja lisäävän hallinnollista taakkaa. Tuotiin esiin myös sen ongelmallisuus, että siirtymäaika olisi erilainen riippuen siitä, onko pyörä hankittu leasing-sopimuksella vai omistaako työnantaja pyörän.

Ratkaisuksi esitettiin työsuhdepolkupyörien nykyisen verovapauden säilyttämistä ennallaan. Jos verovapauden määrää päätettäisiin kuitenkin alentaa, verovapautta ei tulisi poistaa kokonaan, vaan alentaa asteittain ja jättää tietylle tasolle. Lausuntopalautteessa ehdotettiin myös, että Verohallinnon tulisi määrätä polkupyöräedulle kaavamainen arvo.

Ehdotuksen perusratkaisuun ei ole tehty muutoksia lausuntopalautteen perusteella. Ehdotettua siirtymäsäännöstä ja sen perusteluja on täsmennetty sen osalta, missä vaiheessa työnantajan ja työntekijän katsottaisiin sitoutuneen polkupyöräedun käyttöönottoon. Myös siirtymäajan kesto on tarkennettu siten, että se olisi enintään viisi vuotta edun käyttöönotosta riippumatta siitä, miten etu on järjestetty.

Työhuonevähennyksen supistaminen

Työhuonevähennyksen supistamista koskevaa ehdotusta pääasiassa vastustettiin. Muutamissa lausunnoissa pidettiin sinänsä ymmärrettävänä, että vähennystä tarkastellaan uudelleen.

Ehdotuksen nähtiin johtavan epäoikeudenmukaiseen kohteluun, koska vähennys poistuisi vain palkansaajilta. Lausuntopalautteessa ei myöskään pidetty perusteltuna kohdella verovähennyskelpoisuuden osalta eri tavalla kodin ulkopuolelta hankittua työtilaa ja kodin yhteydessä olevaa työtilaa.

Esitykseen ei ole tehty muutoksia lausuntopalautteen johdosta. Ehdotettu muutos on osa verotusta kiristäviä toimenpiteitä, joilla rahoitetaan kasvutoimia.

Luovutusvoittoverotuksen ja varainsiirtoverotuksen muuttaminen ehdollisen lisäkauppahinnan osalta

Ehdotettuja muutoksia pidettiin yleisesti ottaen kannatettavina ja perusteltuina. Lausuntopalautteessa tuotiin esiin, että tappion käsittelyn jaksoista ei kuitenkaan tulisi ulottaa muutoin jo vanhentuneisiin verovuosiin. Toisaalta tuotiin esiin, että johdonmukaisuuden ja tasapuolisuuden vuoksi myös ehdollisen kauppahinnan palautus pitäisi jatkossa huomioida luovutusvuoden verotusta oikaisemalla verotusmenettelylain määräaikojen estämättä.

Esitykseen ei ole aihetta tehdä muutoksia lausuntopalautteen perusteella. Jotta luovutusvoitto tulisi verotetuksi oikean määräisenä kaikissa tilanteissa muista verovelvollisen verotukseen tehtävistä muutoksista riippumatta, lisäkauppahinnan myötä aiheettomaksi osoittautuva tappio on verotuksen oikaisun määräaikoista riippumatta poistettava aiempien verovuosien verotuksista. Verovelvollinen voi varmistaa ehdollisen kauppahinnan palautuksen huomioimisen luovutusvuoden verotuksessa jo nykyisin myös silloin, kun kauppahinnan palauttamisvelvollisuus ja palautuksen määrä selviävät vasta verotuksen oikaisun ja muutoksenhaun määräaikojen jälkeen. Verovelvollinen voi esimerkiksi tehdä

oikaisuvaatimuksen ennen muutoksenhakuajan päättymistä ja pyytää, että oikaisuvaatimus käsitellään vasta, kun kauppahinnan palautusvelvollisuus ja palautuksen määrä ovat selvinneet.

Avainhenkilön lähdeveroprosentin alentaminen sekä edun ulottaminen koskemaan Suomen kansalaisia

Avainhenkilölakiin ehdotettuja muutoksia pidettiin yleisesti ottaen kannatettavana ja perusteltuna. Lausuntopalautteessa tuotiin kuitenkin esille näkemyksiä, että Suomen kansalaisten osalta edun rajaaminen 24 kuukauteen alentaisi kannustimen tehokkuutta. Toisaalta palautteessa nostettiin esille myös se, että avainhenkilöverotuksen piiriin pääsevien henkilöiden ja edun piiriin pääsemättömien henkilöiden verotuksen tasot voivat erota suuresti toisistaan. Edun ajallisen rajaamisen katsottiin osittain lievittävän tätä ongelmaa.

Lakiin ehdotettiin lisättävän myös toteamus siitä, että kansalaisuutta arvioidaan Suomeen muuttamisen hetkellä epäselvyyksien välttämiseksi oikeasta soveltamisajasta tilanteissa, joissa avainhenkilöverotuksen piiriin kuuluva henkilö saa Suomen kansalaisuuden Suomeen muuttamisen jälkeen.

Lisäksi voimaantulosäännöstä ehdotettiin muutettavaksi siten, että uusia säännöksiä voitaisiin soveltaa muiden edellytysten täytyessä 1.1.2026 lähtien, vaikka työskentely olisikin alkanut ennen ko. ajankohtaa.

Jatkovalmistelussa säädöskohtaisia perusteluja on täydennetty Suomen kansalaisia koskevan aikarajan osalta. Suomen kansalaiseen ei voida soveltaa ulkomaan kansalaisia koskevaa pidempää aikarajaa edes silloin, kun Suomen kansalaisuus saadaan vasta avainhenkilölaissa tarkoitetun työskentelyn jo alettua.

Muilta osin esitykseen ei ole tehty muutoksia lausuntopalautteen johdosta. Edun rajaaminen 24 kuukauteen Suomen kansalaisten osalta katsotaan olevan perusteltu, jotta etu olisi oikeasuhtainen ottaen huomioon niin avainhenkilöverolain alkuperäinen tarkoitus kuin Suomen kansalaisten eriarvoisen kohtelun välttäminen.

Lain voimaantulosäännösten osalta alempaa lähdeveroprosenttia voidaan esitysluonnoksen mukaisesti soveltaa 1.1.2026 tai tämän jälkeen maksettuun palkkaan siitä huolimatta, että työskentely olisi alkanut tätä aikaisemmin. Sen sijaan Suomen kansalaisten osalta laki soveltuu 1.1.2026 tai tämän jälkeen alkaneeseen työskentelyyn. Korkean asiantuntijatason tehtävien täyttäminen on tavallisesti pidemmän aikavälin prosessi. Lain alkuperäisen tarkoituksen sekä nyt esitettyjen muutosten tarkoituksen kannalta ei ole tarkoituksenmukaista ulottaa Suomen kansalaisia koskevia muutoksia soveltumaan jo aikaisemmin aloitettuun työskentelyyn.

Työnantajan maksamat oikeudellisen neuvonnan kustannukset

Lausuntojen mukaan esitystä pidettiin yleisesti kannatettavana, tarpeellisena ja kattavasti perusteltuna. Muutamissa lausunnoissa nostettiin kuitenkin esille joitain muutosehdotuksia säännöksen sanamuotoon, perusteluihin ja voimaantulon ajankohtaan.

Lausuntopalautteen johdosta säännöksen 4 momentin sanamuotoa täsmennettiin jatkovalmistelussa. Sanamuotoa täsmennettiin siten, että siitä käy selvemmin ilmi se, että työnantajan maksamia oikeudellisen neuvonnan kustannuksia ei lueta momentin soveltuessa

kokonaisuudessaan työntekijän veronalaiseksi ansiotuloksi, vaan vain siltä osin kuin työntekijä saa korvausta muualta.

Lausuntopalautteen johdosta ei poistettu säännöksen 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua työnantajan intressiä koskevaa edellytystä, koska se on tarpeen perusteluissa mainittujen poikkeuksellisten tilanteiden vuoksi. Myöskään pykälän 1 momentin 3 kohtaa ei poistettu, koska käytännössä voi syntyä tilanteita, joissa työnantaja maksaa omassa intressissään oikeudellisen neuvonnan kustannuksia, vaikka olisi ilmeistä, että työntekijä on ilmeisesti tienannut toimivansa lainvastaisesti. Lausuntopalautteen johdosta esitykseen ei lisätty säännöksiä tai perusteluja kulujen vähennyskelpoisuudesta työnantajan, toiminimiyrittäjän tai henkilöyhtiön yhtiömiehen verotuksessa, koska ehdotettu säännös koskee budjettiriihen 3.9.2024 pöytäkirjamerkinnän mukaisesti vain työntekijän tuloverotusta. Vähennyskelpoisuus ratkaistaan muiden säännösten perusteella, eikä niihin esitetä muutosta.

Esityksen perusteluja täsmennettiin lausuntopalautteen johdosta 1 momentin 3 ja 4 kohtien, 3 momentin sekä 4 momentin osalta pääosin lausuntopalautteen mukaisesti. Esityksen perusteluista ei kuitenkaan poistettu lausuntopalautteen johdosta mainintaa siitä, että työntekijän henkilökohtaiseen verotukseen liittyviä oikeudellisen neuvonnan kustannuksia ei voida korvata verovapaasti. Esityksen perusteluihin ei myöskään tehty lausuntopalautteessa ehdotettua lisäystä siitä, että työntekijä ei menetä verovapautta, jos muualta saadun korvauksen tilittäminen työnantajalle on osoittautunut mahdottomaksi työntekijästä riippumattomasta syystä. Esityksen perusteluja kuitenkin selvennettiin näiltä osin.

Jatkovalmistelussa ei muutettu säännöksen voimaantuloa siten, että se tulisi lausuntopalautteessa esitetyllä tavalla voimaan takautuvasti. Perustuslakivaliokunta on katsonut muun muassa lausunnossaan PeVL 1/2009 vp, että yleisistä oikeusperiaatteista lähtien voidaan muotoilla lähtökohta, jonka mukaan taannehtivaa verolainsäädäntöä tulee välttää. Tästä huolimatta yksittäisiin tapauksiin saattaa lausunnon mukaan liittyä sellaisia erityispiirteitä, että taannehtivankaan verolainsäädännön hyväksyminen ei muodostu suorastaan valtiosäännön vastaiseksi. Mainituissa lausunnossa perustuslakivaliokunta katsoi myös, että taloudellisilla toimijoilla on oikeus odottaa verolainsäädännöltä sellaista ennakoitavuutta, että he pystyvät etukäteen kohtuullisessa määrin arvioimaan verolainsäädännön merkityksen toimintaansa suunnitellessaan. Asiassa ei ole ilmennyt sellaista perustuslakivaliokunnan lausunnossa tarkoitettua erityistä syytä, jonka vuoksi lain voimaantulo olisi tarpeen tai välttämättä edes mahdollista säätää takautuvaksi. Siten jatkovalmistelussa ei poikettu siitä perustuslakivaliokunnan toteamasta lähtökohdasta, että taannehtivaa verolainsäädäntöä tulee välttää. Käsillä olevassa hallituksen esityksessä on kysymys työntekijän oikeudellisen neuvonnan kustannuksista, joiden verotuskohtelua korkeimman hallinto-oikeuden ennakkopäätös muutti. Kuitenkin jo ennen korkeimman hallinto-oikeuden ennakkopäätöstä vastaavat kustannukset olivat lähtökohtaisesti työntekijän veronalaista ansiotuloa. Nykyistä oikeustilaa ja korkeimman hallinto-oikeuden päätöstä ei ole pidettävä lausuntopalautteessa viitatus Euroopan ihmisoikeussopimuksen vastaisina.

7 Säännöskohtaiset perustelut

7.1 Laki vuoden 2026 tuloveroasteikosta

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki vuoden 2026 tuloveroasteikosta. Asteikkoa uudistettaisiin osana kokonaisuutta, jossa työn verotusta kevennetään ja ansiotuloverotuksen ylimmät marginaalit alennettaisiin noin 52 prosenttiin. Ehdotuksen mukaan verovuodelta 2026 toimitettavassa verotuksessa sovellettaisiin progressiivista ansiotulon tuloveroasteikkoa, jonka kolmeen alimpaa tuloarajaan tehtäisiin 3,6 prosentin suuruinen indeksitarkistus.

Marginaaliveroprosentit kolmessa alimmassa tuloluokassa vastaisivat vuoden 2025 tuloveroasteikkoa. Nykyisen kolmannen ja neljännen tuloluokan väliin ehdotetaan lisättäväksi uusi tuloluokka, jonka tuloaraja olisi 40 100 euroa. Tämän tuloluokan marginaaliveroprosentti olisi 33,25 prosenttia. Asteikon nykyisestä neljänneestä tuloarajasta tulisi asteikon uusi ylin tuloaraja. Rajaan ei tehtäisi indeksitarkistusta, joten se olisi nykyistä neljättä tuloarajaa vastaavasti 52 100 euroa. Marginaaliveroprosentti ylimmässä tuloluokassa olisi 37,5 prosenttia.

Tuloveroasteikkoon lisättiin väliaikaisesti uusi ylin tuloluokka ensimmäisen kerran vuodelle 2013. Vuodelle 2015 tätä ylimmän tuloluokan euromääräistä alarajaa alennettiin 100 000 eurosta 90 000 euroon. Tuloveroasteikkoa kiristettiin vuodelle 2016 alentamalla asteikon ylimmän tuloluokan euromääräistä alarajaa 90 000 eurosta 72 300 euroon. Tämä tarkoitti kahden ylimmän tuloluokan yhdistymistä. Tämän jälkeen raja on tehty vuosittain vastaava indeksitarkistus kuin muihinkin tuloluokkiin. Vuoden 2024 asteikkoon lisättiin hallitusohjelman mukaisesti uusi ylin porras 150 000 euron tuloarajalla, ja tämän portaan veroprosentti on kaksi prosenttiyksikköä korkeampi kuin toiseksi korkeimman portaan veroprosentti.

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelmassa on todettu, että verotuksen ylintä progressioporasta jatketaan vaalikauden loppuun saakka määräaikaisena 150 000 euron tasolla. Koska asteikkoa uudistetaan vuodelle 2026 osana kokonaisuutta, jossa ansiotuloverotusta kevennetään ja ylimmät marginaaliveroprosentit alennetaan 52 prosenttiin, poistuu asteikosta tämä määräaikainen ylin progressioporras. Asteikossa ei siten olisi jatkossa enää määräaikaista ylintä progressioporasta ja uudistetun asteikon ylin tuloaraja vuonna 2026 olisi 52 100 euroa.

7.2 Tuloverolaki

31 §. Luonnollisia vähennyksiä koskevat erityiset säännökset. Koska työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen vähennyskelpoisuus ehdotetaan poistettavaksi, ehdotetaan pykälän 1 momentin 6 kohtaa muutettavaksi siten, että siitä poistettaisiin maininta työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksuista. Työttömyyskassamaksut jäisivät lainkohdassa tarkoitetuiksi tulonhankkimiskuluina vähennettäviksi menoiksi.

Koska työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen vähennyskelpoisuus ehdotetaan poistettavaksi, pykälän 4 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi tätä koskeva säännös, jonka mukaan työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksut eivät olisi verotuksessa vähennyskelpoisia menoja. Työmarkkinajärjestöinä on vakiintuneesti pidetty järjestöjä, joiden päätehtävänä on keskinäisillä neuvotteluilla sopia molempia osapuolia sitovasti työsopimuksissa tai työsuhteissa muuten noudatettavista ehdoista. Tällä hetkellä tällaisia palkansaajien työmarkkinajärjestöjä ovat Suomessa esimerkiksi Suomen ammattiliittojen keskusjärjestö SAK ry, STTK ry ja Akava ry sekä niiden jäsenyhdistykset. Verotuskäytännössä työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksuina on pidetty työmarkkinajärjestölle maksettavaa jäsenmaksua. Myös kyseisen järjestön sääntöjen mukaisessa järjestyksessä määrätyt ylimääräiset jäsenmaksut ovat olleet työmarkkinajärjestön jäsenmaksuina vähennyskelpoisia. Verotusmenettelystä annetun lain 16 §:n 1 momentin mukaan työmarkkinajärjestöllä on ollut velvollisuus toimittaa Verohallinnolle verotusta varten tarpeelliset tiedot verotuksessa vähennyskelpoisista jäsenmaksuista. Ehdotetun muutoksen myötä nämä edellä mainitut työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksut eivät olisi jatkossa verotuksessa vähennyskelpoisia menoja.

Edellä mainittujen varsinaisten työmarkkinajärjestöjen lisäksi on olemassa erilaisia ammatillisia edunvalvonta- ja muita ammattiryhmäkohtaisia järjestöjä, joilla voi olla myös työmarkkinatoimintaa liittyviä tavoitteita. Näiden järjestöjen jäsenmaksut ovat voineet nykyisen verotuskäytännön mukaan olla verotuksessa vähennyskelpoisia menoja, jos

jäsenmaksu on ammatin tai liiketoiminnan harjoittamisen edellytyksenä taikka sitä voidaan muuten pitää tulon hankkimisesta johtuneena kustannuksena. Koska varsinaisten työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen verovähennysoikeudesta ehdotetaan luovuttavan, on perusteltua tarkastella myös muiden vastaavan tyyppistä toimintaa harjoittavien järjestöjen jäsenmaksujen verotuksellista kohtelua. Verotuksellisen kohtelun yhdenmukaisuuden johdosta ehdotetaan, että jäsenmaksujen vähennyskeltottomuus koskisi varsinaisten työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen lisäksi myös sellaisten järjestöjen jäsenmaksuja, joilla voi sääntöjensä mukaan olla työmarkkinatoimintaan liittyviä tavoitteita. Työmarkkinatoimintaan liittyvillä tavoitteilla tarkoitettaisiin esimerkiksi sitä, että järjestön sääntöjen mukaisena toimintana voisi olla tietyn ammattikunnan taloudellinen, ammatillinen tai muu työmarkkinatoimintaan liittyvä edunvalvonta. Jäsenmaksujen verotuksellinen kohtelu olisi siten yhdenmukaista työmarkkinatoimintaan liittyviä tavoitteita omaavien järjestöjen kohdalla eikä verotuksellinen kohtelu riippuisi esimerkiksi siitä, kuuluuko järjestö jäsenenä johonkin toiseen järjestöön vai ei. Säännös ei koskisi esimerkiksi sellaisten järjestöjen jäsenmaksuja, joiden tarkoituksena on tietyn ammattikunnan ammattitaidon ylläpitäminen ja kehittäminen tai muulla tavalla edistää jäsenen ammatillista osaamista eikä järjestöllä voisi sääntöjensä mukaan olla työmarkkinatoimintaan liittyviä tavoitteita. Säännös koskisi vain järjestöjen jäsenmaksuja. Muita järjestöille maksettavia suorituksia arvioitaisiin tulonhankkimiskulujen vähennyskelpoisuutta koskevien yleisten säännösten mukaisesti. Samoin muiden, kuin tässä säännöksessä tarkoitettujen järjestöjen jäsenmaksuja arvioitaisiin tulonhankkimiskulujen vähennyskelpoisuutta koskevien yleisten säännösten mukaisesti.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 9 momentti, jossa säädettäisiin verovelvollisen omassa tai perheen käytössä olevan asunnon tai vapaa-ajan asunnon kustannusten vähennyskelpoisuudesta verotuksessa. Ehdotetun säännöksen mukaan verovelvollisen omassa tai perheen käytössä olevan asunnon tai vapaa-ajan asunnon kustannukset eivät olisi palkkatulon hankkimisesta tai säilyttämisestä johtuvia vähennyskelpoisia menoja. Asunnon kustannuksilla tarkoitettaisiin kaikkia asuntoon liittyviä kustannuksia mukaan lukien kalusteet. Asunnolla tarkoitettaisiin kaiken laatuista verovelvollisen tai hänen perheensä käytössä olevia asuntoja tai vapaa-ajan asuntoja. Perheellä tarkoitettaisiin puolisoa ja alaikäisiä lapsia vastaavalla tavalla kuin arvioitaessa vakituisen asunnon verovapaan myynnin edellytyksiä. Myös esimerkiksi edellä tarkoitettujen asunnon pihapiirissä olevat rakennukset kuuluisivat säännöksen soveltamisalan piiriin. Säännös ei koskisi asunnon tai vapaa-ajan asunnon ulkopuolelta hankittuja vain työskentelykäyttöön soveltuvia tiloja. Näistä tiloista johtuvien menojen vähennyskelpoisuutta arvioitaisiin tulonhankkimiskulujen vähennyskelpoisuutta koskevien yleisten säännösten mukaisesti. Palkkatulolla tarkoitettaisiin enakkoperintälain 13 §:ssä tarkoitettua palkkaa. Kyseisen lainkohdan nojalla verotuksessa palkalla tarkoitetaan:

- 1) kaikenlaatuista palkkaa, palkkiota, etuutta ja korvausta, joka saadaan työ- tai virkasuhteessa;
- 2) kokouspalkkiota, henkilökohtaista luento- ja esitelmäpalkkiota, hallintoelimen jäsenyydestä saatua palkkiota, toimitusjohtajan palkkiota, avoimen yhtiön ja kommandiittiyhtiön yhtiömiehen nostamaa palkkaa sekä luottamustoimesta saatua korvausta.

Ehdotettu muutos tarkoittaisi sitä, että työhuonevähennystä ei enää myönnettäisi palkkatulon hankkimisesta johtuvana menona säännöksessä tarkoitettussa asunnossa tai vapaa-ajan asunnossa tapahtuvan työskentelyn perusteella. Vähennystä ei saisi kaavamaisena vähennyksenä eikä todellisten kustannusten mukaan laskettuna vähennyksenä.

Verovelvollinen voi käyttää säännöksessä tarkoitettua asuntoa myös muiden tuloverolain mukaan verotettavien tulojen kuin palkkatulojen hankintaan. Esimerkiksi freelancerit ja taiteilijat voivat saada tulonsa muuna kuin palkkatulona, jolloin heillä on myös velvollisuus itse

järjestää itselleen työtilat. Muiden kuin palkkatulojen hankinnan kohdalla työhuonevähennykselle on näin ollen erilaiset perusteet. Tämän johdosta ehdotetaan, että verovelvollisen käyttäessä säännöksessä tarkoitettua asuntoa muiden veronalaisten tulojen kuin palkkatulojen hankintaan, verovelvollisella olisi oikeus vähentää asunnon käytöstä tulon hankkimisesta johtuvina kustannuksina enintään Verohallinnon määräämän työhuonevähennyksen määrä. Verohallinto määräisi ehdotettavan valtuussäännöksen nojalla kaavamaisen työhuonevähennyksen määrän vuosittain perustuen tulonhankkimistoiminnan määrään ja laajuuteen sekä työhuoneen kohtuullisiin keskimääräisiin kustannuksiin. Verohallinto vahvistaa jo nykyisin kaavamaisen työhuonevähennyksen määrän kolmiportaisena vähennyksenä.

Ehdotetun muutoksen myötä työhuonevähennystä ei voisi enää saada säännöksessä tarkoitettujen asuntojen kustannusten perusteella palkkatulon hankkimisesta johtuvana menona. Näin ollen esimerkiksi työsuhteessa tehtävien etätöiden perusteella ei enää myönnettäisi työhuonevähennystä. Muiden tuloverolain mukaan verotettavien tulojen hankinnasta johtuvana menona kyseisten asuntojen kustannuksista voitaisiin myöntää Verohallinnon vahvistaman kaavamaisen työhuonevähennyksen määrä. Näin ollen esimerkiksi freelancerit ja taiteilijat voisivat saada omassa asunnossa työskentelyn perusteella Verohallinnon vahvistaman kaavamaisen työhuonevähennyksen. Myös esimerkiksi työkorvauksena pidettävää omaishoidon hoitopalkkiota saavat omaishoitajat voisivat jatkossakin saada kaavamaisen työhuonevähennyksen. Tuloverolain mukaan verotettavien tulojen osalta työhuonevähennystä ei voisi saada säännöksessä tarkoitettujen asuntojen perusteella todellisten kustannusten mukaisena.

Ehdotetulla muutoksella ei olisi vaikutusta elinkeinoverolain tai maatilatalouden tuloverolain perusteella tehtäviin vähennyksiin. Muutoksella ei siten olisi vaikutusta esimerkiksi elinkeinonharjoittajille myönnettävään työhuonevähennykseen.

64 §. Luontoisetu. Pykälän 4 momentti ehdotetaan kumottavaksi, koska työsuhdepolkupyörän verovapaa etuus ehdotetaan poistettavaksi. Työnantaja voisi edelleen tarjota työntekijälle työsuhdepolkupyörän kuten nykyisinkin. Verovapaan osuuden poistamisen myötä etu olisi jatkossa veronalainen luontoisetu, ja se arvostettaisiin käypään arvoon. Polkupyöraetu arvostetaan jo nykyisin käypään arvoonsa Verohallinnon luontoisetupäätöksen 27 §:ssä määrättyllä tavalla.

Muutos koskisi polkupyöraetuja, joiden käyttöönottoon työnantaja ja työntekijä olisivat sitoutuneet 24.4.2025 tai sen jälkeen. Polkupyöraetu olisi edelleen verovapaata tuloa 1 200 euroon saakka vuodessa niissä tilanteissa, joissa työntekijä ja työnantaja olisivat sitoutuneet polkupyöraedun käyttöönottoon 23.4.2025 tai sitä ennen. Käytännöt polkupyöraedun järjestämisessä vaihtelevat ja etu voidaan järjestää eri tavoin. Siirtymäsäännöstä sovellettaessa työntekijän ja työnantajan katsottaisiin molempien sitoutuneen polkupyöraedun käyttöönottoon, kun työnantaja ja työntekijä olisivat sopineet edun käyttöönotosta ja jompikumpi osapuolista olisi tehnyt tilaussopimuksen pyörän hankinnasta. Jos työnantaja olisi esimerkiksi ottanut työsuhdepyöriä tarjoavan palveluntarjoajan palvelun käyttöön ja työntekijä olisi tähän perustuen tehnyt pyörää koskevan tilaussopimuksen 23.4.2025 tai tätä ennen, mutta työnantaja olisi hyväksynyt sopimuksen vasta tämän päivän jälkeen, työnantajan ja työntekijän katsottaisiin sitoutuneen edun käyttöönottoon 23.4.2025 tai sitä ennen. Verovapaus koskisi vain sitä sopimuskokonaisuutta ja sitä työsuhdepyörää, johon työnantaja ja työntekijä olisivat sitoutuneet ennen edellä mainittua ajankohtaa. Tämä koskisi kaikkia siirtymäsäännöksen piirissä olevia polkupyöraetuja riippumatta siitä, miten etu on järjestetty. Jos edun kohteena oleva pyörä vaihtuisi esimerkiksi varkauden, valmistusvirheen, takuuasian tai muusta vastaavasta työntekijästä tai työnantajasta riippumattomasta syystä, olisi kyse edelleen samasta

sopimuskokonaisuudesta ja näin ollen siirtymäsäännöksen piirissä olevasta edusta. Jos taas työntekijä ja työnantaja sopisivat esimerkiksi työsuhdepyörän vaihtamisesta, pyörä siirrettäisiin toiselle työntekijälle, sopimuksen osapuoli vaihtuisi taikka sopimuksen sisältöön tehtäisiin muita muutoksia, muutoksen jälkeen kyse olisi uudesta edusta, joka olisi veronalainen etu koko käyvästä arvostaan. Jos polkupyöräetu olisi toteutettu leasingsopimuksella tai muulla vastaavalla sopimusjärjestelyllä, 1 200 euron verovapautta sovellettaisiin kyseisen sopimuskauden loppuun saakka, kuitenkin enintään siihen asti, kun viisi vuotta on kulunut edun käyttöönotosta. Jos työnantaja omistaisi polkupyöräetuna olevan polkupyörän, verovapaus soveltuisi kyseisen pyörän käytölle ennen edun käyttöönottoa sovitun määräajan loppuun saakka kuitenkin enintään siihen asti, kun viisi vuotta on kulunut edun käyttöönotosta. Siirtymäajan enimmäiskesto olisi siten sama riippumatta siitä, miten etu on järjestetty. Viiden vuoden aika vastaisi Verohallinnon luontoisetupäätöksellä määriteltyä edun käyvän arvon laskennassa käytettävää hankintahinnan jaksoista tilanteissa, joissa työnantaja omistaa pyörän.

Työsuhdepolkupyörä olisi siten veronalainen etu koko käyvästä arvostaan vuodesta 2026 alkaen, jos työnantaja ja työntekijä olisivat sitoutuneet polkupyöräedun käyttöönottoon 24.4.2025 tai sen jälkeen. Tätä ennen sovittuihin polkupyöräetuihin sovellettaisiin edellä mainittua siirtymäaikaa. Siirtymäajan jälkeen polkupyöräetu olisi kaikissa tilanteissa veronalainen etu käyvästä arvostaan.

69 e §. Työnantajan maksamat oikeudellisen neuvonnan kustannukset. Tuloverolakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 69 e §, jossa säädettäisiin työnantajan maksamien työntekijän oikeudellisen neuvonnan kustannusten verotuksesta. Pykälässä säädettyjen edellytysten täytyessä työnantajan maksamista oikeudellisen neuvonnan kustannuksista ei muodostuisi veronalaista tuloa työntekijälle. Koska säännös koskisi vain työnantajan omassa intressissään maksamia kustannuksia, säännöksellä ei olisi merkitystä sen arvioimisessa, voisiko työntekijä mahdollisesti jossain tilanteessa vähentää kustannukset omassa verotuksessaan, jos työnantaja ei maksaisi kustannuksia. Siten säännös ei muuttaisi vallitsevaa oikeustilaa työntekijän vähennysoikeuden osalta.

Pykälän 1 momentti mahdollistaisi siinä säädettyjen edellytysten täytyessä sen, että työnantaja voisi rikosasiassa kustantaa verovapaasti oikeudellista neuvontaa työntekijälleen. Työntekijällä tarkoitettaisiin säännöksessä luonnollista henkilöä, jolle säännöksessä tarkoitettu työnantaja maksaa enakkoperintälain 13 §:n mukaista palkkaa. Siten säännös koskisi työ- tai virkasuhteessa olevien henkilöiden lisäksi myös esimerkiksi toimitusjohtajaa ja hallituksen jäseniä. Säännös voisi soveltua myös entiselle työntekijälle maksettuihin korvauksiin. Säännös ei kuitenkaan soveltuisi esimerkiksi oikeudellisen neuvonnan maksavaan yhtiöön toimeksiantosuhteessa oleviin henkilöihin, yhtiöihin tai näiden yhtiöiden työntekijöihin. Pykälän 5 momentissa säädettäisiin säännöksen soveltamisesta vuokratyö- ja konsernitilanteisiin.

Pykälän 1 momentin 1–4 kohdissa säädettäisiin edellytykset, joiden kaikkien olisi täyttyvä yhtäaikaaisesti, jotta työnantaja voisi maksaa työntekijän rikosasiassa oikeudellisen neuvonnan kustannuksia ilman, että niistä syntyy veronalaista tuloa työntekijälle.

Pykälän 1 momentin 1 kohdan mukaan verovapauden edellytyksenä olisi, että työnantajalla on intressi maksaa oikeudellisen neuvonnan kustannukset. Työnantajan intressi voisi perustua esimerkiksi siihen, että asia vaikuttaa työnantajan maineeseen tai liiketoimintaan. Työnantajan intressi voisi toisaalta perustua myös siihen, että työnantaja katsoo tarkoituksenmukaiseksi tarjota tarvittavan avun työntekijälleen esimerkiksi siksi, että olisi kohtuutonta olla tarjoamatta oikeudellista neuvontaa. Siten edellytys työnantajan intressistä voisi täytyä hyvin matalalla

kynnyksellä. Lähtökohtaisesti pelkästään se, että työnantaja suostuu maksamaan kustannuksia, osoittaisi yleensä työnantajan intressin olemassaolon.

Olosuhteiden tulisi olla poikkeukselliset, jotta säännöksen verovapauden soveltuminen estyisi työnantajan intressin puuttumisen vuoksi. Tällainen tilanne voisi syntyä esimerkiksi silloin, jos työnantaja korvaisi työntekijäosakkaan tai osakkaan yhtiössä töissä olevan lähiomaisen oikeudellisen neuvonnan kustannuksia tilanteessa, jossa myös säännöksen muiden verovapauden edellytysten soveltuminen olisi tulkinnanvaraista, ja olisi todennäköistä, että muille työntekijöille ei vastaavassa tilanteessa korvattaisi oikeudellisen neuvonnan kustannuksia.

Pykälän 1 momentin 2 kohdan mukaan verovapauden edellytyksenä olisi, että asia on aiheutunut osana työntekijän työtehtäviä. Työtehtävillä tarkoitettaisiin vain oikeudellisen neuvonnan maksavan työnantajan työtehtäviä. Jos työntekijällä olisi esimerkiksi kaksi eri työnantajaa, vain se työnantaja, jonka työtehtävien osana asia on aiheutunut, voisi korvata oikeudellisen neuvonnan kustannuksia verovapaasti. Siten kustannukset maksavan työnantajan työtehtäviin liittymättömät asiat on rajattu säännöksen verovapauden soveltumisen ulkopuolelle. Säännöksen 5 momentissa kuitenkin säädettäisiin poikkeus vuokratyö- ja konsernitilanteisiin.

Työsuhteen päättymisen jälkeen vireille tullutta asiaa voitaisiin pitää osana työtehtäviä, jos asia liittyisi selvästi työntekijän aiempiin työtehtäviin oikeudellisen neuvonnan kustannukset maksavalla työnantajalla. Myös vapaa-ajalla tapahtunutta asiaa voidaan pitää osana työtehtäviä, jos asia liittyy selvästi työtehtäviin kustannukset maksavalla työnantajalla. Tällainen tilanne voisi olla esimerkiksi työntekijän joutuminen tyytymättömän asiakkaan pahoinpitelemäksi kadulla työajan tai työsuhteen päättymisen jälkeen.

Pykälän 1 momentin 3 kohdan mukaan verovapauden edellytyksenä olisi, että ei olisi ilmeistä, että työntekijän olisi tullut mieltää toimintansa jo tekohetkellä lainvastaiseksi. Siten asiat, joissa olisi ilmeistä, että työntekijän olisi tullut mieltää toimintansa lainvastaiseksi jo tekohetkellä, olisi rajattu säännöksen verovapauden soveltumisen ulkopuolelle, koska ei olisi tarkoituksenmukaista, että työnantaja voisi silloin maksaa kustannuksia verovapaasti. Tällainen tilanne voisi olla esimerkiksi ylinopeuden ajaminen työtehtävää suoritettaessa siksi, että työntekijä on aikataulusyistä ajanut ylinopeutta oma-aloitteisesti tai työnantajan pyynnöstä. Esimerkiksi työnantajan selvästi lainvastainen pyyntö, määräys tai ohjeistus ei yksinään tarkoittaisi, että pykälän 1 momentin 3 kohdan edellytys täyttyisi.

Säännöksen verovapaus olisi kuitenkin tarkoitettu sovellettavaksi matalalla kynnyksellä, jos asia on aiheutunut osana työtehtäviä. Toisin sanoen, verovapaus estyisi vain poikkeuksellisesti siitä syystä, että olisi pidettävä ilmeisenä, että työntekijän olisi jo tekohetkellä tullut mieltää teko lainvastaiseksi. Säännöksen soveltamiseksi ei siten tarvitsisi arvioida esimerkiksi sitä, mikä oikeudenkäynnin lopputulema tulisi olemaan. Arvioinnissa voitaisiin ottaa huomioon esimerkiksi tilanteen äkillisyys, yllättävyys, poikkeuksellisen lyhyt harkinta-aika, tulkinnanvaraisuus, vaihtoehtoisten toimintamallien puuttuminen sekä työnantajan pyyntö, määräys ja ohjeistus. Siten jälkikäteen arvioituna ilmeisen lainvastainenkin teko voisi joissain tilanteissa täyttää pykälän 1 momentin 3 kohdan edellytyksen. Verovapaus voisi säännöksen kaikkien edellytysten täytyessä soveltua, vaikka olisi erittäin todennäköistä, että työntekijä tuomittaisiin aikanaan syylliseksi. Verovapaus voisi kaikkien säännöksen edellytysten täytyessä soveltua esimerkiksi muutoksenhakuun tai tuomion jälkeen erääntyviin laskuihin vielä silloinkin, jos työntekijä olisi jo tuomittu syylliseksi.

Säännöksen verovapauden edellytyksen täyttyminen arvioitaisiin sillä hetkellä ja sen hetken tietojen perusteella, kun työnantaja maksaa kuluja. Käytännössä arvioinnin joutuisi ensikädessä

tekemään työnantaja, jonka ennakonpidätysvelvollisuus ja tulorekisteri-ilmoittaminen sekä muut velvoitteet riippuvat siitä, onko kyse veronalaisesta ansiotulosta ja palkasta vai verovapaasta edusta. Siten esimerkiksi myöhemmin selviävillä seikoilla tai oikeudenkäynnin lopputulemalla ei olisi takautuvasti vaikutusta säännöksen soveltumiseen työnantajan jo maksamiin kustannuksiin. Näillä voisi kuitenkin olla merkitystä tulevien kulujen kohdalla, jos esimerkiksi ilmenisi, että työntekijä olisi tarkoituksellisesti pimittänyt tietoja tai ilmenisi, että työntekijän olisi ilmeisesti tullut mieltää tekonsa lainvastaiseksi jo tekohetkellä.

Säännöksen soveltumista ei olisi rajattu vain siihen, että työntekijä olisi epäiltynä tai syytettynä. Siten säännös voisi muiden edellytysten täytyessä soveltua myös silloin, kun työntekijä on asiassa asianomistajana. Tällöin kyse ei olisi työntekijän lainvastaisesta teosta, minkä vuoksi lähtökohta olisi, että 1 momentin 3 kohdassa säädetty edellytys täyttyisi aina.

Pykälän 1 momentin 4 kohdan mukaan verovapauden edellytyksenä olisi, että työntekijä ei ole saanut korvausta samoista kustannuksista muualta ja että työntekijä sitoutuu suorittamaan mahdollisesti myöhemmin muualta saamansa korvauksen työnantajalle. Esimerkiksi vastapuoli, vakuutusyhtiö, valtio tai jokin muu taho voivat korvata työntekijän kustannuksia. Korvaukset voivat perustua esimerkiksi lakiin, tuomioon tai sopimukseen.

Säännöksen tarkoituksena olisi, että työnantaja voisi maksaa työntekijälle kustannuksia verovapaasti vain siltä osin kuin työntekijä ei saa korvauksia muualta. Muualta saatavat korvaukset voivat selvitä tai varmistua vasta vuosia sen jälkeen, kun työnantaja on jo korvannut kustannuksia. Tämän vuoksi työntekijän mahdollisuus saada myöhemmin korvauksia muualta ei estäisi verovapauden soveltumista, jos työntekijä ei olisi saanut korvauksia vielä silloin, kun työnantaja maksaa kustannuksia. Lisäksi edellytyksenä olisi, että työntekijä sitoutuisi suorittamaan mahdollisesti myöhemmin muualta saamansa korvaukset työnantajalle. Sitoutuminen voitaisiin käytännössä tehdä esimerkiksi saamisoikeuden siirrolla tai muulla sopimuksella.

Sitoutumisen tulisi lähtökohtaisesti tapahtua jo ennen kuin työnantaja maksaisi kustannuksia. Koska tilanteet, joissa työnantaja maksaa työntekijän oikeudellisen neuvonnan kustannuksia, saattavat olla äkillisiä ja epäselviä, verovapaus ei kuitenkaan estyisi pelkästään sen vuoksi, että sitoutumisesta ei olisi tehty sopimusta tai saamisoikeutta ei olisi siirretty ennen kuin työnantaja maksaa työntekijän oikeudellisen neuvonnan kustannuksia. Mahdollista on myös se, että työnantaja on voinut maksaa asian selvittämiseen liittyviä kuluja jo ennen kuin työntekijää epäillä rikoksesta, jos esimerkiksi pitkän esitutkintaprosessin aikana rikoksesta epäiltyjen työntekijöiden piiri laajenee. Tällöin työntekijä ei ole voinut etukäteen sitoutua mahdollisesti muualta saamansa korvauksen suorittamiseen työnantajalle. Ratkaisevaa pykälän 1 momentin 4 kohdan edellytyksen täyttymisen arvioinnissa olisi, että tarkoituksena olisi ollut, että työntekijä suorittaa mahdollisesti myöhemmin saamansa korvauksen työnantajalle ja että työntekijä myös tosiasiallisesti toimii näin. Pykälän 4 momentissa säädettäisiin siitä, miten myöhemmin muualta saatava korvaus vaikuttaisi työnantajan maksamien kustannusten verotukseen, jos työntekijä vastoin sitoumusta jättäisi muualta saamansa korvauksen suorittamatta työnantajalle.

Pykälän 2 momentissa täsmennettäisiin, mitä 1 momentissa tarkoitettu oikeudellinen neuvonta voisi sisältää. Oikeudellinen neuvonta voisi sisältää asian selvittämistä jo ennen esitutkinnan aloittamista, jos asian luonteen vuoksi olisi mahdollista, että asia johtaa esitutkintaan, tai jotain muuta asian kannalta tarpeellista selvittämistä. Säännös koskisi myös oikeudellisen neuvonnan kustannuksia, jotka aiheutuvat esitutkinnasta, syyteharkinnasta, sovintoneuvottelusta ja oikeudenkäynnistä. Säännöksen olisi perusteltua koskea kaikkia edellä mainittuja vaiheita, eikä vain oikeudenkäyntiä, koska merkittävä osa kustannuksista syntyy yleensä jo asian aiemmissa

vaiheissa ja asia ei välttämättä etene oikeudenkäyntiin saakka, jos esimerkiksi syyte jätetään nostamatta tai asia ratkaistaan sovintomenettelyssä.

Oikeudellisen neuvonnan kustannuksiin kuuluvat oikeudenkäyntikustannukset voisivat sisältää esimerkiksi asianajajille, asiantuntijoille tai todistajille maksettuja palkkioita, oikeudenkäyntimaksuja, muutoksenhausta aiheutuvia kustannuksia, työntekijän maksettavaksi tuomittuja vastapuolen oikeudenkäyntikuluja sekä muita vastaavia oikeudenkäyntiin selvästi liittyviä kustannuksia. Säännös ei kuitenkaan koskisi työntekijän maksettavaksi tuomittuja sakkoja, menettämisseuraamuksia, vahingonkorvauksia, hallinnollisia seuraamusmaksuja ja muita vastaavia kustannuksia.

Säännöksen soveltumisen kannalta ei olisi merkitystä, miten oikeudellinen neuvonta on järjestetty ja miten työnantaja sen kustantaa. Työnantaja voisi kustantaa oikeudellisen neuvonnan esimerkiksi tekemällä itse sopimuksen asianajotoimiston kanssa, maksamalla työntekijän tekemän sopimuksen perusteella aiheutuneet laskut suoraan asianajotoimistolle, korvaamalla työntekijän asianajotoimistolle maksamat suoritukset työntekijälle tai käyttämällä vakuutustaan. Työnantaja voisi kustantaa oikeudellisen neuvonnan myös esimerkiksi käyttämällä omaa tai konserniyhtiönsä henkilökuntaa asian hoitamiseen. Myös lakiin eräistä oikeudenkäynneistä valtion palveluksessa oleville aiheutuvien kustannusten korvaamisesta valtion varoista (269/1974) sekä lakiin eräistä oikeudenkäynneistä kunnan tai kuntainliiton palveluksessa oleville aiheutuvien kustannusten korvaamisesta kunnan tai kuntainliiton varoista (21/1984) perustuvat korvaukset voitaisiin lähtökohtaisesti rinnastaa työnantajan maksamiin kustannuksiin.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin, että pykälää sovelletaan myös hallinnollisten seuraamusten määräämisestä sekä riita-asioiden käsittelystä aiheutuneisiin vastaaviin kustannuksiin vastaavalla tavalla kuin rikosasioista aiheutuneisiin kustannuksiin. Työntekijä voi joutua työtehtäviensä seurauksena riita-asiassa asianosaiseksi. Vastaavasti työntekijälle voidaan määrätä hallinnollisia seuraamusmaksuja tai muita hallinnollisia seuraamuksia työtehtävien seurauksena. Tämän vuoksi olisi perusteltua, että riita-asiasta ja hallinnollisista seuraamuksista aiheutuneita oikeudellisen neuvonnan kustannuksia käsiteltäisiin samalla tavalla kuin rikosasioista aiheutuneita oikeudellisen neuvonnan kustannuksia.

Tyypillinen säännöksessä tarkoitettu riita-asia voisi olla esimerkiksi asiakkaan tekemä vahingonkorvausvaatimus. Säännöksessä tarkoitettuja hallinnollisia seuraamuksia olisivat esimerkiksi liikennevirhemaksu tai sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden ammatinharjoittamisoikeuden menettäminen sekä muut vastaavat hallinnolliset seuraamukset. Hallinnollista seuraamusta koskevassa asiassa aiheutuvia kustannuksia voisivat olla esimerkiksi seuraamuksen määräämistä käsittelevän hallintoviranomaisen kuulemiskirjeen johdosta annettavan vastineen tai selvityksen laatimisesta avustajalle tai asiamiehelle maksetut kulut ja palkkiot sekä vastaavat muutoksenhausta aiheutuvat kustannukset.

Jotta työnantaja voisi korvata verovapaasti pykälän 3 momentissa tarkoitettuja oikeudellisen neuvonnan kuluja, myös kaikkien 1 momentissa tarkoitettujen edellytysten tulisi täyttyä. Siten esimerkiksi työntekijän henkilökohtaisessa verotuksessa määrättyyn veronkorotukseen liittyviä oikeudellisen neuvonnan kustannuksia ei voisi korvata verovapaasti, koska työntekijän henkilökohtaisessa verotuksessa määrätty veronkorotus ei ole voinut aiheutua 1 momentin 2 kohdan tarkoittamalla tavalla osana työnantajan antamien työtehtävien suorittamista, vaikka kyse olisi työnantajalta saadusta tulosta. Työntekijän henkilökohtainen verotus on työntekijän vastuulla, eikä se voi olla osa työnantajan antaman työtehtävän suorittamista. Sen sijaan työnantajan omien velvollisuuksien, kuten esimerkiksi ennakonpidätyksen toimittamisen ja tulorekisteri-ilmoittamisen, kustannuksissa ei puolestaan ole lainkaan kysymys työntekijän

kustannuksista. Siten työnantaja voi maksaa näihin työnantajan velvoitteisiin liittyvästä oikeudellisesta neuvonnasta ilman, että siitä voisi muodostua työntekijälle veronalainen etu ja siten edesauttaa sitä, että tulotiedot saadaan tulorekisteristä oikeanlaisina työntekijän verotukseen.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin, että työnantajan maksamat oikeudellisen neuvonnan kustannukset luetaan työntekijän veronalaiseksi ansiotuloksi siltä osin kuin, työntekijä saa myöhemmin muualta samojen kustannusten perusteella korvausta, eikä työntekijä suorita saamaansa korvausta edelleen työnantajalle ilman aiheutonta viivytystä. Muualta saadun korvauksen voi maksaa esimerkiksi vastapuoli, vakuutusyhtiö, valtio tai jokin muu taho.

Työnantajan maksamien kustannusten määränä pidettäisiin määrää, jonka työnantaja on maksanut asiassa asianajotoimistolle, vastapuolelle, työntekijälle tai jollekin muulle taholle. Sillä, miten työnantaja olisi käytännössä järjestänyt kustannusten maksamisen, ei olisi merkitystä. Siten kustannusten määrään luettaisiin mukaan myös esimerkiksi työnantajan vakuutuksen kattamat kustannukset. Jos työnantaja olisi käyttänyt omaa tai konserniyhtiönsä henkilökuntaa asiassa, siitä aiheutuneiden kustannusten määränä voitaisiin pitää laskennallisia palkkakustannuksia sivukuluineen.

Muualta saadun korvauksen määränä pidettäisiin työntekijän tosiasiallisesti saamaa rahamäärää. Siten muualta saadun korvauksen määrään luettaisiin myös mahdolliset korot ja muut vastaavat erät. Muualta saadun korvauksen saamisen ajankohtana pidettäisiin sitä, kun muu taho tosiasiallisesti maksaa korvauksen työntekijälle. Siten esimerkiksi tuomio tai vakuutus päätös ei vielä realisoisi pykälän 4 momentin tilannetta, vaan vasta se, kun korvaus on tosiasiallisesti maksettu työntekijälle.

Veronalaista tuloa ei katsottaisi syntyvän, jos työntekijä maksaisi muualta myöhemmin saamansa korvauksen edelleen työnantajalle ilman aiheutonta viivytystä tai ei edes saisi muun tahon maksamaa korvausta itselleen esimerkiksi siksi, että saatava olisi siirretty työnantajalle. Tällöin työnantajan verovapaana maksama korvaus säilyisi verovapaana. Maksun voitaisiin katsoa tapahtuneen ilman aiheutonta viivytystä, jos työntekijä maksaisi korvauksen edelleen työnantajalle muutaman kuukauden kuluessa siitä, kun hän sai korvauksen muualta. Myös myöhemmin tapahtuvan maksun voitaisiin poikkeuksellisesti katsoa tapahtuneen ilman aiheutonta viivytystä, jos työntekijä osoittaisi, että viivytykselle on ollut pätevä syy.

Pykälän 4 momentin soveltuminen olisi poikkeuksellista, ja sen tarkoitus olisi poistaa perusteeton verovapaa etu, joka työntekijälle muodostuisi, jos työntekijä saisi samojen kustannusten perusteella myöhemmin korvauksia työnantajan lisäksi muualta, eikä hän maksaisi pykälän 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetun sitoumuksen mukaisesti muualta saamaansa korvausta edelleen työnantajalle ilman aiheutonta viivytystä. Tämän vuoksi 4 momentin soveltuminen ei olisi ongelmallista siinäkin tapauksessa, että työntekijän muualta saaman korvauksen suorittaminen työnantajalle ei onnistuisi työnantajasta johtuvasta syystä, kuten esimerkiksi työnantajayhtiön purkautumisen tai passiivisuuden vuoksi. Tällöin työnantajan maksamat kustannukset luettaisiin työntekijän veronalaiseksi tuloksi, mutta hän pystyisi kattamaan veroseuraamuksen muualta saamallaan korvauksella.

Määräaika säännökset saattavat estää työntekijän verotuksessa sen verovuoden oikaisemisen, jona työnantaja on kustannukset maksanut, koska työntekijä voi saada korvauksen muualta taholta useita vuosia myöhemmin. Siksi pykälän 4 momentissa säädettäisiin, että edellä tarkoitettuun tuloon liittyvä oikaisu tehdään vanhimmalle verovuodelle, jolle se on mahdollista tehdä, jos oikaisua ei määräaika säännösten vuoksi voitaisi tehdä sille verovuodelle, jona työnantaja on kustannukset maksanut. Kysymys olisi poikkeuksesta tuloverolain 110 §:n tulon

jaksottamista koskevaan pääsääntöön. Ilman kyseistä poikkeusta pykälän 4 momentti voisi jäädä käytännössä merkityksettömäksi verotuksen lyhyen oikaisuajan vuoksi. Jos työntekijä joutuisi myöhemmin maksamaan veronalaiseksi tuloksi luetun muualta saadun korvauksen takaisin, oikaisu tehtäisiin tällöinkin vanhimmalle verovuodelle, jolle se olisi mahdollista tehdä.

Säännös koskisi työntekijän tuloverotusta, eikä pykälän 4 momentin soveltuminen vaikuttaisi takautuvasti työnantajan ennakkoperintään liittyviin velvoitteisiin. Siten pykälän 4 momentin soveltumisen johdosta ei lähtökohtaisesti määrättäisi työnantajalle toimittamatonta ennakonpidätystä ja suorittamatonta työnantajan sairausvakuutusmaksua. Tämä johtuisi siitä, että kysymys ei olisi työnantajan laiminlyönnistä, jos myöhemmin ilmenisi, että työntekijä ei noudattanutkaan antamaansa sitoumusta muualta saadun korvauksen palauttamisesta työnantajalle.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin, että pykälä soveltuisi myös työntekijän vuokranneen käyttäjäyrityksen ja toisen konserniyrityksen maksamiin kustannuksiin. Intressi maksaa kustannuksia voi konserni- ja vuokratyötilanteissa olla työnantajan sijaan toisella konserniyrityksellä tai työntekijän vuokranneella käyttäjäyrityksellä. Tällöin työntekijän oikeudellisen neuvonnan kustannusten maksajana ei välttämättä olisi työntekijän oma työnantaja. Säännöksen soveltuminen myös tällaisissa tilanteissa olisi tarkoituksenmukaista, koska työntekijän näkökulmasta tilanne ei käytännössä eroaisi siitä, että maksajana olisi työntekijän oma työnantaja.

95 §. Tulonhankkimisvähennys. Pykälän 1 momentin 2 kohdasta ehdotetaan poistettavaksi maininta työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksuista, koska kyseisten maksujen verovähennysoikeus ehdotetaan poistettavaksi.

106 §. Perusvähennys. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että perusvähennyksen enimmäismäärää korotettaisiin 4 115 eurosta 4 265 euroon. Perusvähennys tulisi täysimääräisenä myönnettäväksi päivärahatuloa saavalla 4 265 euron vuosituloilla, palkkatuloa saavalla noin 5 700 euron ja eläketuloa saavalla noin 14 100 euron vuosituloilla. Perusvähennyksen vaikutus ulottuisi päivärahatulon saajalla noin 27 900 euron vuosituloille, palkkatulon saajalla noin 31 600 euron ja eläketulon saajalla noin 31 500 euron vuosituloille.

110 §. Tulon jaksottamista koskeva yleissäännös. Pykälän 2 momentti ehdotetaan kumottavaksi. Luovutusvoiton jaksottamisesta säädettäisiin 110 a §:ssä.

110 a §. Luovutusvoiton jaksottaminen. Tuloverolakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 110 a §, jossa säädettäisiin luovutusvoiton jaksottamisesta.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin luovutusvoiton jaksottamisen pääsäännöstä. Luovutusvoitto katsottaisiin sen verovuoden tuloksi, jona kauppa tai vaihto on tehty tai muu luovutus on tapahtunut. Myös luovutustappio jaksotettaisiin nykyiseen tapaan sille verovuodelle, jona sitova kauppa tai muu luovutus on tapahtunut. Momentti vastaisi nykyistä 110 §:n 2 momenttia.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin ehdollista lisäkauppahintaa koskevasta poikkeuksesta luovutusvoiton jaksottamiseen. Jos luovutussopimuksessa olisi sovittu ehdollisesta lisäkauppahinnasta, joka tulee suoritettavaksi vasta luovutussopimuksessa määritellyn ehdon täyttyessä ja jonka suorittamisvelvollisuus ja määrä vahvistuvat kaupantekovuoden jälkeen, luovutusvoitto verotettaisiin lisäkauppahinnan osalta sen verovuoden tulona, jona lisäkauppahinnan suorittamisvelvollisuus ja määrä ovat vahvistuneet.

Kaupantekovuoden tulona verotettaisiin se osa luovutusvoitosta, joka perustuu kaupantekovuoden aikana vahvistuneeseen luovutushintaan. Jos luovutussopimuksessa olisi sovittu ehdollisesta lisäkauppahinnasta, jonka suorittamisvelvollisuus ja määrä eivät vahvistuisi vielä kaupantekovuoden aikana, luovutusvoittoa ei lisäkauppahinnan osalta verotettaisi kaupantekovuoden tulona. Luovutusvoitto verotettaisiin lisäkauppahinnan osalta sen verovuoden verotuksessa, jona lisäkauppahinnan suorittamisvelvollisuus ja määrä vahvistuvat. Toisin kuin nykyisin, luovutusvoitto verotettaisiin ehdollisen lisäkauppahinnan vahvistumisvuoden verotuksessa myös silloin, kun lisäkauppahinta vahvistuisi kaupantekovuoden jälkeen mutta ennen kaupantekovuoden verotuksen päättymistä.

Jos luovutussopimuksessa olisi sovittu lisäkauppahinnan vähimmäismäärästä, ei kyse olisi vähimmäismäärän osalta ehdollisesta lisäkauppahinnasta, vaikka lisäkauppahinnan kokonaismäärä vahvistuisi vasta kaupantekohetkeä myöhemmin. Lisäkauppahinnan vähimmäismäärän maksuajankohdalla ei olisi merkitystä. Luovutusvoiton jaksottamista koskevan pääsäännön mukaisesti luovutussopimuksessa sovittu lisäkauppahinnan vähimmäismäärä otettaisiin luovutusvoittoa laskettaessa huomioon luovutushintana jo kaupantekovuoden verotuksessa.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin menettelystä, jolla määritettäisiin lisäkauppahintaan kohdistuvan luovutusvoiton osuus. Jos luovutuksesta tulisi suoritettavaksi kaupantekovuoden jälkeen vahvistuvaa lisäkauppahintaa, määritettäisiin lisäkauppahintaan kohdistuva osuus luovutusvoitosta laskemalla lisäkauppahinnan vahvistumisvuoden verotuksessa luovutusvoitto kokonaan uudelleen käyttämällä luovutushintana lisäkauppahinnan vahvistumisvuoteen mennessä vahvistuneen luovutushinnan osien yhteismäärää. Näin lasketusta luovutusvoitosta verotettaisiin lisäkauppahinnan vahvistumisvuoden verotuksessa luovutusvoittona määrä, joka ylittää samasta luovutuksesta aiempina vuosina luovutusvoittona verotetun määrän. Jos luovutussopimuksessa olisi sovittu useasta eri vuosina vahvistuvasta lisäkauppahinnasta, sovellettaisiin samaa menettelyä kaikkien lisäkauppahinnan vahvistumisvuosien verotuksessa.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin lisäksi luovutustappion muuttamisesta lisäkauppahinnan perusteella. Jos luovutuksesta, josta tulee suoritettavaksi kaupantekovuoden jälkeen vahvistuvaa lisäkauppahintaa, olisi aiempina verovuonna vahvistettu tappio, oikaistaisiin vahvistettu tappio määräaikojen estämättä vastaamaan uudelleen lasketun luovutusvoiton tai luovutustappion määrää. Jos luovutuksesta, josta on kaupantekovuoden verotuksessa vahvistettu tappiota, tulisi suoritettavaksi kaupantekovuoden jälkeen vahvistuvaa lisäkauppahintaa, muodostuisi luovutustappio luovutusvoittoa uudelleen laskettaessa vahvistettua pienemmäksi tai poistuisi kokonaan. Luovutustappion muutos huomioitaisiin verotuksessa oikaisemalla luovutustappion määrää sen verovuoden verotuksessa, jona luovutustappio on vahvistettu. Jos lisäkauppahinnan vahvistumisvuoden verotuksessa luovutusvoittoa uudelleen laskettaessa luovutus olisi edelleen tappiollinen, oikaistaisiin vahvistettua luovutustappiota vastaamaan uudelleen lasketun luovutustappion määrää. Jos luovutuksesta muodostuisi uudelleen laskettaessa luovutusvoittoa, poistettaisiin vahvistettu luovutustappio kokonaan ja lisäksi lisäkauppahinnan vahvistumisvuoden verotuksessa verotettaisiin luovutusvoittona uudelleen lasketun luovutusvoiton määrä.

Tappioiden määrää voitaisiin oikaista verotusmenettelystä annetun lain 56 §:ssä verotuksen oikaisulle säädetyin määräajan ja uudelleen harkinnan kiellon estämättä. Oikaisu voitaisiin tehdä myös siitä huolimatta, että luovutusvuodelta vahvistettava luovutustappio ja sen määrä olisi oikaisua tehtäessä jo ehditty ratkaista valitukseen annetulla päätöksellä muun asian kuin lisäkauppahintaan perustuvan oikaisun osalta.

Esimerkki 1: Henkilö A on 15.3.2015 ostanut Yritys Oy:n osakkeet 60 000 eurolla. Hän myy osakkeet 1.2.2026 tehtävällä kaupalla. Kauppakirjan mukaan kauppahinnasta maksetaan 100 000 euroa kaupanteon yhteydessä. Lisäkauppahintana sovitaan maksettavaksi 30 prosenttia Yritys Oy:n tilikausien 2026 ja 2027 vahvistettujen tilinpäätösten mukaisista tilikausien voitoista. Kauppakirjan mukaan tilikaudelta maksettava lisäkauppahinta todetaan tilikautta seuraavan huhtikuun lopussa eli 30.4.2027 ja 30.4.2028, kun tilinpäätökset vahvistetaan.

A:n vuoden 2026 verotuksessa luovutushinnaksi katsotaan kaupanteon yhteydessä maksettu 100 000 euroa. Hankintameno-olettama (40 prosenttia, 40 000 euroa) on A:lle epäedullisempi, joten voitto lasketaan A:n todellisen hankintamenon (60 000 euroa) mukaan. A:n vuoden 2026 veronalaisen luovutusvoiton määrä on siten 40 000 euroa (100 000 - 60 000).

Yritys Oy:n 30.4.2027 vahvistettu tilikauden 2026 tilinpäätös osoittaa tilikauden voitoksi 100 000 euroa. Lisäkauppahintaehdon mukaisesti A:lle suoritetaan vahvistetun tilinpäätöksen perusteella lisäkauppahintana 30 000 euroa. Lisäkauppahinnan vahvistumisen perusteella luovutusvoitto lasketaan uudelleen A:n verovuoden 2027 verotuksessa. Luovutusvoiton määrä lasketaan siten, että luovutushinnaksi katsotaan kaikkien vahvistuneiden luovutushinnan osien yhteismäärä 130 000 euroa (100 000 + 30 000). Hankintameno-olettama (40 prosenttia, 52 000 euroa) on A:lle epäedullisempi, joten voitto lasketaan A:n todellisen hankintamenon (60 000 euroa) mukaan. Uudelleen lasketusta luovutusvoitosta (70 000 euroa) verotetaan verovuoden 2027 verotuksessa se osa, joka ylittää verovuoden 2026 verotuksessa samasta luovutuksesta verotetun luovutusvoiton (40 000 euroa) määrän. Vuonna 2027 verotettavan luovutusvoiton määrä on siten 30 000 euroa (70 000 - 40 000).

Yritys Oy:n 30.4.2028 vahvistettu tilikauden 2027 tilinpäätös osoittaa tilikauden voitoksi 150 000 euroa. Lisäkauppahintaehdon mukaisesti A:lle suoritetaan vahvistetun tilinpäätöksen perusteella lisäkauppahintaa 45 000 euroa. Lisäkauppahinnan vahvistumisen johdosta luovutusvoitto lasketaan uudelleen A:n verovuoden 2028 verotuksessa. Luovutusvoiton määrä lasketaan siten, että luovutushinnaksi katsotaan kaikkien vahvistuneiden luovutushinnan osien yhteismäärä 175 000 euroa (100 000 + 30 000 + 45 000). Hankintameno-olettama (40 prosenttia, 70 000 euroa) on A:lle edullisempi kuin todellinen hankintameno (60 000 euroa), joten voitto lasketaan A:n hankintameno-olettaman mukaan. Uudelleen lasketusta luovutusvoitosta 105 000 euroa (175 000 - 70 000) verovuoden 2028 verotuksessa verotetaan se osa, joka ylittää verovuosien 2026 ja 2027 verotuksissa samasta luovutuksesta verotetun luovutusvoiton määrän 70 000 euroa (40 000 + 30 000) määrän. Vuonna 2028 verotettavan luovutusvoiton määrä on siten 35 000 euroa.

Esimerkki 2: Henkilö B on 1.9.2024 ostanut Firma Oy:n osakkeet 60 000 eurolla. Hän myy osakkeet 1.8.2026 tehtävällä kaupalla. Kauppakirjan mukaan kauppahinnasta maksetaan 50 000 euroa kaupanteon yhteydessä. Lisäkauppahinnan suorittamisvelvollisuus on sidottu kaupan kohteen kaupantekohetkellä arvioidun odotetun tuloskehityksen ylittämiseen (tilikausien 2027–2029 keskimääräisen liikevoiton määrä, joka ylittää 100 000 euroa). Kauppakirjan mukaan lisäkauppahinta todetaan 30.4.2030, jolloin tilikauden 2029 tilinpäätös vahvistetaan.

Vuoden 2026 verotuksessa luovutushinnaksi katsotaan kaupanteon yhteydessä maksettu 50 000 euroa. Vuoden 2026 vähennyskelpoisen luovutustappion määrä on 10 000 euroa (50 000 - 60 000).

Firma Oy:n 2027 tilinpäätös osoittaa liikevoittoa 115 000 euroa, 2028 tilinpäätös 100 000 euroa ja 2029 tilinpäätös 145 000 euroa. Vuosien 2027–2029 keskimääräinen liikevoitto on siten 120 000 euroa. B:lle suoritetaan lisäkauppahintaehdon mukaisesti vahvistetun tilinpäätöksen perusteella lisäkauppahintaa 20 000 euroa. Lisäkauppahinnan vahvistumisen seurauksena

verovuoden 2030 verotuksessa luovutusvoitto lasketaan uudelleen. Luovutusvoiton määrä lasketaan siten, että kaikkien vahvistuneiden luovutushinnan osien yhteismäärästä 70 000 euroa (50 000 + 20 000) vähennetään hankintameno 60 000 euroa. Alle 10 vuoden omistusasjan perusteella määräytyvä 20 prosentin hankintameno-olettama 14 000 euroa on verovelvolliselle epäedullinen, joten voitto lasketaan todellisen hankintamenon mukaisesti. Uudelleen laskettu luovutusvoitto 10 000 euroa (70 000 - 60 000) verotetaan verovuoden 2030 tulona. Verovuoden 2026 verotusta oikaistaan verovelvollisen vahingoksi 31.12.2029 päättyneen verotuksen oikaisun määräajan ja muiden oikaisun edellytysten estämättä, ja verotuksessa vahvistettu luovutustappio 10 000 euroa poistetaan.

Esimerkki 3: Henkilö C on 24.3.2025 ostanut Liike Oy:n osakkeet 50 000 eurolla. Hän myy osakkeet 1.4.2027 tehtävällä kaupalla. Kauppakirjan mukaan kauppahinnasta maksetaan 25 000 euroa kaupanteon yhteydessä. Lisäkauppahintaa sovitaan maksettavaksi 50 prosenttia Liike Oy:n tilikauden 2027 vahvistetun tilinpäätöksen mukaisesta tilikauden voitosta. Kauppakirjan mukaan lisäkauppahinta todetaan 30.4.2028, jolloin tilikauden 2027 tilinpäätös vahvistetaan.

Vuoden 2027 verotuksessa luovutushinnaksi katsotaan kaupanteon yhteydessä maksettu 25 000 euroa. Vuoden 2027 verotuksessa vahvistetaan luovutustappiota 25 000 euroa (25 000 - 50 000).

Liike Oy:n 30.4.2028 vahvistettu tilikauden 2027 tilinpäätös osoittaa tilikauden voitoksi 30 000 euroa. C:lle suoritetaan lisäkauppaehdon mukaisesti vahvistetun tilinpäätöksen perusteella lisäkauppahintaa 15 000 euroa. Lisäkauppahinnan vahvistumisen seurauksena verovuoden 2028 verotuksessa luovutusvoitto lasketaan uudelleen. Luovutusvoiton määrä lasketaan siten, että luovutushinnaksi katsotaan kaikkien vahvistuneiden luovutushinnan osien yhteismäärä 40 000 euroa (25 000 + 15 000), josta vähennetään hankintameno 50 000 euroa. Uudelleen laskettu luovutustappio on 10 000 euroa. Verovuoden 2027 verotusta oikaistaan verovelvollisen vahingoksi, ja luovutustappio muutetaan 10 000 euroksi. Verovuodelle 2028 ei muodostu verotettavaa luovutusvoittoa eikä vahvistettavaa luovutustappiota.

124 §. Veron määräytyminen. Pykälän 4 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että lainkohdassa tarkoitettua eläketulon lisäveron tulorajaa, jonka ylittävistä tulon osista eläketulon lisäveroa on suoritettava, korotettaisiin nykyisestä 47 000 eurosta 60 000 euroon. Ehdotettua muutoksen myötä eläketulon lisäveroa olisi suoritettava 5,85 prosenttia siltä osin kuin eläketulo vähennettynä eläketulovähennyksen määrällä ylittää 60 000 euroa.

125 §. Työtulovähennys. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että työtulovähennyksen enimmäismäärää korotettaisiin 3 225 eurosta 3 430 euroon. Vähennyksen ensimmäisen poistuman tulorajaa ehdotetaan korotettavaksi nykyisestä 24 250 eurosta 35 000 euroon ja ensimmäinen poistumaprosentti alennettaisiin 2,22 prosentista 2 prosenttiin. Vähennys alkaisi näin ollen poistumaan puhtaan ansiotulon ylittäessä 35 000 euroa, ja poistuma olisi 2 prosenttia 35 000 euroa ylittävistä osista. Vähennys poistuisi edellä mainitulla tavalla puhtaan ansiotulon 50 550 euroon saakka eikä vähennys enää pienenesi tämän tulorajan ylittävältä osalta. Muutoksen jälkeen työtulovähennys ei siten poistuisi kokonaan, vaan se saavuttaisi poistuman jälkeisen enimmäismäärän puhtaan ansiotulon ollessa 50 550 euroa ja myönnettäisiin samansuuruisena tätä suuremmilla tulotasolla.

Työtulovähennyksen poistuman uudistaminen on osa kokonaisuutta, jossa ansiotuloverotusta ehdotetaan kevennettäväksi ja ylimmät marginaaliveroprosentit alennettavaksi noin 52 prosenttiin. Työtulovähennyksen kautta veronkevennystä kohdennetaan työn verotukseen.

Pykälän 4 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että työtulovähennyksen lapsikorotusta kasvatettaisiin nykyisestä 50 eurosta 105 euroon. Muutoksen jälkeen työtulovähennyksen

enimmäismäärää korotettaisiin 105 eurolla jokaisesta alaikäisestä lapsesta, jonka huoltaja verovelvollinen on verovuoden päättyessä. Yksinhuoltajille vähennys myönnettäisiin nykyiseen tapaan kaksinkertaisena eikä vähennyksen myöntämisperusteisiin ehdoteta muutoksia.

7.3 Verotusmenettelylaki

16 §. Meno- ja vähennystietoja koskeva sivullisen yleinen tiedonantovelvollisuus. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi, koska työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen verovähennysoikeudesta luovutaan. Säännöksestä poistettaisiin työmarkkinajärjestöjen velvollisuus ilmoittaa tiedot jäsenmaksuista ja työttömyyskassamaksuista. Työttömyyskassat ilmoittaisivat jatkossa työttömyyskassamaksuja koskevat tiedot. Muutos koskisi vuoden 2026 verotusta varten annettavia tietoja.

7.4 Varainsiirtoverolaki

7 §. Veron suorittamisajankohta. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, jossa säädettäisiin ehdollisesta lisävastikkeesta suoritettavan varainsiirtoveron suorittamisajankohdasta kiinteistön luovutuksessa. Jos kiinteistön luovutussopimuksessa olisi sovittu lisävastikkeesta, jonka suorittamisvelvollisuus tai määrä ovat vahvistuneet sen jälkeen, kun vero olisi 1 momentin veron suorittamisajankohtaa koskevan pääsäännön mukaan tullut suorittaa, vero olisi tältä osin suoritettava kahden kuukauden kuluessa siitä, kun lisävastikkeen määrä ja suorittamisvelvollisuus ovat vahvistuneet. Jos luovutussopimuksessa on sovittu lisävastikkeen vähimmäismäärästä, ei kyse ole vähimmäismäärän osalta ehdollisesta lisävastikkeesta, vaikka lisävastikkeen lopullinen määrä vahvistuisi vasta tätä myöhemmin. Lisävastikkeen vähimmäismäärän maksuajankohdalla ei ole merkitystä. Säännös vastaisi sisällöltään 21 §:ään ehdotettua arvopaperin luovutuksesta suoritettavan veron suorittamisajankohtaa koskevaa muutosta.

Veron suorittamisen määräaika määräytyisi ehdollisen lisävastikkeen vahvistumisajankohdan perusteella silloin, kun lisävastike vahvistuisi määräajassa haetun lainhuudon tai kirjaamisen hakemisen jälkeen. Jos lainhuutoa tai kirjaamista ei haettaisi määräajassa tai sitä ei olisi haettava, sovellettaisiin lisävastikkeen vahvistumiseen perustuvaa veron suorittamisen määräaikaa silloin, kun lisävastikkeen suoritusvelvollisuus ja määrä vahvistuisivat sen jälkeen, kun luovutussopimuksen tekemisestä on kulunut kuusi kuukautta.

Jos ehdollisen lisävastikkeen perusteella suoritettavaan varainsiirtoveroon sovellettaisiin sen vahvistumisen perusteella määräytyvää veron suorittamisen määräaikaa, olisi varainsiirtoverolain 30 §:n nojalla myös vero lisävastikkeen osalta ilmoitettava tavanomaisen luovutussopimuksen tekemisajankohdan perusteella määräytyvän määräajan sijaan kahden kuukauden kuluessa siitä, kun lisävastikkeen suorittamisvelvollisuus ja määrä ovat vahvistuneet. Ehdotetun muutoksen myötä luovutuksensaajan ei olisi suoritettava veroa arvioidun ehdollisen lisävastikkeen perusteella. Jos lisävastikkeen määrä vahvistuisi varainsiirtoverolain 7 §:n 1 momentin mukaiseen veron suorittamisen määräaikaan mennessä, olisi vero kuitenkin suoritettava myös lisävastikkeesta samassa pääsäännön mukaisessa määräajassa.

Esimerkki: Yhtiö D ostaa kiinteistön 30.6.2026 allekirjoitetulla luovutussopimuksella. Sopimuksen mukaan luovutuksesta suoritetaan vastiketta 2 miljoonaa euroa. Vastike on määritetty sillä oletuksella, että kiinteistölle osoitetaan laadittavassa asemakaavassa 2 500 kerrosneliömetriä rakennusoikeutta asuinrakennuksia varten. Luovutussopimuksessa on lisäksi sovittu ehdollisesta lisävastikkeesta, joka tulee suoritettavaksi, jos asemakaavassa osoitettu

asuinrakennusten rakennusoikeus ylittää 2 500 kerrosneliömetriä. Lisävastikkeen määräksi on sovittu 800 euroa jokaiselta 2 500:n ylittävältä kerrosneliömetriltä.

Asemakaava, jossa yhtiö D:n ostamalle kiinteistölle osoitetaan rakennusoikeutta asuinrakennuksille 3 000 kerrosneliömetriä, tulee lainvoimaiseksi 20.11.2026. Lisävastikkeen määräksi vahvistuu siten 400 000 euroa (500 x 800 euroa). Yhtiö D ei ole hakenut kiinteistölle lainhuutoa asemakaavan vahvistumiseen mennessä. Yhtiö D:n tulee siten suorittaa varainsiirtovero myös lisävastikkeesta lainhuudon hakemiseen mennessä. Vero on suoritettava kuitenkin viimeistään kuuden kuukauden kuluessa luovutussopimuksen tekemisestä eli 30.12.2026. Jos yhtiö D olisi hakenut saannolleen lainhuutoa ennen lisävastikkeen vahvistumista 20.11.2026, olisi lisävastikkeesta tullut suorittaa varainsiirtovero 2 kuukauden kuluessa lisävastikkeen vahvistumisesta eli 20.1.2027 mennessä.

21 §. Veron suorittamisajankohta. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 5 momentti, jossa säädettäisiin arvopaperin luovutuksen johdosta suoritettavan ehdollisen lisävastikkeen varainsiirtoveron suorittamisajankohdasta. Jos luovutussopimuksessa on sovittu lisävastikkeesta, jonka suorittamisvelvollisuus tai määrä vahvistuvat sen jälkeen, kun vero olisi tullut suorittaa, vero olisi tältä osin suoritettava kahden kuukauden kuluessa siitä, kun lisävastikkeen määrä ja suorittamisvelvollisuus ovat vahvistuneet. Jos luovutussopimuksessa on sovittu lisävastikkeen vähimmäismäärästä, ei kyse ole vähimmäismäärän osalta sellaisesta lisävastikkeesta, jonka suorittamisvelvollisuus tai määrä vahvistuvat vasta veron suorittamisen määräajan jälkeen, vaikka lisävastikkeen lopullinen määrä vahvistuisi vasta tätä myöhemmin. Lisävastikkeen vähimmäismäärän maksuajankohdalla ei ole merkitystä. Säännös vastaisi sisällöltään 7 §:ään ehdotettua kiinteistön luovutuksesta suoritettavan veron suorittamisajankohtaa koskevaa muutosta.

Veron suorittamisen määräaika määräytyisi lisävastikkeen vahvistumisajankohdan perusteella pääsääntöisesti silloin, kun lisävastikkeen määrä vahvistuisi sen jälkeen, kun luovutussopimuksen tekemisestä on kulunut kaksi kuukautta. Jos luovutuksesta olisi lain mukaan suoritettava vero luovutussopimuksen tekemisen yhteydessä, olisi luovutussopimuksen tekemisen jälkeen vahvistuvan lisävastikkeen perusteella suoritettava vero kahden kuukauden kuluessa lisävastikkeen vahvistumisesta.

Jos ehdollisen lisävastikkeen perusteella suoritettavaan varainsiirtoveroon sovellettaisiin sen vahvistumisen perusteella määräytyvää veron suorittamisen määräaika, olisi varainsiirtoverolain 30 §:n nojalla myös vero lisävastikkeen osalta ilmoitettava tavanomaisen kahden kuukauden kuluessa siitä, kun lisävastikkeen suorittamisvelvollisuus ja määrä ovat vahvistuneet.

Ehdotetun muutoksen myötä luovutuksensaajan ei olisi suoritettava veroa arvioidun ehdollisen lisävastikkeen perusteella. Jos lisävastike vahvistuisi ennen kuin luovutuksesta olisi veron suorittamisajankohtaa koskevan pääsäännön mukaan suoritettava veroa ja vero olisi siten suoritettava myös lisävastikkeen osalta suorittamisajankohtaa koskevan pääsäännön mukaisesti, olisi lisävastikkeen määrä myös tällaisessa tilanteessa vahvistunut veron suorittamisen määräaikaan mennessä.

Esimerkki: Henkilö E ostaa julkisesti noteeraamattoman F Oy:n osakkeita 1.2.2027 allekirjoitetulla luovutussopimuksella. Sopimuksen mukaan luovutuksesta suoritetaan vastiketta 6 miljoonaa euroa. Luovutussopimuksessa sovitaan maksettavaksi lisävastikkeena 50 prosenttia F Oy:n 31.12.2026 päättyneen tilikauden vahvistetun tilinpäätöksen mukaisesta tilikauden voitosta. Lisävastike sovitaan vahvistettavaksi 15.5.2027.

Henkilö E:n on suoritettava varainsiirtoveroa perusvastikkeen perusteella 90 000 euroa 1.4.2027 mennessä. Lisävastikkeen määräksi vahvistuu 15.5.2027 500 000 euroa. Henkilö E:n on suoritettava varainsiirtoveroa lisävastikkeesta 7 500 euroa viimeistään 15.7.2027. Jos lisävastikkeen määrä olisi vahvistunut ennen peruskauppahinnan ilmoittamisen määräaikaa 1.4.2027, olisi myös lisävastikkeen osalta tullut suorittaa varainsiirtovero 1.4.2027 mennessä.

24 §. Arvopaperin siirtoa rekisteröitäessä esitettävät tiedot ja yhteisön vastuu. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että siihen lisättäisiin säännös riittävästä selvityksestä veron suorittamisesta tilanteissa, joissa luovutussopimuksessa on sovittu ehdollisesta lisävastikkeesta. Jos luovutussopimuksessa olisi sovittu 21 §:n 5 momentissa tarkoitettusta lisävastikkeesta, riittävänä selvityksenä veron suorittamisesta pidettäisiin selvitystä siitä, että muu kuin lisävastikkeesta rekisteröinnin jälkeen suoritettava vero on suoritettu tai peritty.

Ehdollisen lisävastikkeen suorittamisvelvollisuus ja määrä voivat vahvistua huomattavasti luovutussopimuksen tekemisen jälkeen. Ehdotettu sääntely olisi tarpeen, jotta osake- tai osuustodistusluetteloon merkitseminen eivät viivästyisi kohtuuttomasti luovutussopimuksessa sovitun ehdollisen lisävastikkeen vuoksi.

29 §. Kiinteistön luovutuksesta esitettävä selvitys. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi säännös riittävästä selvityksestä veron suorittamisesta tilanteissa, jossa luovutussopimuksessa on sovittu ehdollisesta lisävastikkeesta. Jos luovutussopimuksessa olisi sovittu 7 §:n 2 momentissa tarkoitettusta lisävastikkeesta, riittävänä selvityksenä veron suorittamisesta pidettäisiin selvitystä siitä, että muu kuin lisävastikkeesta lainhuudon tai kirjaamisen hakemisen jälkeen suoritettava vero on suoritettu tai peritty.

Ehdollisen lisävastikkeen suorittamisvelvollisuus ja määrä voivat vahvistua huomattavasti luovutussopimuksen tekemisen jälkeen. Ehdotettu sääntely olisi tarpeen, jotta lainhuudon myöntäminen ja omistusoikeuden kirjaaminen eivät viivästyisi kohtuuttomasti luovutussopimuksessa sovitun ehdollisen lisävastikkeen vuoksi.

7.5 Laki ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta

2 §. Ulkomailta tulevan palkansaajan määritelmä. Pykälän 1 momentin 4 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi siten, että ulkomailta tulevana palkansaajana voidaan pitää myös henkilöä, jolla on Suomen kansalaisuus. Henkilön, kansalaisuudesta riippumatta, tulee täyttää myös muut avainhenkilölain mukaiset edellytykset, jotta häntä voidaan pitää laissa tarkoitettuna ulkomailta tulevana palkansaajana.

Pykälän 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että momenttiin lisätään määräykset Suomen kansalaisten osalta. Suomen kansalaista voidaan pitää ulkomailta tulevana palkansaajan enintään 24 kuukauden ajan laissa tarkoitettun työn alkamisesta. Suomen kansalaista ei tätä ennen ole voitu pitää laissa tarkoitettuna ulkomailta tulevana palkansaajana laisinkaan. Ulkomaan kansalaisten osalta edun soveltamisen keston ei ehdoteta muutoksia. Suomen kansalaiseen ei voida soveltaa ulkomaan kansalaisia koskevaa pidempää aikarajaa edes silloin, kun Suomen kansalaisuus saadaan vasta avainhenkilölaissa tarkoitettun työskentelyn jo alettua. Suomen kansalaisena voi olla edun piirissä enintään 24 kuukauden ajan.

Avainhenkilölain laajentaminen koskemaan Suomen kansalaisia ei olisi EUT-sopimuksen vastaista syrjintää, sillä muutos ei saata ulkomaan kansalaisia Suomen kansalaisia epäedullisempaan asemaan. Ulkomaan kansalaisten osalta veroetus ja sen edellytykset säilyvät ennallaan. Muutos koskee yksinomaan sitä, että ulkomaan kansalaisten kanssa samanlaisissa

tilanteissa olevat Suomen kansalaiset pääsisivät jatkossa edun piiriin. Avainhenkilön lähdeveroa voitaisiin Suomen kansalaisen osalta soveltaa kuitenkin enintään 24 kuukauden ajan, kun ulkomaan kansalaisen osalta soveltamisaika säilyisi 84 kuukaudessa.

3 §. Veron peruste ja määrä. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että palkkatulon lähdevero alennettaisiin 32 prosentista 25 prosenttiin. Muutos koskisi 1.1.2026 tai sen jälkeen maksettua avainhenkilölaissa tarkoitetusta työskentelystä saatua palkkaa.

7 §. Lain soveltaminen Ahvenanmaan maakunnassa. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että kunnallisveroa Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvalla kunnalla suorittamaan velvollisen avainhenkilön palkkatulon lähdeveroa alennettaisiin 14,5 prosentista 7,3 prosenttiin. Jos pykälän soveltamisen edellytykset olisivat olemassa, asiasta olisi jatkossakin tehtävä merkintä palkansaajan verokorttiin. Muutos koskisi 1.1.2026 tai sen jälkeen maksettua avainhenkilölaissa tarkoitetusta työskentelystä saatua palkkaa.

7.6 Laki elinkeinotulon verottamisesta

8 §. Pykälän 1 momentin 9 kohta kumottaisiin.

16 §. Pykälän uudeksi 12 kohdaksi lisättäisiin säännös, jonka mukaan tulon hankkimisesta tai säilyttämisestä johtuneita menoja eivät olisi jäsenmaksut sellaisessa yhdistyksessä tai muussa oikeushenkilössä, jolla on tai voisi sen omien sääntöjen tai yhtiöjärjestyksen mukaan olla työmarkkinatoimintaan liittyviä tavoitteita. Vähennyskeltvottomuuden kannalta merkityksellisenä ei pidettäisi pelkästään nimenomaista mainintaa työmarkkinatoimintaan liittyvistä tavoitteista, vaan ratkaisevaa olisi, että yhdistyksen tai muun oikeushenkilön säännöt tai yhtiöjärjestys mahdollistaisi tällaisten tavoitteiden edistämisen. Esimerkiksi jos yhdistyksen sääntöjen mukaan sen tarkoituksena olisi yleisluontoisesti muotoiltu yritystoiminnan edellytysten parantaminen, pidettäisiin tällaiselle yhdistykselle suoritettuja jäsenmaksuja vähennyskeltvottomina, jollei säännöissä nimenomaisesti suljettaisi pois työmarkkinatoimintaan liittyvien tavoitteiden edistämistä. Säännöstä tulkittaisiin siten laajasti, ja vähennyskelpoisia olisivat jatkossa lähinnä vain jäsenmaksut sellaisissa yritystoiminnan edistämiseen tähtäävissä yhdistyksissä ja muissa oikeushenkilöissä, joiden tarkoituksena olisi esimerkiksi tietyn teknologian käyttöönoton edistäminen ja joiden säännöt eivät mahdollistaisi niiden edistävän työmarkkinatoimintaan liittyviä tavoitteita. Pykälän 11 kohdan lopussa oleva piste muutettaisiin puolipisteeksi.

Pykälän uudessa 13 kohdassa säädettäisiin, että vähennyskelpoisia eivät olisi myöskään jäsenmaksut sellaisissa yhdistyksissä tai muissa oikeushenkilöissä, jotka itse olisivat jäseninä työmarkkinatoimintaan liittyviä tavoitteita edistävässä toimijoissa. Säännös olisi tarpeen, koska usein työmarkkinatoimintaa koskeva edunvalvonta on keskitetty keskusjärjestöihin, joiden jäseninä on toimialakohtaisia järjestöjä tai paikallisjärjestöjä, joiden jäseninä varsinaiset työnantajat toimivat yritykset ovat.

Lisäksi pykälän uudessa 14 kohdassa säädettäisiin, että vähennyskeltvottomia olisivat myös jäsenmaksut sellaisessa yhdistyksessä tai muussa oikeushenkilössä, joka on verotusmenettelystä annetun lain 31 §:n 4 momentissa tarkoitetussa etuyhteydessä työmarkkinatoimintaan liittyviä tavoitteita edistävään toimijaan. Säännöksen tarkoituksena olisi ulottaa jäsenmaksujen vähennyskeltvottomuus koskemaan myös sellaisia järjestöjä, joissa työmarkkinatoiminta on ulkoistettu esimerkiksi sisarjärjestölle tai muulla vastaavalla tavalla. Tällainen järjestö saattaisi tosin olla jo muutoinkin jäsenmaksujen vähennyskeltvottomuuden piirissä sääntöjensä perusteella 12 kohdan ehdotetun sääntelyn nojalla. Säännöksen tarkoituksena olisikin lisäksi

varmistaa, ettei jäsenmaksuja saataisi järjestelyä vähennyskelpoisiksi sääntömuutoksen ja työmarkkinatoiminnan ulkoistamisen yhdistelmällä.

Pykälän uudessa 15 kohdassa säädettäisiin, että lisäksi vähennyskeltottomia olisivat 12, 13 ja 14 kohdassa tarkoitetun yhdistyksen tai oikeushenkilön jäseniltään jäsenmaksujen sijaan veloittamat yksilöimättömät palvelumaksut. Säännöksen tarkoituksena olisi estää jäsenmaksujen vähennyskeltottomuuden kiertäminen muotoilemalla ne vähennyskelpoisiksi palvelumaksuiksi. Säännös ei kuitenkaan estäisi vähentämästä esimerkiksi yksilöidyn koulutuksen järjestämisestä veloittettua osallistumismaksua tai muita jäsenille tuotetuista yksilöidyistä palveluista veloittettuja maksuja.

18 §. Pykälän 5 kohdan lakiviittauksesta poistettaisiin säädösnumero, koska se mainittaisiin jo 16 §:ssä.

7.7 Maatilatalouden tuloverolaki

6 §. Pykälän 1 momentin 11 kohta kumottaisiin.

7 §. Pykälän uudeksi 7 kohdaksi lisättäisiin säännös, jonka mukaan tulon hankkimisesta tai säilyttämisestä johtuneita menoja eivät olisi jäsenmaksut sellaisessa yhdistyksessä tai muussa oikeushenkilössä, jolla on tai voisi sen omien sääntöjen tai yhtiöjärjestyksen mukaan olla työmarkkinatoimintaan liittyviä tavoitteita. Vähennyskeltottomuuden kannalta merkityksellisenä ei pidettäisi pelkästään nimenomaista mainintaa työmarkkinatoimintaan liittyvistä tavoitteista, vaan ratkaisevaa olisi, että yhdistyksen tai muun oikeushenkilön säännöt tai yhtiöjärjestys mahdollistaisi tällaisten tavoitteiden edistämisen. Esimerkiksi jos yhdistyksen sääntöjen mukaan sen tarkoituksena olisi yleisluontoisesti muotoiltu yritystoiminnan edellytysten parantaminen, pidettäisiin tällaiselle yhdistykselle suoritettuja jäsenmaksuja vähennyskeltottomina, jollei säännöissä nimenomaisesti suljettaisi pois työmarkkinatoimintaan liittyvien tavoitteiden edistämistä. Säännöstä tulkittaisiin siten laajasti, ja vähennyskelpoisia olisivat jatkossa lähinnä vain jäsenmaksut sellaisissa yritystoiminnan edistämiseen tähtäävissä yhdistyksissä ja muissa oikeushenkilöissä, joiden tarkoituksena olisi esimerkiksi tietyn teknologian käyttöönoton edistäminen ja joiden säännöt eivät mahdollistaisi niiden edistävän työmarkkinatoimintaan liittyviä tavoitteita. Pykälän 6 kohdan lopussa oleva piste korvattaisiin puolipisteellä.

Pykälän uudessa 8 kohdassa säädettäisiin, että vähennyskelpoisia eivät olisi myöskään jäsenmaksut sellaisissa yhdistyksissä tai muissa oikeushenkilöissä, jotka itse olisivat jäseninä työmarkkinatoimintaan liittyviä tavoitteita edistävässä toimijoissa. Säännös olisi tarpeen, koska usein työmarkkinatoimintaa koskeva edunvalvonta on keskitetty keskusjärjestöihin, joiden jäseninä on toimialakohtaisia järjestöjä tai paikallisjärjestöjä, joiden jäseninä varsinaiset työnantajina toimivat yritykset ovat.

Lisäksi pykälän uudessa 9 kohdassa säädettäisiin, että vähennyskeltottomia olisivat myös jäsenmaksut sellaisessa yhdistyksessä tai muussa oikeushenkilössä, joka on verotusmenettelystä annetun lain 31 §:n 4 momentissa tarkoitetussa etuyhteydessä työmarkkinatoimintaan liittyviä tavoitteita edistävään toimijaan. Säännöksen tarkoituksena olisi ulottaa jäsenmaksujen vähennyskeltottomuus koskemaan myös sellaisia järjestöjä, joissa työmarkkinatoiminta on ulkoistettu esimerkiksi sisarjärjestölle tai muulla vastaavalla tavalla. Tällainen järjestö saattaisi tosin olla jo muutoinkin jäsenmaksujen vähennyskeltottomuuden piirissä sääntöjensä perusteella 7 kohdan ehdotetun sääntelyn nojalla. Säännöksen tarkoituksena olisikin lisäksi varmistaa, ettei jäsenmaksuja saataisi järjestelyä vähennyskelpoisiksi sääntömuutoksen ja työmarkkinatoiminnan ulkoistamisen yhdistelmällä.

Pykälän uudessa 10 kohdassa säädettäisiin, että lisäksi vähennyskeltvottomia olisivat 7, 8 ja 9 kohdassa tarkoitettun yhdistyksen tai oikeushenkilön jäseniltään jäsenmaksujen sijaan veloittamat yksilöimättömät palvelumaksut. Säännöksen tarkoituksena olisi estää jäsenmaksujen vähennyskeltvottomuuden kiertäminen muotoilemalla ne vähennyskelpoisiksi palvelumaksuiksi. Säännös ei kuitenkaan estäisi vähentämästä esimerkiksi yksilöidyn koulutuksen järjestämisestä veloittettua osallistumismaksua tai muita jäsenille tuotetuista yksilöidyistä palveluista veloittettuja maksuja.

8 Voimaantulo

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2026 alusta. Lakeja sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 2026 toimitettavassa verotuksessa.

Tuloverolain 64 §:n 4 momentin kumoaminen koskisi vuodesta 2026 alkaen niitä polkupyöräetuja, joiden käyttöönottoon työnantaja ja työntekijä ovat sitoutuneet 24.4.2025 tai sen jälkeen. Polkupyöräetuihin, joihin työnantaja ja työntekijä ovat sitoutuneet 23 päivänä huhtikuuta 2025 tai ennen tätä, sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa ollutta 64 §:n 4 momenttia, kuitenkin enintään siihen saakka, kun viisi vuotta on kulunut edun käyttöönotosta.

Ehdollista lisäkauppahintaa koskevia tuloverolain säännöksiä sovellettaisiin ensimmäisen kerran lisäkauppahintoihin, joiden suorittamisvelvollisuus ja määrä vahvistuvat 1.1.2026 tai sen jälkeen. Lisäkauppahinta, jonka suorittamisvelvollisuus ja määrä vahvistuvat vuonna 2026 ennen verovuoden 2025 verotuksen päättymistä, verotetaan vuoden 2026 tulona.

Varainsiirtoverolain säännöksiä ehdotetaan sovellettavaksi luovutuksiin, joista luovutus sopimus on tehty 1.1.2026 tai sen jälkeen.

Ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annetun lain 2 §:n 1 ja 3 momenttien muutokset koskisivat 1.1.2026 tai sen jälkeen alkavaa tässä laissa tarkoitettua työskentelyä. Lain 3 § ja 7 §:iä sovellettaisiin palkkaan, joka maksetaan 1.1.2026 tai sen jälkeen.

9 Suhde muihin esityksiin

9.1 Suhde talousarvioesitykseen

Esitys liittyy vuoden 2026 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

10 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

10.1 Laki ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta

10.1.1 Yleistä yhdenvertaisuudesta

Perustuslain 6 §:n 1 momentin mukaan ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä. Säännös ilmaisee paitsi vaatimuksen oikeudellisesta yhdenvertaisuudesta myös ajatuksen tosiasiallisesta tasa-arvosta. Perustuslain 6 §:n yhdenvertaisuusnäkökohdilla on merkitystä sekä myönnettäessä yksilöille lailla etuja ja oikeuksia että asetettaessa heille velvollisuuksia. Yhdenvertaisuussäännös ei kuitenkaan edellytä kaikkien samanlaista kohtelua, elleivät asiaan vaikuttavat olosuhteet ole samanlaisia (HE 309/1993 vp, s 42–43, PeVL 31/2014 vp). Perustuslakivaliokunnan käytännössä on tähän liittyen katsottu, ettei yhdenvertaisuusperiaatteesta voi johtua tiukkoja rajoja lainsäätäjän harkinnalle pyrittäessä kulloisenkin yhteiskuntakehityksen vaatimaan sääntelyyn (esimerkiksi PeVL 53/2016 vp, PeVL

64/2010 vp sekä HE 309/1993 vp, s. 43). Perustuslakivaliokunta on eri yhteyksissä johtanut perustuslain yhdenvertaisuussäännöksistä vaatimuksen, etteivät henkilöihin kohdistuvat erottelut saa olla mielivaltaisia eivätkä erot saa muodostua kohtuuttomiksi (esimerkiksi PeVM 11/2009 vp ja PeVL 60/2002 vp).

Yleistä yhdenvertaisuutta täydentää perustuslain 6 §:n 2 momentti, joka sisältää syrjintäkiellon. Lainkohdan mukaan ketään ei saa asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella ilman hyväksyttävää perustetta. Syrjintäkieltosäännöksellä ei ole kielletty kaikenlaista erontekoa ihmisten välillä, vaikka erottelu perustuisi säännöksessä nimenomaan mainittuun syyhyn. Olennaista on, voidaanko erottelu perustella perusoikeusjärjestelmän kannalta hyväksyttävällä tavalla (HE 309/1993 vp) s. 44 ja muun muassa PeVL 1/2006 vp). Samalla perustuslakivaliokunta on korostanut, että perustelulle asetettavat vaatimukset ovat erityisesti perustuslain syrjintäkieltosäännöksessä lueteltujen kiellettyjen erotteluperusteiden kohdalla korkeat (muun muassa PeVL 31/2013 vp ja siinä mainittu PeVL 1/2006 vp ja PeVL 38/2006 vp). Valiokunta on myös kiinnittänyt huomiota valitun keinon oikeasuhtaisuuteen (PeVL 38/2006 vp). Kansalaisia voidaan siten asettaa perustuslain 6 §:n 2 momentissa mainittujen henkilöön liittyvienkin syiden nojalla eri asemaan, jos erottelulle on olemassa hyväksyttävä syy, ja jos valittua keinoa voidaan pitää myös oikeasuhtaisena sääntelyn tavoitteeseen nähden.

10.1.2 Ehdotettu muutos ulkomailta tulevan palkansaaajan lähdeverotuksen saattamista koskemaan Suomen kansalaisia

Verovelvollisuus jakautuu tuloverolain mukaan yleiseen ja rajoitettuun verovelvollisuuteen. Yleisesti verovelvollisia ovat Suomessa asuvat henkilöt ja rajoitetusti verovelvollisia ulkomailta asuvat henkilöt edellyttäen, että he eivät oleskele Suomessa yhtäjaksoisesti yli kuutta kuukautta. Yleisesti verovelvolliset maksavat Suomeen veroa sekä Suomesta että ulkomailta saamistaan tuloista, kun taas rajoitetusti verovelvolliset maksavat Suomeen veroa vain Suomesta saamistaan tuloista. Rajoitetusti verovelvollisten henkilöiden ansiotulon verokanta on 35 prosenttia. Avainhenkilölain soveltamisen piirissä olevat henkilöt ovat yleisesti verovelvollisia. Yleisesti verovelvollisilla verotus toimitetaan pääsääntöisesti kokonaistulojen suuruuden perusteella progressiivisesti verotusmenettelystä annetun lain mukaan. Poikkeuksena tähän ovat tietyt erityisryhmät, joista yksi on ulkomailta tulevat avainhenkilöt.

Avainhenkilölaki on ollut voimassa vuoden 1996 alusta, alkuun määräaikaisena ja pysyvänä vuoden 2020 alusta. Lain päätarkoituksena on pyrkiä edistämään sellaisten henkilöiden Suomeen tuloa, joilla on erityisasiantuntemusta. Valtiovarainvaliokunta on alkuperäistä avainhenkilölakia koskevaan hallitukseen esitykseen (HE 76/1995 vp) antamassaan mietinnössä (VaVM 45/1995 vp) todennut, että kevennetyllä verotuksella voidaan houkutella Suomeen sellaisia henkilöitä, joiden tietämys tai muut taidot ovat tärkeitä muun muassa maamme tuotannon, elinkeinoelämän tai tutkimuksen kehittämisessä eikä maassamme ole tällaisia erityisasiantuntemusta omaavia henkilöitä riittävästi saatavissa. Avainhenkilölain muutosta koskevaan hallituksen esitykseen (HE 103/2006 vp) antamassaan mietinnössä (VaVM 16/2006 vp) valtiovarainvaliokunta vastaavasti totesi, että lain tarkoituksena on helpottaa ulkomaisten erityisasiantuntijoiden ja -osaajien rekrytointia Suomeen täällä toimivien yritysten ja korkeakoulujen tarpeisiin. Valiokunnan mukaan kysymys on nimenomaan huippuosaajien houuttelemisesta tänne täällä tapahtuvan tutkimus- ja tuotekehittelyn edistämiseksi. Koska osaamispääomasta käydään kovaa kansainvälistä kilpailua, on kiinteään 35 prosentin lähdeverotukseen perustuvaa erityislakia pidetty aikanaan perusteltuna. Valiokunta katsoi lähtökohtaisesti siis hyväksytyn, että osaa Suomessa verotettavista yleisesti verovelvollisista

palkansaajista voidaan kohdella erityisedellytysten voimassa ollessa eri tavoin kuin muita. Lähdeveroprosentti alennettiin 32 prosenttiin vuoden 2020 alusta lukien.

Avainhenkilöiden veronhuojennus on ajallisesti rajattu. Alkuperäistä avainhenkilölakia koskevassa hallituksen esityksessä HE 76/1995 vp todetaan, että lain tavoitteiden kannalta ei ole perusteltua, että Suomeen asettuva henkilö nauttisi pysyvästi epätavallisen edullista verokohtelua. Veronhuojennukseen oikeuttanut enimmäistyöskentelyaika säädettiin alun perin 24 kuukauden pituiseksi. Enimmäistyöskentelyaikaa pidennettiin lailla 975/2006 48 kuukauteen vuoden 2007 alusta ja lailla 1195/2023 84 kuukauteen vuoden 2024 alusta. Valtiovarainvaliokunta ehdotti pidennystä kyseistä lakimuutosehdotusta koskevassa mietinnössään (VaVM 16/2006 vp), jotta lailla voidaan saavuttaa sen alkuperäinen tarkoitus myös käytännössä. Voimassa oleva laki oli mietinnön mukaan johtanut käytännössä siihen, että ulkomainen asiantuntija oli lähtenyt Suomesta, kun 24 kuukauden aikaraja oli tullut täyteen. Valtiovarainvaliokunta on niin ikään kannattanut avainhenkilölain pidennystä 84 kuukauteen mietinnössään VaVM 8/2023 vp todeten, että ulkomaisten osaajien saaminen Suomeen on tärkeää ja työskentelyajan pidentämisen voidaan katsoa edistävän tätä tavoitetta. Lain soveltamisedellytyksiin on kuulunut koko sen voimassaoloajan se, että palkansaaaja ei viitenä työskentelyn alkamista edeltävänä vuotena ole asunut Suomessa. Tämä edellytys katsottiin alkuperäisen lain esitöissä (HE 76/1995 vp) tarpeelliseksi väärinkäytösten torjumiseksi. Lisäksi lain soveltamisedellytyksiin on kuulunut koko sen voimassaolon ajan se, että palkansaaaja ei ole Suomen kansalainen.

Nyt ehdotetussa, puoliväliriihen kirjauksiin perustuvassa muutoksessa on kyse avainhenkilölain soveltamisen laajentamisesta koskemaan myös paluumuuttavia Suomen kansalaisia sekä lähdeveroprosentin alentamisesta 32 prosentista 25 prosenttiin ja 14,5 prosentista 7,3 prosenttiin niiden palkansaaajien osalta, joiden on suoritettava palkkatulosta kunnallisveroa Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvalla kunnalla (keskimäärin 17,7 prosenttia vuonna 2025). Muihin edellytyksiin ei ehdoteta muutoksia. Myös Suomen kansalaisten osalta edellytyksenä on, että palkansaaaja ei ole asunut Suomessa viitenä työskentelyn alkamista edeltävänä vuotena eli henkilön on tullut olla Suomessa rajoitetusti verovelvollinen vähintään viiden kalenterivuoden ajan ennen työskentelyn alkamista.

Avainhenkilöiden veronhuojennus on määräaikainen, ja määräajan jälkeen avainhenkilöiden palkkatuloa verotetaan vastaavasti kuin muiden yleisesti verovelvollisten palkkatuloa. Suomen kansalaisten osalta soveltamisaika olisi ehdotuksen mukaan kuitenkin rajatumpi. Suomen kansalaisten kohdalla avainhenkilöverotusta voitaisiin soveltaa enintään 24 kuukauden ajan, kun ulkomaan kansalaisten osalta soveltamisaika säilyisi ennallaan 84 kuukaudessa. Jos henkilö jäisi Suomeen veronhuojennukseen oikeuttavan työssäoloajan päätyttyä, hänen tulojaan verotettaisiin jatkossakin verotusmenettelystä annetun lain mukaan ja verotus olisi progressiivista.

Ehdotettujen muutosten perustuslainmukaisuutta yhdenvertaisuusnäkökulmasta arvioitaessa on syytä ottaa huomioon seuraavat seikat. Kuten esityksen jaksossa 11.1.1 todetaan, perustuslain yhdenvertaisuussäännös ei edellytä kaikkien samanlaista kohtelua, elleivät asiaan vaikuttavat olosuhteet ole samanlaisia ja perustuslakivaliokunnan käytännössä on tähän liittyen katsottu, ettei yhdenvertaisuusperiaatteesta voi johtua tiukkoja rajoja lainsäätäjän harkinnalle pyrittäessä kulloisenkin yhteiskuntakehityksen vaatimaan sääntelyyn. Samassa jaksossa todetaan niin ikään, että perustuslakivaliokunta on eri yhteyksissä johtanut perustuslain yhdenvertaisuussäännöksistä vaatimuksen, etteivät henkilöihin kohdistuvat erottelut saa olla mielivaltaisia eivätkä erot saa muodostua kohtuuttomiksi.

Ehdotettujen muutosten tavoitteena on edelleen lain alkuperäinen tarkoitus eli houkutella Suomeen erityisosaamista omaavia asiantuntijoita tuotannon, elinkeinoelämän ja tutkimuksen kehittämiseksi. Lisäksi tarkoituksena on ollut saada Suomeen osaamista, jota Suomessa ei ennestään ole ollut. Tällöin ulkomailta tullut asiantuntija ei kilpailisi Suomessa jo asuvan asiantuntijan kanssa samoista työpaikoista, jolloin eriarvoista kohtelua Suomen kansalaisten kesken ei tosiasiallisesti syntyisi.

Lisäksi on hyvä huomata, että ulkomailla vuosia tai vuosikymmeniä pysyvästi asuneiden, joissakin tilanteissa jopa koko elämänsä asuneiden Suomen kansalaisten verokohtelun tulisi Suomeen erityisosaamista vaativiin tehtäviin tullessa olla sama kuin sellaisten ulkomaisten asiantuntijoiden, jotka eivät ole Suomen kansalaisia.

Suomen kansalaisuutta voidaan kuitenkin jo itsessään pitää kytköksenä Suomeen. Lisäksi tavallisesti Suomen kansalaisilla säilyy niin sosiaalisia kuin taloudellisia siteitä Suomeen ulkomaille muutosta huolimatta. Suomen kansalaisia koskevaa edun lyhyempää soveltamisaikaa voidaankin pitää perusteltuna, jotta ulkomailla asuneet Suomen kansalaiset eivät pääsisi Suomessa pysyvästi asuneita olennaisesti edullisempaan asemaan. Samalla kuitenkin kannustetaan ulkomailla asuvia erityisasiantuntijoita muuttamaan takaisin Suomeen tarjoamalla erityisasiantuntijoille suunnattu etu kestoltaan rajatumpana. Suomen kansalaisia koskeva edun lyhyempi soveltamisaika on perusteltua myös siitä syystä, että välttyttäisiin tilanteilta, joissa veroedun saamiseksi ryhdyttäisiin keinotekoisin muutto- ja asumisjärjestelyihin.

Kuten edellä on kerrottu, valtiovarainvaliokunta on mietinnössään (VaVM 16/2006 vp) todennut, että avainhenkilöille myönnettyä määräaikaista etua on pidetty perusteltuna, jotta Suomi pysyy houkuttelevana vaihtoehtona kansainvälisessä kilpailussa erityisasiantuntijoista. Lähtökohtaisesti voidaan siis katsoa hyväksytyn, että osaa Suomessa verotettavista yleisesti verovelvollisista palkansaajista on mahdollista kohdella erityisedellytysten voimassa ollessa eri tavoin kuin muita. Avainhenkilön yleisen lähdeveroprosentin alentaminen 32 prosentista 25 prosenttiin sekä 7,3 prosenttiin niiden palkansaajien osalta, joiden on suoritettava palkkatulosta kunnallisveroa Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvalla kunnalla, tekee avainhenkilöverotuksesta houkuttelevan kaikilla lain edellytykset täyttävillä tulotasoilla. Lisäksi lähdeveroprosentin alentaminen tekee Suomesta myös kansainvälisesti kilpailukykyisen ja siten edesauttaa lain alkuperäisen tavoitteen toteutumista eli erityisosaamisen saamista Suomeen.

Avainhenkilölain mukaisten edellytysten puuttuminen johtaisi siihen, että verotus toimitetaan koko työskentelyn ajalta tuloverotusta koskevien yleisten säännösten mukaan. Kun otetaan huomioon avainhenkilölain tarkoitus ja veronhuojennuksen määräaikainen luonne sekä muut edellä mainitut seikat, voidaan katsoa, ettei ehdotettu laajennus avainhenkilölain soveltamisesta paluumuuttaviin Suomen kansalaisiin sekä avainhenkilön lähdeveroprosentin alentaminen 32 prosentista 25 prosenttiin ja 7,3 prosenttiin niiden palkansaajien osalta, joiden on suoritettava palkkatulosta kunnallisveroa Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvalla kunnalle, aseta joitakin ihmisiä tai kansalaisia mielivaltaisesti toisia edullisempaan tai epäedullisempaan asemaan eikä ehdotettujen muutosten myöskään voida arvioida muodostavan kohtuutonta eroa henkilöiden välille. Edellä mainituilla perusteilla lakiehdotukset voidaan hallituksen näkemyksen mukaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyksikössä.

Ponsi

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

vuoden 2026 tuloveroasteikosta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Vuodelta 2026 toimitettavassa verotuksessa määrätään tuloverolain (1535/1992) perusteella valtiolle ansiotulosta suoritettava tulovero progressiivisen tuloveroasteikon mukaan seuraavasti:

Verotettava ansiotulo, euroa	Vero alarajan kohdalla, euroa	Vero alarajan ylittävästä tulon osasta, %
0	0	12,64
22 000	2 780,8	19
32 600	4 794,8	30,25
40 100	7 063,55	33,25
52 100	11 053,55	37,5

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

2.

Laki

tuloverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan tuloverolain (1535/1992) 64 §:n 4 momentti ja 110 §:n 2 momentti, sellaisena kuin niistä on 64 §:n 4 momentti laissa 1205/2020,
muutetaan 31 §:n 1 momentin 6 kohta ja 4 momentti, 95 §:n 1 momentin 2 kohta, 106 §, 124 §:n 4 momentti sekä 125 §:n 2 ja 4 momentti,
sellaisena kuin niistä ovat 31 §:n 4 momentti laissa 716/2004, 106 § ja 125 §:n 2 ja 4 momentti laissa 702/2024 ja 124 §:n 4 momentti laissa 1510/2016, sekä
lisätään 31 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1170/1998, 716/2004, 876/2017, 1077/2020 ja 619/2021, uusi 9 momentti ja lakiin uusi 69 e ja 110 a § seuraavasti:

31 §

Luonnollisia vähennyksiä koskevat erityiset säännökset

Tulon hankkimisesta johtuneita menoja ovat muun ohessa:

6) työttömyyskassamaksut;

Puhdasta tuloa laskettaessa vähennyskelpoisia menoja eivät ole verovapaan tulon hankkimisesta johtuneet menot eivätkä verovelvollisen elantomenot, joina pidetään muun muassa asunnon vuokraa sekä lasten ja kodin hoidosta aiheutuneita menoja. Osinkotulon hankkimisesta johtuneet menot ovat kuitenkin vähennyskelpoisia sen estämättä, että osinkotulo on 33 a–33 d §:n nojalla verovapaata tuloa. Vähennyskelpoisia menoja eivät ole työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksut eivätkä sellaisten muiden järjestöjen jäsenmaksut, joilla sääntöjensä mukaan voi olla työmarkkinatoimintaan liittyviä tavoitteita.

Verovelvollisen omassa tai perheen käytössä olevan asunnon tai vapaa-ajan asunnon kustannukset eivät ole palkkatulon hankkimisesta tai säilyttämisestä johtuvia vähennyskelpoisia menoja. Jos verovelvollinen käyttää edellä tarkoitettua asuntoa muiden veronalaisten tulojen kuin palkkatulojen hankintaan, verovelvollisella on oikeus vähentää asunnon käytöstä johtuvina kustannuksina enintään Verohallinnon määräämän työhuonevähennyksen määrä. Verohallinto määrää vuosittain työhuonevähennyksen määrät perustuen tulonhankkimistoiminnan määrään ja laajuuteen sekä työhuoneen kohtuullisiin keskimääriin kustannuksiin.

69 e §

Työnantajan maksamat oikeudellisen neuvonnan kustannukset

Veronalaista etua ei synny työnantajan maksamista työntekijän rikosasian oikeudellisen neuvonnan kustannuksista, jos:

- 1) työnantajalla on intressi maksaa oikeudellisen neuvonnan kustannukset;
- 2) asia on aiheutunut osana työtehtävien suorittamista;

3) ei ole ilmeistä, että työntekijän olisi tullut mieltää toimintansa lainvastaiseksi jo tekohetkellä; ja

4) työntekijä ei ole saanut korvausta samoista kustannuksista muualta ja työntekijä sitoutuu suorittamaan mahdollisesti myöhemmin muualta saamansa korvauksen työnantajalle.

Pykälän 1 momentissa oikeudellisen neuvonnan kustannuksilla tarkoitetaan asian selvittämistä, esitutkinnasta, syyteharkinnasta, sovintoneuvottelusta ja oikeudenkäynnistä työntekijälle aiheutuvia kustannuksia.

Mitä tässä pykälässä säädetään työntekijälle rikosasiasta aiheutuvista kustannuksista, sovelletaan myös hallinnollisten seuraamusten määräämisestä sekä riita-asioiden käsittelystä aiheutuneisiin vastaaviin kustannuksiin.

Työnantajan maksamat kustannukset luetaan veronalaiseksi ansiotuloksi siltä osin kuin, työntekijä saa myöhemmin muualta samojen kustannusten perusteella korvausta, eikä työntekijä suorita saamaansa korvausta edelleen työnantajalle ilman aiheetonta viivytystä. Jos edellä tarkoitettuun tuloon liittyvää oikaisua ei määräaika säännösten vuoksi voida tehdä työntekijän verotukseen sille verovuodelle, jona työnantaja on kustannukset maksanut, oikaisu tehdään vanhimmalle verovuodelle, jolle se on mahdollista tehdä.

Mitä tässä pykälässä säädetään työnantajan maksamista kustannuksista, sovelletaan myös vuokratyöntekijän tai konserniyhtiön työntekijän vastaaviin kustannuksiin, jotka vuokratyöntekijän käyttäjäyritys tai toinen konserniyhtiö maksaa.

95 §

Tulonhankkimisvähennys

Verovelvollinen saa vähentää palkkatulostaan:

2) työttömyyskassamaksut;

106 §

Perusvähennys

Jos verovelvollisen luonnollisen henkilön puhdas ansiotulo edellä mainittujen vähennysten jälkeen ei ole 4 265 euron määrää suurempi, siitä on vähennettävä tämän tulon määrä. Jos puhtaan ansiotulon määrä mainittujen vähennysten jälkeen ylittää täyden perusvähennyksen määrän, vähennystä pienennetään 18 prosentilla yli menevän tulon määrästä.

110 a §

Luovutusvoiton jaksottaminen

Luovutusvoitto katsotaan sen verovuoden tuloksi, jona kauppa tai vaihto on tehty tai muu luovutus on tapahtunut.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, jos luovutussopimuksessa on sovittu ehdollisesta luovutushinnasta, joka tulee suoritettavaksi vasta luovutussopimuksessa määritellyn ehdon täytyttyä ja sen suorittamisvelvollisuus ja määrä vahvistuvat 1 momentissa tarkoitetun verovuoden jälkeen, luovutusvoitto verotetaan tältä osin sen verovuoden tulona, jona ehdollisen luovutushinnan suorittamisvelvollisuus ja määrä ovat vahvistuneet.

Edellä 2 momentissa tarkoitetun luovutusvoiton osaa laskettaessa koko luovutusvoitto lasketaan uudelleen käyttämällä luovutushintana vahvistuneiden luovutushinnan osien yhteismäärää. Verovuodelle kohdistetaan se osa uudelleen lasketusta luovutusvoitosta, joka

ylittää aiempina verovuosina samasta luovutuksesta verotetun luovutusvoiton määrän. Jos luovutuksesta on aiempina verovuonna vahvistettu tappio, Verohallinto oikaisee vahvistetun tappion vastaamaan uudelleen lasketun luovutusvoiton tai luovutustappion määrää. Oikaisu tehdään noudattaen, mitä verotusmenettelystä annetussa laissa säädetään verotuksen oikaisusta. Oikaisu tehdään, vaikka verotuksen oikaisun edellytykset puuttuvat.

124 §

Veron määräytyminen

Luonnollisen henkilön on suoritettava eläketulon lisäveroa 5,85 prosenttia siltä osin kuin eläketulo vähennettynä eläketulovähennyksen määrällä ylittää 60 000 euroa. Eläketulon lisäveroon sovelletaan, mitä ansiotulosta valtiolle suoritettavasta tuloverosta tässä tai muussa laissa säädetään.

125 §

Työtulovähennys

Vähennys on 18 prosenttia 1 momentissa tarkoitettujen tulojen määrästä. Vähennyksen enimmäismäärä on kuitenkin 3 430 euroa. Verovelvollisen puhtaan ansiotulon ylittäessä 35 000 euroa vähennyksen määrä pienenee 2 prosentilla puhtaan ansiotulon 35 000 euroa ylittävältä osalta puhtaan ansiotulon 50 550 euroon saakka. Vähennyksen määrä ei pienene puhtaan ansiotulon 50 550 euroa ylittävältä osalta. Vähennys tehdään ennen muita tuloverosta tehtäviä vähennyksiä.

Edellä 2 momentissa tarkoitettua enimmäismäärää korotetaan 105 eurolla jokaisesta alaikäisestä lapsesta, jonka huoltaja verovelvollinen on verovuoden päättyessä. Jos verovelvolliseen ei sovelleta tämän lain puolisoita koskevia säännöksiä eikä hänellä ole puolisoa ulkomailla, korotus myönnetään kaksinkertaisena niiden lasten osalta, joiden ainoa huoltaja hän on.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2026 toimitettavassa verotuksessa. Lain 110 a §:ää sovelletaan ensimmäisen kerran lisäkauppahintaan, jonka suorittamisvelvollisuus ja määrä vahvistuvat 1 päivänä tammikuuta 2026 tai sen jälkeen. Tätä aiemmin vahvistuviin lisäkauppahintoihin sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Polkupyöraetuihin, joihin työnantaja ja työntekijä ovat sitoutuneet 23 päivänä huhtikuuta 2025 tai ennen tätä, sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa ollutta 64 §:n 4 momenttia. Jos polkupyöraetu, johon sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa ollutta 64 §:n 4 momenttia, on toteutettu leasing sopimuksella tai muulla vastaavalla sopimusjärjestelyllä, säännöksiä sovelletaan kyseisen sopimuskauden loppuun saakka kuitenkin enintään siihen asti, kun viisi vuotta on kulunut edun käyttöönotosta. Jos työnantaja omistaa polkupyöraetuna olevan polkupyörän ja etuun sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa ollutta 64 §:n 4 momenttia, säännöksiä sovelletaan kyseisen pyörän käytölle ennen edun käyttöönottoa sovitun määräajan loppuun saakka kuitenkin enintään siihen asti, kun viisi vuotta on kulunut edun käyttöönotosta.

3.

Laki

verotusmenettelystä annetun lain 16 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 16 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 520/2010 seuraavasti:

16 §

Meno- ja vähennystietoja koskeva sivullisen yleinen tiedonantovelvollisuus

Työttömyyskassan on toimitettava Verohallinnolle verotusta varten tarpeelliset tiedot verotuksessa vähennyskelpoisista työttömyyskassamaksuista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Lakia sovellettaisiin ensimmäisen kerran toimitettaessa tietoja vuoden 2026 verotusta varten. Tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä sovelletaan viimeisen kerran vuodelta 2025 annettaviin tietoihin.

4.

Laki

varainsiirtoverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan varainsiirtoverolain (931/1996) 24 §:n 1 momentti ja 29 §:n 1 momentti, sellaisena
kuin niistä on 29 §:n 1 momentti laissa 1026/2019, sekä
lisätään 7 §:ään uusi 2 momentti ja 21 §:ään sellaisena kuin se on osaksi laeissa 991/2012 ja
1191/2023, uusi 5 momentti seuraavasti:

7 §

Veron suorittamisajankohta

Jos luovutussopimuksessa on sovittu ehdollisesta lisävastikkeesta, jonka suorittamisvelvollisuus ja määrä vahvistuvat sen jälkeen, kun vero olisi 1 momentin mukaan tullut suorittaa, vero on tältä osin suoritettava kahden kuukauden kuluessa siitä, kun lisävastikkeen suorittamisvelvollisuus ja määrä ovat vahvistuneet.

21 §

Veron suorittamisajankohta

Jos luovutussopimuksessa on sovittu ehdollisesta lisävastikkeesta, jonka suorittamisvelvollisuus ja määrä vahvistuvat sen jälkeen, kun vero olisi 1–4 momentin mukaan tullut suorittaa, vero on tältä osin suoritettava kahden kuukauden kuluessa siitä, kun lisävastikkeen suorittamisvelvollisuus ja määrä ovat vahvistuneet.

24 §

Arvopaperin siirtoa rekisteröitäessä esitettävät tiedot ja yhteisön vastuu

Kun muun kuin arvo-osuusjärjestelmään liitetyn osakkeen tai osuustodistuksen siirtyminen ilmoitetaan merkittäväksi yhteisön osake- tai osuustodistusluetteloon, on ilmoittajan samalla esitettävä selvitys siitä, että luovutuksesta on suoritettu tai peritty säädetty vero. Jos luovutussopimuksessa on sovittu 21 §:n 5 momentissa tarkoitetusta lisävastikkeesta, riittävänä selvityksenä pidetään selvitystä siitä, että muu kuin lisävastikkeesta osake- tai osuustodistusluetteloon merkitsemisen jälkeen suoritettava vero on suoritettu tai peritty.

29 §

Kiinteistön luovutuksesta esitettävä selvitys

Lainhuutoa ja kirjaamista haettaessa hakijan on esitettävä selvitys veron suorittamisesta ja muu tarpeellinen selvitys veron määrään vaikuttavista seikoista. Veron suorittamisesta ei tarvitse esittää selvitystä, jos kirjaamisviranomaisen on saanut sitä koskevan tiedon Verohallinnolta. Edellä 7 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa riittävänä selvityksenä veron suorittamisesta pidetään selvitystä siitä, että muu kuin lisävastikkeesta lainhuudon tai kirjaamisen hakemisen jälkeen suoritettava vero on suoritettu.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen tehdyn luovutussopimuksen perusteella tapahtuvaan luovutukseen. Ennen lain voimaantulopäivää tehdyn luovutussopimuksen perusteella tapahtuvaan luovutukseen sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

5.

Laki

ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annetun lain (1551/1995) 2 §:n 1 momentin 4 kohta ja 3 momentti sekä 3 ja 7 §, sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 3 momentti laissa 1195/2023, 3 § laissa 1558/2019 sekä 7 § laissa 1133/2021 seuraavasti:

2 §

Ulkomailta tulevan palkansaajan määritelmä

Ulkomailta tulevana palkansaajana pidetään tätä lakia sovellettaessa luonnollista henkilöä, jos

4) hän ei ole ollut Suomessa yleisesti verovelvollinen tässä laissa tarkoitetun työskentelyn alkamisvuotta edeltäneiden viiden kalenterivuoden aikana.

Verovelvollista pidetään ulkomailta tulevana palkansaajana enintään 84 kuukauden ajan tässä laissa tarkoitetun työskentelyn alkamisesta ja niin kauan kuin tämä työskentely on yhtäjaksoista. Mikäli verovelvollinen on Suomen kansalainen, verovelvollista pidetään ulkomailta tulevana palkansaajana kuitenkin enintään 24 kuukauden ajan.

3 §

Veron peruste ja määrä

Palkkatulon lähdevero on 25 prosenttia 2 §:ssä tarkoitettusta työskentelystä saadun, ennakoperintälain (1118/1996) mukaan lasketun ennakonpidätyksen alaisen palkan kokonaismäärästä. Verovelvollinen on tulon saaja. Vero peritään lopullisena verona siten, että työnantaja vähentää sen maksettavasta palkasta.

7 §

Lain soveltaminen Ahvenanmaan maakunnassa

Jos ulkomailta tulevan palkansaajan palkkatulosta on suoritettava kunnallisveroa Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvalla kunnalla, palkkatulon lähdeveron suuruus on 7,3 prosenttia. Jos tämän pykälän soveltamisen edellytykset ovat olemassa, on tästä tehtävä merkintä palkansaajan verokorttiin.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Lain 2 §:n 1 ja 3 momenttia sovelletaan 1.1.2026 tai sen jälkeen alkavaan tässä laissa tarkoitettuun työskentelyyn. Lain 3 ja 7 §:ää sovelletaan palkkaan, joka maksetaan 1.1.2026 tai sen jälkeen.

6.

Laki

elinkeinotulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968) 8 §:n 1 momentin 9 kohta,
muutetaan 16 §:n 11 kohta ja 18 §:n 4 momentin 5 kohta, sellaisina kuin ne ovat 16 §:n 11
kohta laissa 364/2023 ja 18:n 4 momentin 5 kohta laissa 1144/2021, sekä
lisätään 16 §:ään sellaisena kuin se on laeissa 859/1981, 1164/1990, 717/2004, 1134/2005,
1077/2008, 987/2012 ja 364/2023, uusi 12–15 kohta, seuraavasti:

16 §

Tulon hankkimisesta tai säilyttämisestä johtuneita menoja eivät ole:

11) sähköalan ja fossiilisten polttoaineiden alan väliaikaisista voittoveroista annetun lain (363/2023) nojalla suoritettavat verot;

12) jäsenmaksut sellaisessa yhdistyksessä tai muussa oikeushenkilössä, jolla on sen omien sääntöjen tai yhtiöjärjestyksen mukaan työmarkkinatoimintaan liittyviä tavoitteita tai jonka säännöt tai yhtiöjärjestys ovat niin yleisluonteisia, että ne kattavat myös työmarkkinatoimintaan liittyvien tavoitteiden edistämisen;

13) jäsenmaksut sellaisessa yhdistyksessä tai muussa oikeushenkilössä, joka on jäsenenä 12 kohdassa tarkoitettussa yhdistyksessä tai muussa oikeushenkilössä;

14) jäsenmaksut sellaisessa yhdistyksessä tai muussa oikeushenkilössä, joka on verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 31 §:n 4 momentissa tarkoitettussa etuyhteydessä 12 kohdassa tarkoitettuun yhdistykseen tai muuhun oikeushenkilöön;

15) 12, 13 tai 14 kohdassa tarkoitetun yhdistyksen tai oikeushenkilön jäseniltään jäsenmaksujen sijaan veloittamat yksilöimättömät palvelumaksut.

18 §

Muun kuin julkisesti noteeratun osuuskunnan elinkeinotoimintaa tai maataloutta harjoittavalle jäsenelleen jakama ylijäämäpalautus on vähennyskelpoinen, jos:

5) osuuskunnan jäsenen osuus osuuspääomasta ja äänivalta osuuskunnassa on tilikauden päättyessä enintään kymmenen prosenttia yhdessä verotusmenettelystä annetun lain 31 §:n 4 momentissa tarkoitettuun lähipiiriin kuuluvien ja siinä tarkoitettujen etuyhteydessä olevien jäsenten kanssa; ja

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2026 toimitettavassa verotuksessa.

7.

Laki

maatilatalouden tuloverolain 6 ja 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan maatilatalouden tuloverolain (543/1967) 6 §:n 1 momentin 11 kohta sellaisena kuin se on laissa 718/1990,
muutetaan 7 §:n 6 kohta, sellaisena kuin se on laissa 1135/2005, sekä
lisätään 7 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 847/1970, 509/1973, 1541/1992, 1135/2005 ja 1156/2005, uusi 7–10 kohta, seuraavasti:

7 §

Vähennyskelpoisia menoja eivät ole:

-
- 6) sakot, seuraamusmaksut eivätkä muut sanktionluonteiset maksuseuraamukset;
 - 7) jäsenmaksut sellaisessa yhdistyksessä tai muussa oikeushenkilössä, jolla on sen omien sääntöjen tai yhtiöjärjestyksen mukaan työmarkkinatoimintaan liittyviä tavoitteita, tai jonka säännöt tai yhtiöjärjestys ovat niin yleisluonteisia, että ne kattavat myös työmarkkinatoimintaan liittyvien tavoitteiden edistämisen;
 - 8) jäsenmaksut sellaisessa yhdistyksessä tai muussa oikeushenkilössä, joka on jäsenenä 7 kohdassa tarkoitetussa yhdistyksessä tai muussa oikeushenkilössä;
 - 9) jäsenmaksut sellaisessa yhdistyksessä tai muussa oikeushenkilössä, joka on verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 31 §:n 4 momentissa tarkoitetussa etuyhteydessä 7 kohdassa tarkoitettuun yhdistykseen tai muuhun oikeushenkilöön;
 - 10) 7, 8 tai 9 kohdassa tarkoitetun yhdistyksen tai oikeushenkilön jäseniltään jäsenmaksujen sijaan veloittamat yksilöimättömät palvelumaksut.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2026 toimitettavassa verotuksessa.

Helsingissä 22.9.2025

Pääministeri

Petteri Orpo

Valtiovarainministeri Riikka Purra

2.

Laki

tuloverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan tuloverolain (1535/1992) 64 §:n 4 momentti ja 110 §:n 2 momentti, sellaisena kuin niistä on 64 §:n 4 momentti laissa 1205/2020,
muutetaan 31 §:n 1 momentin 6 kohta ja 4 momentti, 95 §:n 1 momentin 2 kohta, 106 §, 124 §:n 4 momentti sekä 125 §:n 2 ja 4 momentti,
sellaisena kuin niistä ovat 31 §:n 4 momentti laissa 716/2004, 106 § ja 125 §:n 2 ja 4 momentti laissa 702/2024 ja 124 §:n 4 momentti laissa 1510/2016, sekä
lisätään 31 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1170/1998, 716/2004, 876/2017, 1077/2020 ja 619/2021, uusi 9 momentti ja lakiin uusi 69 e ja 110 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

31 §

31 §

Luonnollisia vähennyksiä koskevat erityiset säännökset

Luonnollisia vähennyksiä koskevat erityiset säännökset

Tulon hankkimisesta johtuneita menoja ovat muun ohessa:

Tulon hankkimisesta johtuneita menoja ovat muun ohessa:

6) työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksut ja työttömyyskassamaksut;

6) työttömyyskassamaksut;

Puhdasta tuloa laskettaessa vähennyskelpoisia menoja eivät ole verovapaan tulon hankkimisesta johtuneet menot eivätkä verovelvollisen elantomenot, joina pidetään muun muassa asunnon vuokraa sekä lasten ja kodin hoidosta aiheutuneita menoja. Osinkotulon hankkimisesta johtuneet menot ovat kuitenkin vähennyskelpoisia sen estämättä, että osinkotulo on 33 a–33 d §:n nojalla verovapaata tuloa.

Puhdasta tuloa laskettaessa vähennyskelpoisia menoja eivät ole verovapaan tulon hankkimisesta johtuneet menot eivätkä verovelvollisen elantomenot, joina pidetään muun muassa asunnon vuokraa sekä lasten ja kodin hoidosta aiheutuneita menoja. Osinkotulon hankkimisesta johtuneet menot ovat kuitenkin vähennyskelpoisia sen estämättä, että osinkotulo on 33 a–33 d §:n nojalla verovapaata tuloa. Vähennyskelpoisia menoja eivät ole työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksut eivätkä sellaisten muiden järjestöjen jäsenmaksut, joilla sääntöjensä mukaan voi olla työmarkkinatoimintaan liittyviä tavoitteita.

Verovelvollisen omassa tai perheen käytössä olevan asunnon tai vapaa-ajan asunnon kustannukset eivät ole palkkatulon hankkimisesta tai säilyttämisestä johtuvia vähennyskelpoisia menoja. Jos verovelvollinen käyttää edellä tarkoitettua asuntoa muiden veronalaisten tulojen kuin palkkatulojen hankintaan, verovelvollisella on oikeus vähentää asunnon käytöstä johtuvina kustannuksina enintään Verohallinnon määräämän työhuonevähennyksen määrä. Verohallinto määrää vuosittain työhuonevähennyksen määrät perustuen tulonhankkimistoiminnan määrään ja laajuuteen sekä työhuoneen kohtuullisiin keskimääräisiin kustannuksiin.

64 §

Luontoisetu

Työnantajan työntekijälleen antama polkupyöräetu on verovapaata tuloa 1 200 euroon asti. Polkupyöräedun ja 3 momentissa tarkoitetun joukkoliikenteen matkalipun verovapaa enimmäismäärä on kuitenkin yhteensä 3 400 euroa.

64 §

Luontoisetu

(4 momentti kumotaan)

69 e §

Työnantajan maksamat oikeudellisen neuvonnan kustannukset

Veronalaista etua ei synny työnantajan maksamista työntekijän rikosasian oikeudellisen neuvonnan kustannuksista, jos:

1) työnantajalla on intressi maksaa oikeudellisen neuvonnan kustannukset;
2) asia on aiheutunut osana työtehtävien suorittamista;

3) ei ole ilmeistä, että työntekijän olisi tullut mieltää toimintansa lainvastaiseksi jo tekohetkellä; ja

4) työntekijä ei ole saanut korvausta samoista kustannuksista muualta ja työntekijä sitoutuu suorittamaan mahdollisesti

myöhemmin muualta saamansa korvauksen työnantajalle.

Pykälän 1 momentissa oikeudellisen neuvonnan kustannuksilla tarkoitetaan asian selvittämistä, esitutkinnasta, syyteharkinnasta, sovintoneuvottelusta ja oikeudenkäynnistä työntekijälle aiheutuvia kustannuksia.

Mitä tässä pykälässä säädetään työntekijälle rikosasiasta aiheutuvista kustannuksista, sovelletaan myös hallinnollisten seuraamusten määrittämisestä sekä riita-asioiden käsittelystä aiheutuneisiin vastaaviin kustannuksiin.

Työnantajan maksamat kustannukset luetaan veronalaiseksi ansiotuloksi siltä osin kuin, työntekijä saa myöhemmin muualta samojen kustannusten perusteella korvausta, eikä työntekijä suorita saamaansa korvausta edelleen työnantajalle ilman aiheutonta viivytystä. Jos edellä tarkoitettuun tuloon liittyvää oikaisua ei määräaika-aikakäynnösten vuoksi voida tehdä työntekijän verotukseen sille verovuodelle, jona työnantaja on kustannukset maksanut, oikaisu tehdään vanhimmalle verovuodelle, jolle se on mahdollista tehdä.

Mitä tässä pykälässä säädetään työnantajan maksamista kustannuksista, sovelletaan myös vuokratyöntekijän tai konserniyhtiön työntekijän vastaaviin kustannuksiin, jotka vuokratyöntekijän käyttäjäyritys tai toinen konserniyhtiö maksaa.

95 §

Tulonhankkimisvähennys

Verovelvollinen saa vähentää palkkatulostaan:

2) työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksut ja työttömyyskassamaksut;

106 §

Perusvähennys

95 §

Tulonhankkimisvähennys

Verovelvollinen saa vähentää palkkatulostaan:

2) työttömyyskassamaksut;

106 §

Perusvähennys

Jos verovelvollisen luonnollisen henkilön puhdas ansiotulo edellä mainittujen vähennysten jälkeen ei ole 4 115 euron määrää suurempi, siitä on vähennettävä tämän tulon määrä. Jos puhtaan ansiotulon määrä mainittujen vähennysten jälkeen ylittää täyden perusvähennyksen määrän, vähennystä pienennetään 18 prosentilla yli menevän tulon määrästä.

110 §

Tulon jaksottamista koskeva yleissäännös

Luovutusvoitto katsotaan sen verovuoden tuloksi, jona kauppa tai vaihto on tehty tai muu luovutus on tapahtunut.

Jos verovelvollisen luonnollisen henkilön puhdas ansiotulo edellä mainittujen vähennysten jälkeen ei ole 4 265 euron määrää suurempi, siitä on vähennettävä tämän tulon määrä. Jos puhtaan ansiotulon määrä mainittujen vähennysten jälkeen ylittää täyden perusvähennyksen määrän, vähennystä pienennetään 18 prosentilla yli menevän tulon määrästä.

110 §

Tulon jaksottamista koskeva yleissäännös

(2 momentti kumotaan)

110 a §

Luovutusvoiton jaksottaminen

Luovutusvoitto katsotaan sen verovuoden tuloksi, jona kauppa tai vaihto on tehty tai muu luovutus on tapahtunut.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, jos luovutussopimuksessa on sovittu ehdollisesta luovutushinnasta, joka tulee suoritettavaksi vasta luovutussopimuksessa määritellyn ehdon täytyessä ja sen suorittamisvelvollisuus ja määrä vahvistuvat 1 momentissa tarkoitetun verovuoden jälkeen, luovutusvoitto verotetaan tältä osin sen verovuoden tulona, jona ehdollisen luovutushinnan suorittamisvelvollisuus ja määrä ovat vahvistuneet.

Edellä 2 momentissa tarkoitetun luovutusvoiton osaa laskettaessa koko luovutusvoitto lasketaan uudelleen käyttämällä luovutushintana vahvistuneiden luovutushinnan osien yhteismäärää. Verovuodelle kohdistetaan se osa uudelleen lasketusta luovutusvoitosta, joka ylittää aiempina verovuosina samasta luovutuksesta verotetun luovutusvoiton määrän. Jos luovutuksesta on aiempina verovuonna vahvistettu tappio, Verohallinto oikaisee

vahvistetun tappion vastaamaan uudelleen lasketun luovutusvoiton tai luovutustappion määrää. Oikaisu tehdään noudattaen, mitä verotusmenettelystä annetussa laissa säädetään verotuksen oikaisusta. Oikaisu tehdään, vaikka verotuksen oikaisun edellytykset puuttuvat.

124 §

124 §

*Veron määräytyminen**Veron määräytyminen*

Luonnollisen henkilön on suoritettava eläketulon lisäveroa 5,85 prosenttia siltä osin kuin eläketulo vähennettynä eläketulovähennyksen määrällä ylittää 47 000 euroa. Eläketulon lisäveroon sovelletaan, mitä ansiotulosta valtiolle suoritettavasta tuloverosta tässä tai muussa laissa säädetään.

Luonnollisen henkilön on suoritettava eläketulon lisäveroa 5,85 prosenttia siltä osin kuin eläketulo vähennettynä eläketulovähennyksen määrällä ylittää 60 000 euroa. Eläketulon lisäveroon sovelletaan, mitä ansiotulosta valtiolle suoritettavasta tuloverosta tässä tai muussa laissa säädetään.

125 §

125 §

*Työtulovähennys**Työtulovähennys*

Vähennys on 18 prosenttia 1 momentissa tarkoitettujen tulojen määrästä. Vähennyksen enimmäismäärä on kuitenkin 3 225 euroa. Verovelvollisen puhtaan ansiotulon ylittäessä 24 250 euroa vähennyksen määrä pienenee 2,22 prosentilla puhtaan ansiotulon 24 250 euroa ylittävältä osalta. Siltä osin kuin verovelvollisen puhdas ansiotulo ylittää 42 550 euroa, vähennyksen määrä kuitenkin pienenee 3,44 prosentilla ylittävältä osalta. Vähennys tehdään ennen muita tuloverosta tehtäviä vähennyksiä.

Vähennys on 18 prosenttia 1 momentissa tarkoitettujen tulojen määrästä. Vähennyksen enimmäismäärä on kuitenkin 3 430 euroa. Verovelvollisen puhtaan ansiotulon ylittäessä 35 000 euroa vähennyksen määrä pienenee 2 prosentilla puhtaan ansiotulon 35 000 euroa ylittävältä osalta *puhtaan ansiotulon 50 550 euroon saakka. Vähennyksen määrä ei pienene puhtaan ansiotulon 50 550 euroa ylittävältä osalta.* Vähennys tehdään ennen muita tuloverosta tehtäviä vähennyksiä.

Edellä 2 momentissa tarkoitettua enimmäismäärää korotetaan 50 eurolla jokaisesta alaikäisestä lapsesta, jonka huoltaja verovelvollinen on verovuoden päättyessä. Jos verovelvolliseen ei sovelleta tämän lain puolisoita koskevia säännöksiä eikä hänellä ole puolisoa ulkomailla, korotus myönnetään kaksinkertaisena niiden lasten osalta, joiden ainoa huoltaja hän on.

Edellä 2 momentissa tarkoitettua enimmäismäärää korotetaan 105 eurolla jokaisesta alaikäisestä lapsesta, jonka huoltaja verovelvollinen on verovuoden päättyessä. Jos verovelvolliseen ei sovelleta tämän lain puolisoita koskevia säännöksiä eikä hänellä ole puolisoa ulkomailla, korotus myönnetään kaksinkertaisena niiden lasten osalta, joiden ainoa huoltaja hän on.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2026 toimitettavassa verotuksessa. Lain 110 a §:ää sovelletaan ensimmäisen kerran lisäkauppahintaan, jonka suorittamisvelvollisuus ja määrä vahvistuvat 1 päivänä tammikuuta 2026 tai sen jälkeen. Tätä aiemmin vahvistuviin lisäkauppahintoihin sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Polkupyöräetuihin, joihin työnantaja ja työntekijä ovat sitoutuneet 23 päivänä huhtikuuta 2025 tai ennen tätä, sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa ollutta 64 §:n 4 momenttia. Jos polkupyöräetu, johon sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa ollutta 64 §:n 4 momenttia, on toteutettu leasingsopimuksella tai muulla vastaavalla sopimusjärjestelyllä, säännöksiä sovelletaan kyseisen sopimuskauden loppuun saakka kuitenkin enintään siihen asti, kun viisi vuotta on kulunut edun käyttöönotosta. Jos työnantaja omistaa polkupyöräetuna olevan polkupyörän ja etuun sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa ollutta 64 §:n 4 momenttia, säännöksiä sovelletaan kyseisen pyörän käytölle ennen edun käyttöönottoa sovitun määräajan loppuun saakka kuitenkin enintään siihen asti, kun viisi vuotta on kulunut edun käyttöönotosta.

3.

Laki

verotusmenettelystä annetun lain 16 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 16 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 520/2010 seuraavasti:

Voimassa oleva laki

16 §

Meno- ja vähennystietoja koskeva sivullisen yleinen tiedonantovelvollisuus

Työmarkkinajärjestön ja työttömyyskassan on toimitettava Verohallinnolle verotusta varten tarpeelliset tiedot verotuksessa vähennyskelpoisista jäsenmaksuista ja työttömyyskassamaksuista.

Ehdotus

16 §

Meno- ja vähennystietoja koskeva sivullisen yleinen tiedonantovelvollisuus

Työttömyyskassan on toimitettava Verohallinnolle verotusta varten tarpeelliset tiedot verotuksessa vähennyskelpoisista työttömyyskassamaksuista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Lakia sovellettaisiin ensimmäisen kerran toimittaessa tietoja vuoden 2026 verotusta varten. Tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä sovelletaan viimeisen kerran vuodelta 2025 annettaviin tietoihin.

4.

Laki

varainsiirtoverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan varainsiirtoverolain (931/1996) 24 §:n 1 momentti ja 29 §:n 1 momentti, sellaisena
kuin niistä on 29 §:n 1 momentti laissa 1026/2019, sekä
lisätään 7 §:ään uusi 2 momentti ja 21 §:ään sellaisena kuin se on osaksi laeissa 991/2012 ja
1191/2023, uusi 5 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

7 §

7 §

Veron suorittamisajankohta

Veron suorittamisajankohta

*Jos luovutussopimuksessa on sovittu
ehdollisesta lisävastikkeesta, jonka
suorittamisvelvollisuus ja määrä vahvistuvat
sen jälkeen, kun vero olisi 1 momentin
mukaan tullut suorittaa, vero on tältä osin
suoritettava kahden kuukauden kuluessa siitä,
kun lisävastikkeen suorittamisvelvollisuus ja
määrä ovat vahvistuneet.*

21 §

21 §

Veron suorittamisajankohta

Veron suorittamisajankohta

*Jos luovutussopimuksessa on sovittu
ehdollisesta lisävastikkeesta, jonka
suorittamisvelvollisuus ja määrä vahvistuvat
sen jälkeen, kun vero olisi 1–4 momentin
mukaan tullut suorittaa, vero on tältä osin
suoritettava kahden kuukauden kuluessa siitä,
kun lisävastikkeen suorittamisvelvollisuus ja
määrä ovat vahvistuneet.*

24 §

24 §

*Arvopaperin siirtoa rekisteröitäessä
esitettävät tiedot ja yhteisön vastuu*

*Arvopaperin siirtoa rekisteröitäessä
esitettävät tiedot ja yhteisön vastuu*

Voimassa oleva laki

Kun muun kuin arvo-osuusjärjestelmään liitetyn osakkeen tai osuustodistuksen siirtyminen ilmoitetaan merkittäväksi yhteisön osake- tai osuustodistusluetteloon, on ilmoittajan samalla esitettävä selvitys siitä, että luovutuksesta on suoritettu tai peritty säädetty vero.

29 §

Kiinteistön luovutuksesta esitettävä selvitys

Lainhuutoa ja kirjaamista haettaessa hakijan on esitettävä selvitys veron suorittamisesta ja muu tarpeellinen selvitys veron määrään vaikuttavista seikoista. Veron suorittamisesta ei tarvitse esittää selvitystä, jos kirjaamisviranomaisen on saanut sitä koskevan tiedon Verohallinnolta.

Ehdotus

Kun muun kuin arvo-osuusjärjestelmään liitetyn osakkeen tai osuustodistuksen siirtyminen ilmoitetaan merkittäväksi yhteisön osake- tai osuustodistusluetteloon, on ilmoittajan samalla esitettävä selvitys siitä, että luovutuksesta on suoritettu tai peritty säädetty vero. *Jos luovutussopimuksessa on sovittu 21 §:n 5 momentissa tarkoitetusta lisävastikkeesta, riittävänä selvityksenä pidetään selvitystä siitä, että muu kuin lisävastikkeesta osake- tai osuustodistusluetteloon merkitsemisen jälkeen suoritettava vero on suoritettu tai peritty.*

29 §

Kiinteistön luovutuksesta esitettävä selvitys

Lainhuutoa ja kirjaamista haettaessa hakijan on esitettävä selvitys veron suorittamisesta ja muu tarpeellinen selvitys veron määrään vaikuttavista seikoista. Veron suorittamisesta ei tarvitse esittää selvitystä, jos kirjaamisviranomaisen on saanut sitä koskevan tiedon Verohallinnolta. *Edellä 7 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa riittävänä selvityksenä veron suorittamisesta pidetään selvitystä siitä, että muu kuin lisävastikkeesta lainhuudon tai kirjaamisen hakemisen jälkeen suoritettava vero on suoritettu.*

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen tehdyn luovutussopimuksen perusteella tapahtuvaan luovutukseen. Ennen lain voimaantulopäivää tehdyn luovutussopimuksen perusteella tapahtuvaan luovutukseen sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

5.

Laki

ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annetun lain (1551/1995) 2 §:n 1 momentin 4 kohta ja 3 momentti sekä 3 ja 7 §, sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 3 momentti laissa 1195/2023, 3 § laissa 1558/2019 sekä 7 § laissa 1133/2021 seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

2 §

Ulkomailta tulevan palkansaajan määritelmä

Ulkomailta tulevan palkansaajan määritelmä

Ulkomailta tulevana palkansaajana pidetään tätä lakia sovellettaessa luonnollista henkilöä, jos

Ulkomailta tulevana palkansaajana pidetään tätä lakia sovellettaessa luonnollista henkilöä, jos

4) hän ei ole *Suomen kansalainen eikä hän ole* ollut Suomessa yleisesti verovelvollinen tässä laissa tarkoitetun työskentelyn alkamisvuotta edeltäneiden viiden kalenterivuoden aikana.

4) hän ei ole ollut Suomessa yleisesti verovelvollinen tässä laissa tarkoitetun työskentelyn alkamisvuotta edeltäneiden viiden kalenterivuoden aikana.

Verovelvollista pidetään ulkomailta tulevana palkansaajana enintään 84 kuukauden ajan tässä laissa tarkoitetun työskentelyn alkamisesta ja niin kauan kuin tämä työskentely on yhtäjaksoista.

Verovelvollista pidetään ulkomailta tulevana palkansaajana enintään 84 kuukauden ajan tässä laissa tarkoitetun työskentelyn alkamisesta ja niin kauan kuin tämä työskentely on yhtäjaksoista. *Mikäli verovelvollinen on Suomen kansalainen, verovelvollista pidetään ulkomailta tulevana palkansaajana kuitenkin enintään 24 kuukauden ajan.*

3 §

3 §

Veron peruste ja määrä

Veron peruste ja määrä

Palkkatulon lähdevero on 32 prosenttia 2 §:ssä tarkoitetusta työskentelystä saadun, ennakkoperintälain (1118/1996) mukaan lasketun ennakonpidätyksen alaisen palkan kokonaismäärästä. Verovelvollinen on tulon saaja. Vero peritään lopullisena verona siten,

Palkkatulon lähdevero on 25 prosenttia 2 §:ssä tarkoitetusta työskentelystä saadun, ennakkoperintälain (1118/1996) mukaan lasketun ennakonpidätyksen alaisen palkan kokonaismäärästä. Verovelvollinen on tulon saaja. Vero peritään lopullisena verona siten,

Voimassa oleva laki

että työnantaja vähentää sen maksettavasta palkasta.

7 §

*Lain soveltaminen Ahvenanmaan
maakunnassa*

Jos ulkomailta tulevan palkansaajan palkkatulosta on suoritettava kunnallisveroa Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvalla kunnalla, palkkatulon lähdeveron suuruus on 14,5 prosenttia. Jos tämän pykälän soveltamisen edellytykset ovat olemassa, on tästä tehtävä merkintä palkansaajan verokorttiin.

Ehdotus

että työnantaja vähentää sen maksettavasta palkasta.

7 §

*Lain soveltaminen Ahvenanmaan
maakunnassa*

Jos ulkomailta tulevan palkansaajan palkkatulosta on suoritettava kunnallisveroa Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvalla kunnalla, palkkatulon lähdeveron suuruus on 7,3 prosenttia. Jos tämän pykälän soveltamisen edellytykset ovat olemassa, on tästä tehtävä merkintä palkansaajan verokorttiin.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Lain 2 §:n 1 ja 3 momenttia sovelletaan 1.1.2026 tai sen jälkeen alkavaan tässä laissa tarkoitettuun työskentelyyn. Lain 3 ja 7 §:ää sovelletaan palkkaan, joka maksetaan 1.1.2026 tai sen jälkeen.

6.

Laki

elinkeinotulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968) 8 §:n 1 momentin 9 kohta,
muutetaan 16 §:n 11 kohta ja 18 §:n 4 momentin 5 kohta, sellaisina kuin ne ovat 16 §:n 11
kohta laissa 364/2023 ja 18:n 4 momentin 5 kohta laissa 1144/2021, sekä
lisätään 16 §:ään sellaisena kuin se on laeissa 859/1981, 1164/1990, 717/2004, 1134/2005,
1077/2008, 987/2012 ja 364/2023, uusi 12–15 kohta, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Edellä 7 §:ssä tarkoitettuja
vähennyskelpoisia menoja ovat muun ohessa:

9) työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksut,

Edellä 7 §:ssä tarkoitettuja
vähennyskelpoisia menoja ovat muun ohessa:

(kumotaan 9 kohta)

16 §
Tulon hankkimisesta tai säilyttämisestä
johtuneita menoja eivät ole:

11) sähköalan ja fossiilisten polttoaineiden
alan väliaikaisista voittoveroista annetun lain
(363/2023) nojalla suoritettavat verot.

16 §
Tulon hankkimisesta tai säilyttämisestä
johtuneita menoja eivät ole:

11) sähköalan ja fossiilisten polttoaineiden
alan väliaikaisista voittoveroista annetun lain
(363/2023) nojalla suoritettavat verot;

12) jäsenmaksut sellaisessa yhdistyksessä
tai muussa oikeushenkilössä, jolla on sen
omien sääntöjen tai yhtiöjärjestyksen mukaan
työmarkkinatoimintaan liittyviä tavoitteita tai
jonka säännöt tai yhtiöjärjestys ovat niin
yleisluonteisia, että ne kattavat myös
työmarkkinatoimintaan liittyvien tavoitteiden
edistämisen;

13) jäsenmaksut sellaisessa yhdistyksessä
tai muussa oikeushenkilössä, joka on jäsenenä
12 kohdassa tarkoitettussa yhdistyksessä tai
muussa oikeushenkilössä;

14) jäsenmaksut sellaisessa yhdistyksessä
tai muussa oikeushenkilössä, joka on
verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995)
31 §:n 4 momentissa tarkoitettussa
etuyhteydessä 12 kohdassa tarkoitettuun
yhdistykseen tai muuhun oikeushenkilöön;

15) 12, 13 tai 14 kohdassa tarkoitetun yhdistyksen tai oikeushenkilön jäseniltään jäsenmaksujen sijaan veloittamat yksilöimättömät palvelumaksut.

18 §

Muun kuin julkisesti noteeratun osuuskunnan elinkeinotoimintaa tai maataloutta harjoittavalle jäsenelleen jakama ylijäämänpalautus on vähennyskelpoinen, jos:

5) osuuskunnan jäsenen osuus osuuspääomasta ja äänivalta osuuskunnassa on tilikauden päättyessä enintään kymmenen prosenttia yhdessä verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 31 §:n 4 momentissa tarkoitettuun lähipiiriin kuuluvien ja siinä tarkoitettujen etuyhteydessä olevien jäsenten kanssa; ja

18 §

Muun kuin julkisesti noteeratun osuuskunnan elinkeinotoimintaa tai maataloutta harjoittavalle jäsenelleen jakama ylijäämänpalautus on vähennyskelpoinen, jos:

5) osuuskunnan jäsenen osuus osuuspääomasta ja äänivalta osuuskunnassa on tilikauden päättyessä enintään kymmenen prosenttia yhdessä verotusmenettelystä annetun lain 31 §:n 4 momentissa tarkoitettuun lähipiiriin kuuluvien ja siinä tarkoitettujen etuyhteydessä olevien jäsenten kanssa; ja

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2026 toimitettavassa verotuksessa.

7.

Laki

maatilatalouden tuloverolain 6 ja 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan maatilatalouden tuloverolain (543/1967) 6 §:n 1 momentin 11 kohta sellaisena kuin se on laissa 718/1990,
muutetaan 7 §:n 6 kohta, sellaisena kuin se on laissa 1135/2005, sekä
lisätään 7 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 847/1970, 509/1973, 1541/1992, 1135/2005 ja 1156/2005, uusi 7–10 kohta, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 §
Edellä 4 §:ssä tarkoitettuja tulon hankkimisesta tai säilyttämisestä johtuneita vähennyskelpoisia menoja ovat muun ohessa:

11) työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksut; sekä

7 §
Vähennyskelpoisia menoja eivät ole:

6) sakot, seuraamusmaksut eivätkä muut sanktionluonteiset maksuseuraamukset.

6 §
Edellä 4 §:ssä tarkoitettuja tulon hankkimisesta tai säilyttämisestä johtuneita vähennyskelpoisia menoja ovat muun ohessa:

(kumotaan 11 kohta)

7 §
Vähennyskelpoisia menoja eivät ole:

6) sakot, seuraamusmaksut eivätkä muut sanktionluonteiset maksuseuraamukset;

7) jäsenmaksut sellaisessa yhdistyksessä tai muussa oikeushenkilössä, jolla on sen omien sääntöjen tai yhtiöjärjestyksen mukaan työmarkkinatoimintaan liittyviä tavoitteita, tai jonka säännöt tai yhtiöjärjestys ovat niin yleisluonteisia, että ne kattavat myös työmarkkinatoimintaan liittyvien tavoitteiden edistämisen;

8) jäsenmaksut sellaisessa yhdistyksessä tai muussa oikeushenkilössä, joka on jäsenenä 7 kohdassa tarkoitettussa yhdistyksessä tai muussa oikeushenkilössä;

9) jäsenmaksut sellaisessa yhdistyksessä tai muussa oikeushenkilössä, joka on verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 31 §:n 4 momentissa tarkoitettussa etuyhteydessä 7 kohdassa tarkoitettuun yhdistykseen tai muuhun oikeushenkilöön;

Voimassa oleva laki

Ehdotus

*10) 7, 8 tai 9 kohdassa tarkoitetun
yhdistyksen tai oikeushenkilön jäseniltään
jäsenmaksujen sijaan veloittamat
yksilöimättömät palvelumaksut.*

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

*Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran
vuodelta 2026 toimitettavassa verotuksessa.*